

SATURS

ĀRLIETU MINISTRIJAS STATUSS UN STRUKTŪRA	2
ĀRLIETU MINISTRIJAS GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES	3
ĀRLIETU MINISTRIJAS DARBĪBAS PRIORITĀTES UN GALVENIE VIRZIENI	4
I. LATVIJA EIROPAS SAVIENĪBĀ	4
II. EIROPAS SAVIENĪBAS LIETU KOORDINĀCIJA	8
III. LATVIJAS DROŠĪBAS POLITIKA UN NATO	11
IV. DIVPUSĒJO ATTIECĪBU ATTĪSTĪBAS DINAMIKA	18
V. SABIEDRISKO ATTIECĪBU DARBS	39
VI. ATTĪSTĪBAS SADARBĪBAS POLITIKAS ĪSTENOŠANA	42
VII. LATVIJAS ĀRPOLITIKAS EKONOMISKĀ DIMENSIJA	44
VIII. LATVIJAS DALĪBA STARPTAUTISKAJĀS ORGANIZĀCIJĀS	46
IX. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	49
X. SADARBĪBA AR TAUTIEŠIEM ĀRZEMĒS	50
XI. KONSULĀRĀ DARBA PĀRSKATS	51
XII. PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA	71
XIII. ARHĪVA DARBS	72
IEKŠĒJAIS AUDITS	74
FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS	75

ĀRLIETU MINISTRIJAS STATUSS UN STRUKTŪRA

Ārlietu ministrija (ĀM) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde ārlietu nozarē. Tā īsteno Latvijas Republikas Saeimas apstiprināto ārpolitiku, piedalās Latvijas ārējās ekonomiskās politikas veidošanā. Ministrijas uzdevums ir ar politiskiem un diplomātiskiem līdzekļiem nodrošināt Latvijas ārpolitikas koncepcijas īstenošanu, kuras mērķis ir radīt iespējami labvēlīgus apstākļus Latvijas starptautiskajai drošībai un iekšpolitiskajai stabilitātei, kā arī veicināt Latvijas iekļaušanos starptautiskajā apritē. ĀM funkcijas ir :

- izstrādāt valsts ārpolitiku;
- ar politiskiem un diplomātiskiem līdzekļiem un saskaņā ar normatīvajiem aktiem un valdības deklarācijas ārpolitikas sadaļas uzdevumiem īstenot vienotu valsts ārpolitiku;
- veikt Valsts protokola funkcijas;
- veikt konsulārās funkcijas valstī un ārvalstīs;
- sagatavot un izsniegt stratēģiskas nozīmes preču importa, eksporta un tranzīta licences;
- veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

Ārlietu ministriju vada ārlietu ministrs un politiskā līmenī atbild par tās darbību.

Ministrijas parlamentārais sekretārs nodrošina ministrijas saikni ar LR Saeimu, tās komisijām un frakcijām, pārstāv ārlietu ministra politisko viedokli un ir atbildīgs par ministrijas sagatavoto likumprojektu virzību Saeimā.

Ministrijas administratīvo darbu vada valsts sekretārs. Valsts sekretārs ir ierēdnis un diplomāts, un viņš nodrošina ministrijas darba nepārtrauktību, ja mainās ministrijas vadība.

Vēstniecības, pastāvīgās pārstāvniecības, ģenerālkonsulāti un konsulāti ir ministrijas patstāvīgas struktūrvienības.

Ministrijas pārraudzībā ir valsts aģentūra "Latvijas institūts". Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja valsts akciju sabiedrībā "Diplomātiskā servisa aģentūra".

(1) Ārlietu ministrijas nolikumu, reglamentu, kā arī ĀM patstāvīgo struktūrvienību reglamentus skat. Ārlietu ministrijas mājas lapā <http://www.mfa.gov.lv/lv/Ministrija/struktura-funkcijas/>.

ĀRLIETU MINISTRIJAS GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES

Ārlietu ministrijas un ārlietu dienesta galvenos uzdevumus un prioritātes nosaka vairāki tiesiskie akti.

Ārlietu ministrijas galvenie uzdevumi vispārīgā veidā ir noteikti LR Diplomātiskā un konsulārā dienesta likumā un tie ir šādi:

- nodrošināt Latvijas iedzīvotāju - pilsoņu un nepilsoņu, kā arī LR juridisko personu interešu aizsardzību ārvalstīs;
- informēt ārvalstu institūcijas un pilsoņus par Latviju;
- koordinēt LR valsts iestāžu starptautiskos sakarus;
- nodrošināt LR valsts institūcijas un sabiedrību ar ārvalstīs legālā veidā iegūtu
- informāciju;
- veikt konsulārās funkcijas.

No minētā izriet, ka LR vēstniecībām, ģenerālkonsulātiem un konsulātiem ir jāveic sekojošas vispārīgas funkcijas:

- pārstāvēt Latvijas valdību akreditācijas valstī (2);
- aizstāvēt Latvijas valsts un Latvijas fizisko un juridisko personu likumīgās intereses akreditācijas valstī;
- uzturēt kontaktus ar akreditācijas valstī esošajām starptautiskajām organizācijām un trešo valstu pārstāvniecībām;
- informēt Latvijas valdību par akreditācijas valsts politisko, ekonomisko, sociālo un kultūras attīstību, kā arī par šīs valsts attiecībām ar citām valstīm;
- izplatīt akreditācijas valstī informāciju par Latviju, tās ekonomisko un kultūras potenciālu;
- veicināt Latvijas eksportu, piesaistīt investīcijas no akreditācijas valsts.

Būtisks Latvijas ārpolitiku reglamentējošs dokuments līdz 2005. gadam ir bijis Saeimas apstiprinātie "Latvijas ārpolitikas pamatvirzieni līdz 2005. gadam"(3).

(2) Par akreditācijas valsti dēvē to valsti, kurā vēstniekam ir uzticēts pārstāvēt Latvijas intereses. Viens vēstnieks var būt akreditēts vairākās valstīs.

(3) Skat. <http://www.mfa.gov.lv/lv/Arpolitika/4294/> . Līdz ar iestāšanos ES un NATO 2004. gadā Latvijas ārpolitikas līdzšinējie stratēģiskie uzdevumi tika izpildīti, tāpēc jau 2003. gadā tika sākts darbs pie jaunas Latvijas ārpolitiskās koncepcijas izstrādes. 2006. gada maijā LR Ministru kabinets akceptēja "Latvijas ārpolitikas pamatnostādnes 2006.-2010.gadam" <http://www.mfa.gov.lv/lv/Arpolitika/pamatnostadnes/> .

ĀRLIETU MINISTRIJAS DARBĪBAS PRIORITĀTES UN GALVENIE VIRZIENI

I. LATVIJA EIROPAS SAVIENĪBĀ

Līgums par Konstitūciju Eiropai / Eiropas nākotne

2005.gada 29.maijā Francijā un 1.jūnijā Nīderlandē iedzīvotāji referendumā noraidīja Līgumu par Konstitūciju Eiropai. Referenduma rezultāti Francijā un Nīderlandē radīja nepieciešamību rūpīgi izvērtēt pilsoņu paustās bažas. Luksemburgas prezidentūras noslēgumā, jūnija Eiropadomē valstu un valdību vadītāji pieņēma deklarāciju par Līguma par Konstitūciju Eiropai ratifikāciju. Lai izlemtu, kā virzīties uz priekšu pēc neveiksmīgajiem referendumiem Francijā un Nīderlandē, līdz 2006.gada jūnijam tika izsludināts t.s. "pārdomu periods". Konstitūcijas noraidījums Francijā un Nīderlandē aizsāka diskusiju par ES prioritātēm un attīstību nākotnē.

Latvijas Republikas Saeima ratificēja Līgumu par Konstitūciju Eiropai 2005. gada 2.jūnijā. Latvija uzskata, ka Konstitūcijas ratifikācija ir jāturpina. Vienlaicīgi plašas diskusijas par ES jautājumiem ir nepieciešamas katrā valstī, lai noskaidrotu sabiedrības bažu cēloņus.

Lai identificētu patiesos Konstitūcijas noraidījuma cēloņus un nākotnē veicamos uzdevumus, 2005.gada 13.oktobrī Eiropas Komisija nāca klajā ar demokrātijas jautājumiem, dialogam un diskusijām veltītu plānu "D". Tas paredz izvērst plašas debates dalībvalstīs par ES prioritātēm, aktīvi iesaistot sabiedrību diskusijā par ES nākotnes virzību. Galvenie diskusijas jautājumi – Eiropas ekonomiskā un sociālā attīstība, ES atbildības jomas un uzdevumi, Eiropas robežas un tās loma pasaulē.

Lai diskutētu par nacionālā un ES institūciju atbildībā esošajiem uzdevumiem, 2005.gada 17.novembrī Lielbritānijas prezidentūra sadarbībā ar Nīderlandes valdību organizēja konferenci Hāgā par subsidiaritātes principa īstenošanu.

Latvija atbalsta Eiropas Komisijas plānu „D” – demokrātijas, dialoga un diskusiju sekmēšanai par Eiropas nākotni. Ārlietu ministrija aktīvi izmanto "pārdomu perioda" laiku, lai uzklautu iedzīvotāju viedokļus par Latvijas nacionālajām interesēm ES, par aktuālajiem ES dienas kārtības jautājumiem, to skaitā ES nākotni. Piedaloties sabiedriskajā aptaujā un diskusijās 2005.gada 2.pusē, Latvijas iedzīvotāji ir devuši būtisku ieguldījumu dokumenta "Latvijas dalība Eiropas Savienībā – pamatprincipi, mērķis, prioritātes un darbība 2007.-2013." sagatavošanā.

2005.gada 27.oktobrī Lielbritānijā notika neformāla valstu un valdību vadītāju sanāksme, kuru organizēja Lielbritānijas prezidentūra, lai diskutētu par globalizācijas radītajiem izaicinājumiem ES. Samita laikā tika panākta politiska vienošanās, ka nākotnē ES jākoncentrējas uz sekojošām prioritātēm: pētniecība un inovācijas, universitāšu attīstība, demogrāfiskie izaicinājumi, enerģētika, migrācija un drošība.

Gatavojoties neformālajam valstu un valdību vadītāju samitam Lielbritānijā 2005.gada 27.oktobrī, Ārlietu ministrija sagatavoja Latvijas nostāju par to, kā Eiropai stāties pretī globalizācijas izaicinājumiem. Eiropas nākotnes kontekstā uzsveram to, ka galvenais izaicinājums ES institūcijām un dalībvalstu valdībām ir globalizācija un iedzīvotāju novecošanās Eiropā. Tomēr globalizācija būtu jāuztver nevis kā draudi, bet gan kā iespēja, tāpēc ES dalībvalstīm kopā ar Eiropas Komisiju jāstrādā, lai veicinātu Eiropas konkurētspēju pasaulē, stiprinātu tās ārējo dimensiju un uzlabotu ES institucionālo ietvaru.

2006.gadā sagaidām konstruktīvu rīcību no prezidentūrām un Eiropas Komisijas attiecībā uz oktobra neformālajā samitā izvirzītajām prioritātēm. Jautājums par Līgumu par Konstitūciju Eiropai ir jāuztur ES dienas kārtībā.

Eiropas Komisijas darbinieku informatīvais kurss Latvijā

No 2005. gada 19.-23. septembrim Latvijā notika Informatīvais kurss Eiropas Komisijas (EK) darbiniekiem (kopā 20 EK ierēdņi). Tā mērķis bija iepazīstināt Eiropas Komisijas

amatpersonas ar Latvijas valsts tautsaimniecību, politiku, administratīvajām struktūrām, nevalstiskajām organizācijām, kā arī valsts kultūru un vēsturi. Ārlietu ministrija uzņēms EK darbinieku vizītes Latvijā koordinēšanu un nodrošināja augsta līmeņa valsts pārvaldes institūciju ekspertu, kā arī akadēmisko, uzņēmējdarbības, plašsaziņas līdzekļu un kultūras pārstāvju līdzdalību programmā.

Semināru vadīja pārstāvji no Valsts kancelejas, Finanšu, Ekonomikas, Satiksmes, Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijām un Latvijas Bankas, kā arī Latvijas Universitātes, Rīgas Ekonomikas augstskolas, ES Informācijas Aģentūras, Lauku atbalsta dienesta, Jelgavas domes un Zemgales reģiona attīstības aģentūras. Kurss saņēma augstu dalībnieku, ka arī Eiropas Komisijas novērtējumu.

Eiropas Savienības institūciju izsludinātie konkursi nacionālajiem ekspertiem un atklātie konkursi Eiropas Savienības institūcijās

Kopš 2004. gada maija Latvijai kā Eiropas Savienības dalībvalstij aktualizējās jautājums par tās pārstāvību Eiropas Savienības institūcijās. Potenciālie kandidāti informāciju par vakancēm var iegūt laikrakstā "Diena" (publicē EPSO), EPSO mājas lapā http://www.europa.eu.int/epso/index_en.htm, kā arī ES institūciju un struktūru mājas lapās.

Vakances no ES aģentūrām, par kurām informācija tiek saņemta no LR Patstāvīgās pārstāvniecības ES, atrodamas ĀM mājas lapā – <http://www.mfa.gov.lv/lv/eu/darbs/>.

Valsts vai privāto struktūru darbinieki var tikt norīkoti darbā Eiropas Savienības institūcijās kā nacionālie eksperti. Nacionālā eksperta amatu vakances tiek sludinātas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", publicētas Ārlietu ministrijas mājas lapā – <http://www.am.gov.lv/lv/eu/darbs/ieredni/>, kā arī nozaru ministrijas publicē savas atbildības jomas vakances.

Eiropas Savienības institūcijās pašlaik strādā 12 sekundētie nacionālie eksperti no Latvijas (8 no tiem - Eiropas Komisijā), no kuriem 4 tika izvirzīti 2005.gadā.

Eiropas Komisijas vēlēšanu novērošanas misijas

Eiropas Komisija gada laikā organizē no astoņām līdz desmit Eiropas Savienības vēlēšanu novērošanas misijām. Latvijā atbildīgā un koordinējošā institūcija ir Ārlietu ministrija. 2005.gadā Eiropas Komisijas vēlēšanu novērošanas misiju datu bāzē ir reģistrējušies 21 Latvijas pilsonis un šim skaitam ir tendence pieaugt.

Vispārējo lietu un ārējo attiecību padome, Eiropadome

Vispārējo lietu un ārējo attiecību padome (VLĀAP) ir viens no Eiropas Savienības Ministru padomes formātiem. Ārlietu ministrijas uzdevums ir nodrošināt efektīvu ministra līdzdalību ES lēmumu pieņemšanā, pamatojoties uz Latvijas nacionālajām pozīcijām par diskutējamiem jautājumiem un dokumentiem, kas akceptētas Ministru kabinetā un saskaņotas ar Saeimas Eiropas lietu komisiju.

2005.gadā Ārlietu ministrijas Eiropas Savienības departaments koordinējis trīspadsmit VLĀAP sanāksmju, kā arī trīs formālo un vienas neformālās Valstu un valdību vadītāju sanāksmes (Eiropadomes) sagatavošanu.

Finanšu ietvars 2007.-2013.gadam

2005.gada laikā turpinājās sarunas par ES finanšu ietvaru 2007. – 2013.gadam. No šo sarunu iznākuma ir atkarīgas Latvijas iemaksas ES budžetā, kā arī Latvijas līdzfinansējuma

un Latvijai pieejamo ES finanšu līdzekļu apmēri. 2005.gadā Luksemburgas un Apvienotās Karalistes prezidentūru laikā tika sagatavoti vairāki kompromisa priekšlikumi.

2005. gadā finanšu ietvaru 2007. – 2013.gadam skatīja VLĀAP, Coreper II pastāvīgo pārstāvju ES – sanāsmēs un *Ad hoc* darba grupā. Jautājumus, kas skar budžeta disciplīnu, elastību un pašu resursu sistēmu, skatīja Ekonomikas un finanšu padome.

Latvijas prioritāte ES finanšu ietvarā 2007. – 2013.gadam ir adekvāts finansējums kohēzijas politikai. Ārlietu ministrijas vadībā starpinstiūciju darba grupa Latvijas nacionālās pozīcijas izstrādei par ES finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam detalizēti analizēja Eiropas Komisijas un ES prezidentūras priekšlikumus, normatīvo aktu projektus un 2005.gada laikā izstrādāja astoņas nacionālās pozīcijas.

Latvija izmantoja daudzveidīgus taktikas instrumentus, lai lobētu savas intereses – tika sagatavoti *nepapīri*, parakstītas kopīgas Baltijas valstu premjerministru vēstules, u.c. Prioritārie jautājumi tika regulāri iekļauti sarunu tēmās un uzrunāti starpvalstu dialoga ietvaros gan divpusēji, gan daudzpusēji formālo un neformālo tikšanos laikā dažādos amatpersonu un ekspertu līmeņos, t.sk. ar ES instiūciju pārstāvjiem.

Lai informētu sabiedrību par Latvijas nostāju, 2005.gada aprīlī un decembrī Ārlietu ministrija organizēja diskusijas ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem. 2005.gada jūnijā tika organizēts preses brīfings žurnālistiem par Latvijas pozīciju par ES finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam.

2005.gada 15.-16.decembra Eiropadomē ES dalībvalstu vadītāji panāca politisku vienošanos par ES finanšu ietvaru 2007. – 2013.gadam. Sarunu rezultātā Latvijas kopējā finanšu aploksne nākamajā daudzgadu budžeta periodā ir paredzēta 5,7 mljrd eiro apmērā, t.sk. kohēzijas un struktūrfondiem paredzēti 4,5 mljrd eiro un lauksaimniecībai un lauku attīstībai – 1,2 mljrd eiro. Papildus Latvijas finanšu aploksnei būs iespējams saņemt finansējumu no kopējām ES programmām un tā rezultātā saņemtais finansējuma apjoms būs atkarīgs no veiksmīgas individuālu projektu izstrādes.

Latvija ir apmierināta ar panākto vienošanos par ES finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam. 2006.gadā Latvija no prezidentūrām sagaida konstruktīvu dialogu ar Eiropas Parlamentu, lai panāktu vienošanos par Starpinstiūciju līgumu, un mērķtiecīgu darbu, lai pabeigtu sarunas par ES daudzgadu budžetu veidojošo tiesību aktu paketēm.

Lisabonas stratēģija

Līdz ar iestāšanos ES, Latvija ir uzņēmusies saistības īstenot Lisabonas stratēģijas mērķus. Lisabonas stratēģiju 2000.gadā apstiprināja pavasara Eiropadome, izvirzot Eiropai ambiciozu mērķi – līdz 2010.gadam kļūt par dinamiskāko un konkurētspējīgāko, uz zināšanām balstīto ekonomiku pasaulē.

Progress Lisabonas stratēģijas īstenošanā parasti tiek izvērtēts pavasara Eiropadomēs. 2005.gada marta Eiropadomē ES dalībvalstu vadītāji konstatēja, ka piecu gadu laikā sasniegtais progress Lisabonas stratēģijas īstenošanā ir bijis nepietiekams, tāpēc nepieciešama jauna pieeja Lisabonas stratēģijas īstenošanā. Eiropadome vienojās, ka, lai uzlabotu stratēģijas īstenošanu, galvenā uzmanība jāvērs uz ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību. Lai uzlabotu Lisabonas stratēģijas vadību, Eiropadome pieņēma lēmumu uzsākt jaunu stratēģijas vadības ciklu. Tas paredz, ka, balstoties uz Komisijas izstrādātām un Eiropadomes apstiprinātām Integrētajām pamatnostādņēm, kurās apvienotas Vispārējās ekonomikas politikas un Nodarbinātības pamatnostādnes, tiek izstrādāti rīcības plāni nacionālā un ES līmenī trīs gadu ciklam.

Lai noformulētu Latvijas intereses Lisabonas stratēģijas ietvaros, jau 2004.gada sākumā Eiropas lietu biroja vadībā tika izveidotas Vadības grupa Lisabonas stratēģijas ieviešanas koordinācijai Latvijā, kurā darbojās atbildīgo nozaru ministriju un Latvijas Bankas pārstāvji. 2005.gada 1.februārī Lisabonas stratēģijas koordinācija Latvijā tika nodota Ārlietu ministrijai.

Gatavojoties Lisabonas stratēģijas vidusposma izvērtēšanai 2005.gada martā, sadarbībā ar Lisabonas stratēģijas vadības grupu tika sagatavota Latvijas pozīcija par Komisijas ziņojumu "Strādājot kopā izaugsmei un nodarbinātībai – Lisabonas stratēģijas atsākšana". ES dalībvalstīm tika izplatīts nepapīrs ar Latvijas viedokli. Tika sagatavotas Latvijas pozīcijas uz marta un jūnija Eiropadomēm, kā arī Latvijas pozīcija par Integrētajām pamatnostādnēm izaugsmei un nodarbinātībai.

Kopumā esam uzsvēruši nepieciešamību Lisabonas stratēģijai koncentrēties uz izaugsmi un nodarbinātību, kā arī skaidru pienākumu sadali dalībvalstu un Kopienas starpā. Esam iestājušies par nepieciešamību pilnveidot iekšējo tirgu, īpaši – pakalpojumu un darbaspēka jomās, labāku likumdošanu, ES lielāku iesaisti jomās, kur tā dod lielāku pievienoto vērtību – enerģētikā un infrastruktūrā.

Lai informētu sabiedrību, 2005.gada martā Ārlietu ministrija organizēja diskusiju ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem par Lisabonas stratēģijas īstenošanai nepieciešamajiem pasākumiem, kā arī nacionālo rīcības programmu.

2005.gada 5.jūlijā Lisabonas stratēģijas koordinācija Latvijā tika nodota Ekonomikas ministrijai. Ārlietu ministrija piedalās Ekonomikas ministrijas organizētajā Lisabonas stratēģijas uzraudzības padomē un Konsultatīvajā darba grupā. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar nozaru ministrijām, LR Saeimu un sociālajiem partneriem izstrādāja Latvijas nacionālo Lisabonas programmu, kuru 2005.gada 15.oktobrī iesniedza Eiropas Komisijai.

2006.gada janvārī Komisija publicēja Ikgadējo progresu ziņojumu par Lisabonas stratēģijas īstenošanu. Līdz 2006.gada rudenim Latvija sagatavos un iesniegs Komisijai atskaiti par gada laikā paveikto Latvijas nacionālās Lisabonas programmas īstenošanā.

Dialogs ar sabiedrību par ES jautājumiem

Lai sagatavotu informatīvo ziņojumu "Latvijas dalība ES – pamatprincipi, mērķis, prioritātes un darbība 2007.-2013.", 2005. gada vasarā un rudenī Ārlietu ministrija konsultējās ar iedzīvotājiem, nevalstiskajām organizācijām, sociālajiem partneriem, nozaru ministrijām un ES jautājumu ekspertiem.

No 29. jūlija līdz 16. septembrim notika individuālas ekspertu intervijas.

No 11. augusta līdz 27. septembrim Valmierā, Jēkabpilī, Talsos, Jelgavā, Gulbenē, Daugavpilī, Rīgā notika fokusa grupu diskusijas.

No 23. septembra līdz 5. oktobrim notika apaļā galda debates Kuldīgā, Madonā, Cēsīs, Rēzeknē un Bauskā.

No 23. septembra līdz 7. oktobrim sadarbībā ar 26 Latvijas rajonu padomēm un lielo pilsētu domēm, ES Informācijas aģentūru un citām iestādēm tika veikta iedzīvotāju aptauja "Latvija Eiropas Savienībā – mērķi, prioritātes un rīcība", kuras rezultātā tika saņemtas 3359 aizpildītas anketas.

No oktobra līdz novembrim notika konsultācijas ar nozaru ministrijām, ES jautājumu speciālistiem, sociologiem, filozofiem, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, biedrību "Latvijas Pilsoniskā alianse", Latvijas Darba devēju konfederāciju, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, Latvijas Pašvaldību savienību.

Konsultāciju un diskusiju ietvaros saņemtie priekšlikumi palīdzēja Ārlietu ministrijai sagatavot informatīvo ziņojumu "[Latvijas dalība ES – pamatprincipi, mērķis, prioritātes un darbība 2007.-2013.](#)".

II. EIROPAS SAVIENĪBAS LIETU KOORDINĀCIJA

Ņemot vērā pieredzi, kas gūta, strādājot ES institūcijās novērotāja statusā, kā arī pilntiesīgas dalībvalsts statusā pēc 2004. gada 1. maija, 2005. gada 16. augustā tika pieņemti grozījumi vairākos tiesību aktos, kas nostiprina nacionālo pozīciju ES jautājumos statusu Latvijas tiesību sistēmā, nosaka pozīciju izstrādes, apstiprināšanas un pārstāvēšanas, kā arī informācijas aprites kārtību ES lēmumu pieņemšanas kontekstā. Tādējādi ir izveidota pastāvīga ES jautājumu koordinācijas sistēmas normatīvā bāze.

Normatīvā bāze akcentē par katru konkrēto jautājumu atbildīgās iestādes lomu un atbildību Latvijas interešu aizstāvēšanā ES, vienlaikus dodot iespēju koncentrēties uz būtiskākajiem jautājumiem. Atšķirībā no līdzšinējās kārtības, Latvijas pozīcijas izskatīšana Saeimā iespējama jebkurā lēmumu pieņemšanas stadijā. Normatīvā bāze nosaka, ka Latvijas interešu paušanu un tās koordināciju Eiropas Komisijas darba grupās un komitejās nodrošina par konkrēto jautājumu atbildīgā iestāde. Nostiprināta arī sociālo partneru un nevalstiskā sektora pārstāvju iesaiste aktuālu ES jautājumu risināšanā.

Lai veicinātu plašāku sociālo partneru un nevalstiskā sektora pārstāvju iesaisti ES jautājumu apspriešanā, tika veikta sociālo partneru un nevalstiskā sektora viedokļu apzināšana par līdzšinējo sadarbību ar Latvijas valsts iestādēm. Ārlietu ministrijas pārstāvji piedalījušies sociālo partneru un NVO informēšanā par to iespējām paust savas intereses ES, t.sk., uzstājoties starptautiskā konferencē "Kā efektīvi pārstāvēt savas intereses ES institūcijās" 2005.gada 25.novembrī. Ārlietu ministrija pastāvīgi vērš nozaru ministriju uzmanību uz nepieciešamību iesaistīt Latvijas pozīciju gatavošanā sociālos partnerus un NVO.

Lai veicinātu ES dalībvalstu ekspertu dalību Padomes darba grupu sanāksmēs, ES Padome ik gadu piešķir līdzekļus dalībvalstu ekspertu ceļa izdevumu atmaksāšanai. Ārlietu ministrija ir nacionālā koordinējošā institūcija, kas apsaimnieko šos ES Padomes finanšu līdzekļus. Ņemot vērā to, ka Latvija pilnībā neizmanto tai atvēlēto finansējumu (piemēram, 2005. gadā izmantots 71% no kopējā piešķirtā finansējuma), ceļa izdevumu atmaksāšanas sistēma 2005. gadā tika pārveidota, padarot to elastīgāku.

2005. gada Ārlietu ministrija turpināja darbu pie ES dokumentu uzskaites sistēmas funkciju uzlabošanas un papildināšanas.

Lai veicinātu diskusiju dažādos jautājumu izskatīšanas un izlemšanas posmos nacionālā līmenī, ar Latvijas dalību ES saistītie jautājumi tiek izskatīti nozaru vecāko amatpersonu līmenī iknedēļas Vecāko amatpersonu sanāksmē ES jautājumos. Katras ES Padomes prezidentūras sākumā Ārlietu ministrija, pamatojoties uz nozaru ministriju sniegto informāciju, sagatavo un iesniedz apstiprināšanai Ministru kabinetam ziņojumu par Latvijai prioritārajiem jautājumiem nākamajam pusgadam un veicamajiem uzdevumiem Latvijas interešu īstenošanai. Par aktuālajiem ES darba kārtības jautājumiem un Latvijas viedokli tajos regulāri tiek informētas Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības ārvalstīs.

Paralēli horizontāliem koordinācijas jautājumiem Ārlietu ministrijas ES koordinācijas departaments arī uzturējis informācijas apmaiņu starp ES institūcijām, dalībvalstīm un iesaistītajām LR vēstniecībām ārvalstīs par starptautiskajiem vides jautājumiem. Ārlietu ministrijas pārstāvis darbojas kā kontaktpersona t.s. Zaļās diplomātijas tīklā, kura mērķis ir virzīt nozīmīgus starptautiskus vides jautājumus, izmantojot diplomātijas instrumentus.

Ierēdņu kvalifikācijas paaugstināšana darbam ar ES jautājumiem

Kopumā, vērtējot Latvijas iesaisti ES lēmumu pieņemšanas procesā, Latvijas interešu pārstāvēšanas efektivitāte ir augusi. Tomēr pirmsiestāšanās laikā iemantotā "Briseles lēmumu izpildītāja" nevis "lēmumu pieņēmēja" pieeja joprojām mazina Latvijas dalības ES efektivitāti. Nepieciešamība operatīvi formulēt izsvērtu un sabalansētu Latvijas viedokli par ES institūciju darba kārtības jautājumiem un izmantot visas sadarbības iespējas ar citām ES dalībvalstīm Latvijas interešu aizstāvībai joprojām ir izaicinājums daudziem Latvijas ierēdņiem.

90% no visiem ES Padomes lēmumiem pēc būtības tiek pieņemti dalībvalstu ekspertu līmenī, tādēļ Latvijas ekspertu kvalifikācijai, zināšanām un prasmēm ir izšķiroša loma.

2005.gada laikā tika turpināts 2004.gada oktobrī uzsāktais Ārlietu ministrijas un Ziemeļvalstu Ministru padomes projekts "Rokasgrāmata par ES lēmuma pieņemšanas procedūrām un praktiskas vadlīnijas dalībai ES." Projekta mērķis ir celt Latvijas ierēdņu kapacitāti ES jautājumos, nodrošinot pieredzes apmaiņu ar Ziemeļvalstīm ES lietu koordinācijas un dažādos nozaru jautājumos. Projekta ietvaros ministriju ierēdņi apmeklēja Dānijas, Somijas un Zviedrijas iestādes, lai padziļinātu izpratni par ikdienas darbu ar ES institūcijām, izveidotu un nostiprinātu kontakttīklu tālākai sadarbībai.

Projekta ietvaros tika turpināts 2004. gadā aizsāktais lekciju kurss "ES lēmumu pieņemšana un *acquis* piemērošana. Nacionālo interešu pārstāvēšanas praktiskie aspekti" Valsts Administrācijas skolā sadarbībā ar Tieslietu ministriju. Tāpat tika nolasītas lekcijas par nacionālo interešu pārstāvēšanas iespējām un praktiskajiem aspektiem nozaru ministrijās un citās valsts pārvaldes iestādēs.

Turpinājās darbs pie "Rokasgrāmatas praktiskam darbam ar ES jautājumiem" sagatavošanas. Ierēdņiem paredzētās rokasgrāmatas izdošana plānota 2006.gada maijā.

Sabiedrības informēšanas pasākumi

Līgums par Konstitūciju Eiropai un debates par Eiropas nākotni

Gatavojoties Līguma par Konstitūciju Eiropai ratifikācijai Saeimā, kas notika 2005. gada 2. jūnijā, Ārlietu ministrija turpināja rīkot informatīvus pasākumus par Līgumu un tā ratifikācijas procesu. 2005. gada 19. janvārī tika publicēts ārlietu ministra raksts laikrakstā "Diena", savukārt 24. janvārī publicēts informatīvs pielikums laikrakstam "Latvijas Avīze", kur tika skaidrota Līguma uzbūve un pamatprincipi.

Sadarbībā ar Eiropas Kustību Latvijā tika uzsākts informējošo lekciju/diskusiju cikls Latvijas reģionu skolās un augstskolās ar ārlietu ministra piedalīšanos. Šādi pasākumi tika rīkoti Valmierā, Limbažos, Jelgavā, Bauskā, Talsos un Ventpilī.

Tika pabeigta informatīva CD materiāla izstrāde par Līgumu, kurā iekļauta informatīva prezentācija, kopsavilkumi par Līgumu, informatīvi bukleti, Līguma ietekmes uz Latviju izvērtējums, kā arī pilns Līguma teksts latviešu valodā. Informācija tika sagatavota vienkāršā un vizuāli uzskatāmā veidā. Informatīvie CD tika izplatīti Latvijas sociālo zinātņu skolotājiem ar ES Informācijas aģentūras organizēto semināru starpniecību Rīgā, Saldū, Inčukalnā un Rēzeknē. Šajos semināros skolotāji tika informēti arī par Līgumu un to, kā labāk pielietot sagatavotos materiālus darbā. Ārlietu ministrijā CD bez maksas bija pieejami visiem interesentiem.

Informatīvas kampaņas ietvaros tika organizēti vairāki semināri un diskusijas (bibliotekāriem, skolotājiem, pensionāru pārstāvjiem u.c.). Tika organizēta Eiropas lietu lektoru *Team Europe* un kluba "Māja" jauno lektoru apmācība, lai viņi varētu uzstāties ar lekcijām par Līgumu dažādās auditorijās. 2005. gada 22. aprīlī Rīgas Latviešu biedrības namā notika plaša Ārlietu ministrijas organizēta konference par Līgumu ar ārlietu ministra un akadēmiķu piedalīšanos. Konference tika translēta Latvijas Radio I programmā.

Tāpat tika nodrošināta iespēja saņemt informāciju par Līgumu 33 ES informācijas punktos, sešos *Europe Direct* informācijas punktos, ES Informācijas aģentūrā, Saeimas ES informācijas centrā, Latvijas sabiedriskajās un augstskolu bibliotēkās, pašvaldībās, vispārizglītojošajās dienās un vakara skolās, speciālās izglītības iestādēs, NVO atbalsta centros, kā arī valsts iestādēs. Eiropas nedēļas ietvaros iedzīvotāji tika informēti par Līgumu Rīgā, Dobelē, Preiļos, Grobiņā un Aizkrauklē.

Informatīvo pasākumu un diskusiju laikā tika identificēti biežāk uzdotie jautājumi par Līgumu. Atbildes uz tiem ir pieejamas elektroniski Ārlietu ministrijas mājas lapā <http://www.mfa.gov.lv/lv/eu/konstitucionalais-ligums/atbildes/>.

Informatīvie semināri Latvijas rajonu un reģionālajiem žurnālistiem

2005. gadā tika turpināta Ārlietu ministrijas aizsāktā sadarbība ar Latvijas rajonu un reģionālajiem žurnālistiem, rīkojot informatīvus seminārus aktuālajos ES jautājumos.

2005. gada 20.-23.jūnijā sadarbībā ar Eiropas Parlamenta Informācijas biroju Latvijā Ārlietu ministrija organizēja žurnālistu braucienu uz Beļģiju un Nīderlandi. Tā ietvaros žurnālisti tikās ar Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta pārstāvjiem, Latvijas Republikas Pastāvīgās pārstāvniecības ES un Latvijas vēstniecības Beļģijā darbiniekiem, apmeklēja vairākas zemnieku saimniecības Nīderlandē, lai labāk izprastu saimniekošanas un uzņēmējdarbības iespējas ES. Brauciens tika plaši atspoguļots Latvijas rajonu un reģionālajos laikrakstos.

Seminārā, kas notika 2005. gada 8. un 9. septembrī, žurnālisti tika iepazīstināti ar aizsākto darbu pie stratēģijas Latvijas dalībai ES, ES aktualitātēm nozarēs, apmeklēja dabas aizsardzības teritorijas, kuru sakārtošanai izmantoti ES līdzekļi.

Komunikācijas uzlabošanas iniciatīvas

Ir notikušas vairākas ekspertu diskusijas par ES komunikācijas uzlabošanas jautājumiem. Diskusiju rezultātā tika izveidota darba grupa, kurā iekļauti arī Ārlietu ministrijas pārstāvji. Darba grupa uzsāka Valdības ES komunikācijas stratēģijas izstrādi.

Lai veicinātu sociālo partneru un sabiedrības kopumā iesaisti ES jautājumu izskatīšanā, ES Informācijas aģentūras vadītajā Koordinācijas darba grupā sabiedrības informēšanai par Latvijas dalību ES 2005. gada laikā tika aktualizēts jautājums par kvalitatīvas un saprotamas informācijas pieejamību sabiedrībai par aktuāliem ES jautājumiem (piemēram, Latvijas pozīcijām par nozaru jautājumiem). Šī mērķa sasniegšanai tika nolemts optimizēt ministriju ES komunikatoru un ES koordinatoru savstarpējo sadarbību.

III. LATVIJAS DROŠĪBAS POLITIKA UN NATO

1. Latvijas dalība NATO

2005. gads ir bijis nozīmīgs Ziemeļatlantijas aliansei, un ne mazāk svarīgs Latvijai. Līdzās NATO operācijām Afganistānā, Balkānos un Vidusjūrā īpaša uzmanība tikusi veltīta alianses attiecībām ar partnervalstīm, jo īpaši sadarbībai ar Krieviju un Ukrainu. Latvijai 2005. gads ir bijis īpaši zīmīgs, jo Rīga tika apstiprināta kā nākamās NATO galotņu tikšanās norises vieta.

2005. gada 22. februārī ārlietu ministrs Artis Pabriks piedalījās NATO ārlietu ministru sanāksmē Briselē. Uzrunājot NATO valstu kolēģus, ministrs pievērsās NATO sadarbībai ar Krieviju un Ukrainu. Viņš norādīja, ka līdzšinējās sadarbības ietvaros starp NATO un Krieviju ir panākti zināmi rezultāti praktiskās sadarbības līmenī. Vienlaikus Artis Pabriks uzsvēra, ka NATO ir vērtību alianse, tādēļ arī attiecībās ar Krieviju dialogs ir jāveido, balstoties uz kopēju vērtību izpratni. Runājot par NATO un Ukrainas sadarbības perspektīvu, ārlietu ministrs norādīja, ka Latvija ir pozitīvi noskaņota tālākai sadarbības paplašināšanai un atbalstīja nepieciešamību izstrādāt konkrētu pasākumu plānu, kas padziļinātu NATO un Ukrainas attiecības, kā mērķi iezīmējot potenciālu Ukrainas pievienošanās NATO.

2005. gada 29. martā NATO ģenerālsekretārs Jāps de Hops Shēfers apsveica Latviju ar pirmo dalības gadu NATO. Shēfers norādīja, ka "Latvijas un sešu citu jauno dalībvalstu pievienošanās NATO pirms gada ir devusi savu labumu ne tikai Latvijai, bet arī NATO un kopumā visa eiroatlantiskā reģiona drošībai. Visas mūsu septiņas jaunās dalībvalstis pilnībā piedalās to vērtību veicināšanā, kas padara NATO par patiesu sadarbības, demokrātijas un miermīlīgu attiecību simbolu. Tās spēlē konstruktīvu lomu NATO Padomē, palīdzot aliansei sasniegt vienprātību. Tāpat tās sniedz reālu un nozīmīgu militāru ieguldījumu, piedaloties alianses operācijās vitāli stratēģiski svarīgos reģionos un uzņemoties saistības padarīt NATO spējas vēl piemērotākas jaunajai drošības videi. Latvija un sešas citas valstis, kas pērn pievienojās aliansei, ir pilnībā iekļāvušās NATO ģimenē".

2005. gada 19. jūnijā tika publicēti tirgus un sabiedriskās domas izpētes firmas "Latvijas Fakti" jūnijā veiktā pētījuma rezultāti. Aptaujas dati liecināja, ka Latvijas dalību NATO atbalsta 77.7% Latvijas iedzīvotāju. Salīdzinājumā ar 2004. gada augustu atbalsts Latvijas dalībai NATO sabiedrībā ir palielinājies par 3.7% (2004.gada augustā - 74.0%). Latvijas iedzīvotāji atbalstu NATO visbiežāk (27.8%) pamato ar to, ka Latvijas dalība NATO veicina valsts un iedzīvotāju drošību, ceļ Latvijas starptautisko prestižu un ietekmi (15.2%), kā arī ar to, ka kopīga aizsardzība ir lētāka nekā individuāla (11.8%).

2005. gada 15.-16. septembrī Latvijā tika uzņemta NATO Parlamentārās asamblejas Ekonomikas un drošības komitejas Austrumu un Rietumu ekonomikas sadarbības apakškomisijas delegācija. Vizītes laikā galvenā uzmanība tika vērsta jauno NATO dalībvalstu sadarbībai ar Austrumu kaimiņiem. NATO Parlamentārās asamblejas pārstāvjus uzrunāja Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Normans Penke, Saeimas Ārlietu komisijas vadītāja Vaira Paegle un ekonomika ministrs Krišjānis Kariņš.

Briselē, Ziemeļatlantijas Padomē ārlietu ministru līmenī 8. decembrī Rīga tika oficiāli apstiprināta kā nākamās galotņu sanāksmes norises vieta. Latvijas ārlietu ministrs Artis Pabriks pateicās kolēģiem par atbalstu un doto iespēju Rīgai rīkot tik nozīmīgu pasākumu, vienlaikus paužot Latvijas apņēmību veikt šo nozīmīgo uzdevumu. Ārlietu ministri arī apliecināja, ka nākamās galotņu sanāksmes dienas kārtībai ir jābūt gan par politisko, gan militāro NATO pārveidi.

Mēs esam gandarīti par šo lēmumu, kas ir ilgstošu pārrunu un diplomātisko aktivitāšu rezultāts. NATO samita organizēšanu Rīgā apliecina to, ka Latvija ir pilntiesīga NATO alianses dalībvalsts un aktīvi darbojas šajā organizācijā.

2005. gada 14. decembrī Latvijas vēstnieks NATO Aivis Ronis Briselē sniedza atvadu uzrunu alianses valstu kolēģiem. Vēstnieks savā uzrunā pauda lepnumu par Latvijas devumu NATO. Viņš īpaši uzsvēra Latvijas atbildību un spēju garantēt drošību citām

valstīm. Viņš atgādināja, ka Latvija, kas bija viena no pēdējām kolonijām Eiropā, ir gājusi dramatisku pārvērtību ceļu. Pirmo reizi vēsturē Latvijas karavīri, valkājot Latvijas armijas formu, sargā citu tautu drošību un nākotni. Vēstnieks pauda prieku, ka NATO ir atvērta jaunam paplašināšanās vilnim un latvieši atbalsta ukraiņu un gruziņu izvēles brīvību, un tiesības pašiem izlemt par to daļību NATO.

Aivja Roņa vietā par Latvijas ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku Ziemeļatlantijas līguma organizācijā kļuva Jānis Eichmanis.

2. Cīņa pret terorismu

Latvija nopietni uztver mūsdienu draudus drošībai, kur terorisms ieņem vienu no galvenajām vietām. Pēc iekļaušanās Eiropas Savienībā (ES) un Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (NATO) Latvija ir uzņēmusies pildīt savus pienākumus kolektīvās drošības stiprināšanā. Tādēļ Latvijai kā ES un NATO dalībvalstij svarīgi ir iesaistīties un veicināt starptautisko sadarbību starptautiskā terorisma apkarošanā un tā draudu novēršanā.

Latvija nešauboties ir atbalstījusi starptautiskos pūliņus globālā terorisma apkarošanā, veicinot starptautisko organizāciju – Apvienoto Nāciju organizācijas (ANO), ES, NATO, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) un Eiropas Padomes – centienus cīņā pret terorismu. Latvija ir ratificējusi un ieviesusi visas 12 ANO konvencijas un protokolus, kas veido pamatu starptautiskajai likumdošanai pretterorisma jautājumos. 2005. gada 16. septembrī ANO Ģenerālās Asamblejas ietvaros ārlietu ministrs Artis Pabriks parakstīja 13. pretterorisma konvenciju – cīņai pret kodolterorismu -, tā paužot Latvijas apņemšanos cīnīties pret jebkura veida terorismu.

2004. gada 11. marta sprādzieni pasažieru vilcienos Madridē (Spānijā) un 2005. gada 7. jūlija sprādzieni transporta sistēmā Londonā (Lielbritānijā) atkārtoti apliecināja, ka neviena valsts pasaulē nevar justies pasargāta no teroristu uzbrukumiem. Pēc sprādzieniem Madridē Eiropas Savienība 2004. gada 25. martā pieņēma ES Deklarāciju par cīņu pret terorismu, kuras mērķis bija apliecināt solidaritāti ar Spāniju un stiprināt ES pretterorisma pasākumus. Īpaša uzmanība tiek pievērsta pastiprinātai informācijas apmaiņai dalībvalstu starpā, kā arī dažādu ES institūciju starpā. Reaģējot uz sprādzieniem Londonā, 2005. gada 13. jūlijā ES Padome pieņēma deklarāciju, nosodot Londonā notikušos terora aktus un paziņojot, ka Eiropas Savienība tiks izmantota kā stabila bāze, lai pāri robežām vajātu teroristus un izmeklētu viņu noziegumus. Īpašs uzsvars tiek likts uz pilsoņu un kritiskās infrastruktūras aizsardzību.

2004. gada 17.-18. jūnija Eiropadomē pieņemtais pārskatītais ES terorisma apkarošanas Rīcības plāns, kas satur ES stratēģiju cīņai ar globālā terorisma draudiem, tiek pārskatīts reizi pusgadā. Ziņojumā tiek norādīti ES institūciju un dalībvalstu paveiktie un nākotnē veicamie pretterorisma pasākumi. Latvija regulāri seko līdzi Rīcības plāna cīņai pret terorismu izpildei, sniedzot aktuālāko informāciju par plānā paredzēto pasākumu īstenošanu.

Viens no lielākajiem apdraudējumiem gan ES valstīs, gan ārpus ES ir teroristu radikalizācija un jaunu teroristu vervēšana. 2004. gada 17. decembra Eiropadomē dalībvalstis vienojās izstrādāt stratēģiju un rīcības plānu, lai cīnītos pret teroristu radikalizāciju un rekrutēšanu. 2005. gadā notika intensīvs darbs pie šo dokumentu izstrādes, līdz 2005. gada 15.-16. decembra Eiropadome apstiprināja ES stratēģiju un Rīcības plānu cīņai pret teroristu radikalizāciju un rekrutēšanu.

2005. gada decembra Eiropadome apstiprināja ES Terorisma apkarošanas stratēģiju, kurā noteikta darba sistēma, lai novērstu teroristu radikalizāciju un rekrutēšanu, pasargātu iedzīvotājus un kritisko infrastruktūru, sauktu pie atbildības teroristus, kā arī uzlabotu teroristu uzbrukumu seku likvidēšanas spējas.

Saskaņā ar dažādiem starptautiskajiem tiesiskajiem instrumentiem un starptautisko organizāciju rekomendācijām, Latvijas likumdošanā ir ieviestas vairākas normas, lai stiprinātu nacionālo pretterorisma spēju tiesisko pamatu. Kā nozīmīgs fakts jāmin

2005.gada 8.decembrī LR Saeimā pieņemtie Krimināllikuma 88.panta grozījumi, kas precizē terorisma definīciju.

Lai novērstu iespējas teroristiem izmantot Latvijas teritoriju, banku sistēmu vai citus līdzekļus savu mērķu īstenošanai, ir ieviesti grozījumi likumdošanā, kas attiecas uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu. 2005.gada 28.aprīlī LR Saeima pieņēma grozījumus Krimināllikumā, kuros ietverts 88¹. pants "Terorisma finansēšana", paredzot par to kriminālatbildību. Latvijas centrālā iestāde naudas atmazgāšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā ir Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests, ar kuru sadarbojas arī Ārlietu ministrija.

2004.gada novembrī LR Ministru kabinetā tika apstiprināta koncepcija par Pretterorisma centra izveidi. Pretterorisma centrs, kas darbojas Drošības policijas paspārnē, uzsāka darbību 2005.gada 1.februārī. Tā ir Latvijā centrālā pretterorisma institūcija, kuras uzdevums ir koordinēt terorismu apkarojošo iestāžu darbību, nodrošināt savlaicīgu informācijas apmaiņu, apkopot un analizēt ar pretterorisma aktivitātēm saistīto informāciju. Ārlietu ministrija ir viena no terorisma apkarošanā iesaistītajām institūcijām, ar ko Pretterorisma centrs pastāvīgi sadarbojas.

Pretterorisma centrs 2005.gadā strādāja pie nacionālās terorisma draudu brīdināšanas sistēmas izveides. Tā paredz terorisma draudu līmeņu noteikšanu un izsludināšanu, kā arī draudu līmeņiem atbilstošu drošības pasākumu plānošanu un īstenošanu.

2005.gada beigās tika izveidota Pretterorisma centra ekspertu konsultatīvā padome, kuras darbības mērķis ir veicināt un pilnveidot Pretterorisma centra un valsts un pašvaldību iestāžu, kā arī juridisku personu sadarbību pretterorisma jomā. Konsultatīvajā padomē tiek pārstāvēta arī Ārlietu ministrija.

3. Latvijas dalība starptautiskajās miera uzturēšanās misijās

Viens no NATO galvenajiem uzdevumiem ir iesaistīšanās miera uzturēšanas misijās dažādos pēckonflikta un krīžu reģionos arī ārpus NATO dalībvalstu robežām. Mūsdienu drošībai ir globāls raksturs, kas savukārt nozīmē to, ka ģeogrāfiskais attālums vairs nekalpo kā vairogs, pasargājot mūs no nemieriem citos attālos pasaules reģionos. 2005.gadā Latvija turpināja dalību NATO vadītajās miera uzturēšanas operācijās, tādā veidā veicinot NATO kopējās kapacitātes palielināšanos un stiprinot arī savu drošību.

2005.gadā Latvijas Nacionālie bruņotie spēki piedalījās NATO operācijās Afganistānā un Kosovā, kā arī daudznacionālo spēku vadītajā operācijā Irākā.

NATO operācijā Afganistānā (*International Security Assistance Force* – ISAF) Latvija piedalās kopš 2003.gada februāra. 2005.gadā operācijā piedalījās 30 karavīri, kuru sastāvā bija štāba karavīri un nesprāgušas munīcijas neitralizēšanas vienība.

Kopš 1996. gada Latvija ir iesaistījusies miera un stabilitātes nodrošināšanas operācijā Bosnijā un Hercegovinā. 2004.gada 2.decembrī, ES spēkiem (EUFOR) pārņemot vadību no NATO *Stabilisation Force* (NATO SFOR), tika uzsākta ES militārā operācija ALTHEA. 2005.gadā tās ietvaros Eiropas Savienības spēki, tai skaitā Latvijas militārpersonas, turpināja darboties, palīdzot uzturēt stabilitu un drošu vidi Bosnijā un Hercegovinā, un papildus sniedza atbalstu vietējām iestādēm un tiesībsardzības struktūrām cīņā pret organizēto noziedzību. 2005.gadā kopumā operācijā ALTHEA piedalījās 4 Latvijas militārpersonas (militārie policisti un virsnieki). Latvija arī sniedza finansiālu ieguldījumu operācijas nodrošināšanai, veicot iemaksas ATHENA instrumentā kopējo operācijas izmaksu segšanai 20 728 LVL apmērā.

2005.gadā Latvija turpināja piedalīties arī NATO operācijā Kosovā (Kosovo Force-KFOR). Tajā kopumā tika nosūtīti 118 karavīri, kuru sastāvā bija militārie policisti un štāba virsnieki.

2006.gada sākumā pēc 6 mēnešu misijas Latvijā atgriezās BALTSQN personālsastāvs - 95 karavīri, kuri Kosovā pildīja miera nodrošināšanas funkcijas.

Kopš 2003.gada Latvija kopā ar citām NATO un ES dalībvalstīm piedalās daudznacionālo spēku operācijā Irākā (*Operation Iraqi Freedom* – OIF). 2005.gadā operācijā kopumā piedalījās 278 Latvijas karavīri, kuru sastāvā bija kājnieku rota, štāba virsnieki un nacionālā atbalsta vienība. Latvijas vienība ir izvietota Polijas sektorā Divānijā, Kūtā un Bagdādē. Savukārt NATO apmācību programmas (*NTIM, NATO Training Implementation Mission*) ietvaros Latvija ir paudusi atbalstu 2004.gada 28.-29.jūnijā Stambulas samītā pieņemtajam lēmumam par palīdzības sniegšanu Irākas valdībai, apmācot Irākas drošības spēkus. 2005.gadā Latvija ir nosūtījusi militāro ekipējumu un bruņojumu Irākas drošības spēkiem 300 000 LVL apmērā (apmēram 428 000 EUR) un veikusi iemaksu NATO Trasta fondā 50 000 EUR apmērā, no kura tika segti izdevumi Irākas drošības spēku apmācībām NATO mācību centros Eiropā un Irākā.

4. Eiropas drošības un aizsardzības politika (EDAP)

2005. gads bija nozīmīgs EDAP ar daudziem būtiskiem lēmumiem ES militāro un civilo spēju attīstībā, kā arī izpētes un tehnoloģiju (*R&T*) jomā, kurus atbalstīja arī Latvija. Pēc Eiropas Aizsardzības Aģentūras iniciatīvas: 1) Eiropā tika atvērts aizsardzības ekipējuma tirgus, lai konsolidētu un stiprinātu Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un rūpniecības bāzi ar brīvprātīgu starpvaldību režīmu; 2) pieņemts Aizsardzības militāro iepirkumu ētikas kodekss, lai veicinātu Eiropas aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un dalībvalstu pieeju aizsardzības tirgiem. Turpinājās darbs pie ES militāro spēju attīstības ilgtermiņa vīzijas (*Long Term Vision*), kas veidotu konceptuālu pamatu EDAP 20-25 gadu perspektīvā. Plānots, ka pirmais ilgtermiņa vīzijas projekts parādīsies 2006. gada vasarā.

2005.gada 21. aprīlī Rīgu apmeklēja ES augstais pārstāvis Eiropas kopējās ārējās un drošības politikas jautājumos Havjērs Solana. H. Solana tikās ar Ministru prezidentu Aigaru Kalvīti un Valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu, kā arī Saeimas ārlietu un aizsardzības komisijām.

2005.gada 13.oktobrī Ministru Kabinets apstiprināja Konceptiju par civilo ekspertu dalības nodrošināšanu starptautisko organizāciju vadītajās starptautiskajās civilajās misijās. LR Ārlietu ministrija ir atbildīga par šīs koncepcijas īstenošanu.

Par Latvijas prioritāti galvenokārt uzskatāmi divi EDAP darbības virzieni – piedalīšanās ES Aizsardzības Aģentūras darbībā un ES Kaujas grupu veidošanā.

ES kaujas grupas

2005.gada 23.maijā Briselē tika parakstīta nodoma vēstule (*Letter of Intent*) par Vācijas, Latvijas, Lietuvas, Polijas un Slovākijas sadarbību ES Kaujas grupu jautājumos. Vadošā valsts (*framework nation*) šajā kaujas grupā ir Polija.

Paredzēts, ka Latvija kopā ar šīm valstīm līdz 2010. gadam izveidos kopēju Kaujas grupu, kura nepieciešamības gadījumā varēs piedalīties gan militārās, gan civilajās ES operācijās - situācijas stabilizēšanā krīžu reģionos, konfliktu novēršanā, atbrūņošanas un embargo operācijās, evakuācijas darbos, gan arī humanitārajās operācijās, kā arī sniegt palīdzību katastrofu gadījumos.

Eiropas Aizsardzības aģentūra

2005.gadā darbu uzsāka Eiropas Aizsardzības aģentūra (EAA), kuras darbībā piedalās arī Latvija. Aģentūra galvenokārt darbojas civilo spēju, bruņojuma, rūpniecības un tirgus, kā arī pētniecības un tehnoloģiju (*R&T*) jomās.

Piedaloties ES Kaujas grupās, Latvija varētu izmantot Aģentūras resursus un projektus Kaujas grupas nodrošinājumam, kā arī panākt EAA darbības saskaņotību ar NATO spēju attīstības procesiem.

5. Eiropas Savienības operācijas un civilās spējas

Operācijas

Eiropas drošības un aizsardzības politikas (EDAP) ietvaros 2005.gadā sekmīgi norisinājās viena militārā un vairākas civilās operācijas.

Militārajā operācijā ALTHEA Bosnijā un Hercogovinā izvietotie Eiropas Savienības spēki turpināja darboties, palīdzot uzturēt stabilu un drošu vidi, un papildus sniedza atbalstu vietējām iestādēm un tiesībaizsardzības struktūrām cīņā pret organizēto noziedzību un resursu palielināšanā, kā arī nodrošināja atbalstu Augstā pārstāvja biroja misijas īstenošanas plānam un Starptautisko Kara noziegumu tribunālam bijušajai Dienvidslāvijai. Operācijā piedalās trīs Latvijas Nacionālo Bruņoto spēku karavīri.

ES Policijas misija Bosnijā un Hercogovinā (EUPM) turpināja īstenot tai dotās pilnvaras, uzlabojot Bosnijas un Hercogovinas policijas vadības sistēmu. EUPM prioritātes attiecās uz organizētās noziedzības apkarošanu, Valsts izmeklēšanas un policijas struktūru pārveides atbalstīšanu. Ņemot vērā misijas panākumus (EUPM mandāts beidzās 2005.g. 31.decembrī) 2005.g. 21.novembrī tika pieņemts lēmums par EUPM misijas turpināšanu, kuras ietvaros tiks nodrošinātas konsultācijas, uzraudzība un pārbaudes Bosnijas un Hercogovinas policijai, lai izveidotu ilgtspējīgu, profesionālu un multietnisku policijas dienestu. Misijā piedalījās četri Latvijas policisti.

ES Policijas misija Bijušajā Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikā (EUPOL Proxima) turpināja uzraudzīt un konsultēt policiju attiecībā uz tādiem jautājumiem kā robežu policija, sabiedriskais miers un kārtība, cīņa pret korupciju un organizēto noziedzību. Misijas sniegtā palīdzība veicināja progresu šādās jomās: uzlabota sadarbība starp policiju un tiesu iestādēm; integrētas robežu pārvaldības stratēģijas ieviešana; papildu iekšējās kontroles mehānismu izveide; paplašināta reģionālā un starptautiskā sadarbība; uzlabots policijas tēls sabiedrībā un cīņā pret noziedzīgajiem grupējumiem. Ņemot vērā uzlaboto drošības stāvokli valstī, misijas panākumus un mandātu, tā tika izbeigta 2005.g. 15.decembrī. Lai nodrošinātu sekmīgu pāreju no EUPOL Proxima uz jaunu Eiropas Komisijas operatīvā līmeņa projektu, ES nolēma izveidot nelielu ES policijas padomnieku grupu, lai no 15.decembra sešus mēnešus sniegtu pārejas atbalstu. Misijā piedalījās divi Latvijas policisti.

ES Policijas misija Kinšasā (EUPOL Kinshasa), Kongo Demokrātiskajā Republikā (KDR), turpināja īstenot tai piešķirtās pilnvaras uzraudzīt, konsultēt un sniegt padomus par integrētās policijas vienības (IPV) izveidi un sākotnējo vadību Kinšasā. ES pārskatīja misiju un, ņemot vērā prezidenta vēlēšanu pārceļšanu KDR uz 2006.g. jūniju, nolēma pagarināt EUPOL Kinshasa misijas pilnvaras līdz 2006.g. 31.decembrim un paplašināt tās darbības. Tas ļaus ES turpināt tās atbalstu kritiskajā vēlēšanu laikā un dos IPV iespēju pabeigt tās integrāciju Kongo valsts policijā.

Lai sniegtu palīdzību un atbalstu drošības sektora reformai Kongo Demokrātiskajā Republikā (KDR), ES misija EUSEC RD Congo palīdzēja veiksmīgi īstenot Kongo armijas integrāciju. Novembrī tika panākta vienošanās, ka jauna tehniskās palīdzības misija (maksājumu ķēdes projekts) misijas vadītāja/EUSEC RD Congo pārraudzībā būs vērsta uz KDR Aizsardzības ministrijas finanšu pārvaldības uzlabošanu.

2005.g. 1.jūlijā tika uzsākta integrētā likuma varas misija Irākā EUJUST Lex ar mandātu uz vienu gadu. Misijas ietvaros līdz 2005.g. beigām tika apmācīti vairāki simti augsta un vidēja ranga Irākas ierēdņi no krimināltiesību sistēmas augstākās vadības un izmeklēšanas vadības jomā. Šis apmācības veicina ciešāku sadarbību starp dažādiem Irākas tiesu sektora dalībniekiem, stiprinot vadības spējas un uzlabojot prasmes un procedūras attiecībā uz kriminālizmeklēšanu, ņemot vērā tiesiskumu un cilvēktiesības. Latvija misijā piedalās ar vienu ekspertu cilvēktiesību jautājumos, kas piedalījās divos dāņu rīkotajos apmācībuursos.

Pēc miera līguma noslēgšanas starp Indonēzijas valdību un Brīvās Ačes kustību (GAM) 2005.gada 15.augustā ES uzsāka uzraudzības misiju Ačē, lai uzraudzītu to, kā puses saskaņā ar līgumu pilda savas saistības. Ačes Uzraudzības misija uzsāka darbu septembrī ar mandātu uz sešiem mēnešiem. Tā ir pirmā EDAP misija Āzijā.

ES likuma varas misijas Gruzijā EUJUST Themis pilnvaru termiņš veiksmīgi beidzās 2005.g. 15.jūlijā, panākot vienošanos ar Gruzijas iestādēm par krimināltiesiskās reformas stratēģiju. Lai atbalstītu šīs stratēģijas pilnīgu īstenošanu, ES 2005.g. 18.jūlijā nolēma no septembra uz sešiem mēnešiem stiprināt ES Īpašā pārstāvja biroju, lai nodrošinātu nepārtrauktu atbalstu krimināltiesību sistēmai. EUJUST Themis misijā piedalījās viens Latvijas tiesnesis, kurš turpināja darbu arī ES Īpašā pārstāvja birojā.

Kā daļu no ES civilā un militārā atbalsta pasākumiem Āfrikas Savienības (ĀS) misijai (AMIS II) Sudānas Darfūras reģionā ES 2005.g. septembrī uzsāka civilo kārtības nodrošināšanas atbalstu AMIS II. ES arī atbalsta ĀS kārtības nodrošināšanas spēju attīstīšanu, palīdzot izveidot policijas vienību ĀS sekretariātā Adisabebā. ES arī nodrošināja pastiprinātu militāro atbalstu AMIS plānošanas un vadības atbalsta, finansēšanas un loģistikas ziņā.

VLĀAP 7.novembra sanāksmē ES vienojās izveidot ES policijas misiju Palestīniešu teritorijās (EUPOL COPPS), turpinot darbu, ko sācis Palestīniešu policijas atbalsta ES koordinācijas birojs (EU COPPS). Misijas mērķis ir atbalstīt palestīniešu pašpārvaldi, izveidojot stabilu un efektīvu policijas mehānismu, un tā tika uzsākta 2006.g. janvārī.

Pēc tam, kad Izraēlas valdība un Palestīniešu pašpārvalde noslēdza vienošanos par Rafas robežšķērsošanas punkta atvēršanu un ES saņēma aicinājumu nodrošināt trešās puses klātbūtni, ES 21.novembrī vienojās uzsākt Robežu atbalsta misiju Rafā (EU BAM Rafah) sadarbībā ar Eiropas Kopienas programmām iestāžu izveidē.

Spējas

2005.gada 21.novembrī ārlietu ministri tikās Civilo spēju uzlabošanas konferencē, kurā atkārtoti pauda apņemšanos sasniegt Civilo galveno mērķi 2008, atzīmēja turpmākās darbības un prioritātes un sniedza norādes turpmākajam darbam. Turpinot šo darbu, Padome decembrī pieņēma civilo spēju uzlabošanas rīcības plānu, kurš ir pamatā darbam 2006.gadā.

Tika panākta arī vienošanās attiecībā uz koncepciju, lai izveidotu un izvērstu Civilās reaģēšanas vienības (*Civilian Response Teams*), kas veicinātu ES rīcības efektivitātes un savlaicīguma īstenošanu.

Civilās un militārās koordinācijas attīstīšana bija viena no galvenajām Apvienotās Karalistes kā prezidējošās valsts darbības tēmām. Oktobrī rīkotais seminārs par civilo un militāro koordināciju pievērsa uzmanību vairākiem saistītiem jautājumiem, un tajā radās idejas par to, kā ES varētu progresēt civilās un militārās koordinācijas jomā. Šajā seminārā piedalījās ANO, NATO, kā arī vairākas trešās valstis un nevalstiskās organizācijas.

Tika panākta arī vienošanās par ES koncepciju EDAP atbalstam drošības sektora reformai (SSR), kas ir būtiska ES darbības joma, kā tas noteikts Eiropas drošības stratēģijā. EDAP atbalsts SSR balstīsies uz demokrātiskajām normām, starptautiski pieņemtajiem cilvēktiesību principiem, tiesiskumu, vietējās pārvaldības respektēšanu un saskaņotību ar citām ES ārējām darbībām.

6. Bruņojuma kontrole

2005. gadā Latvija ratificēja Otavas konvenciju un 2005. gada decembrī piedalījās Otavas konvencijas ikgadējā sanāksmē.

2005.gada maijā Latvija pievienojās starptautiskajam eksporta kontroles režīmam Wassenaar Arrangement (WA). Pagājušā maija sākumā WA un Latvija apmainījās ar notām, kurās Latvija apņēmas ievērot WA vadlīnijas.

Izmantojot dalību NATO, Latvija ir ieguvusi iespēju piedalīties NATO lēmumu pieņemšanas procesos attiecībā uz Līgumu par parasto bruņojumu Eiropā (CFE), kura dalībvalsts mēs neesam.

2005.gada maijā Latvija piedalījās Kodolieroču neizplatīšanas līguma (NPT) Pārskata konferencē, kas notiek reizi piecos gados. Kodolieroču neizplatīšanas līgumu Latvija uzskata par svarīgāko starptautisko līgumu masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas jomā. Lai arī 2005.gada maijā notikušās NPT pārskata konferences iznākums valstu domstarpību dēļ būtiskos jautājumos nebija sekmīgs, Latvija atbalsta NPT līguma stiprināšanu kodolmateriālu neizplatīšanas režīma veicināšanai.

Pagājušā gada maijā no Salaspils kodolreaktora uz Krieviju tika izvesti 2,5 kg augsti bagātināta urāna. Nelietotās kodoldegvielas izvešana uz Krieviju notikusi, sadarbojoties Latvijas, ASV, Krievijas un Starptautiskās atomenerģijas aģentūras speciālistiem.

1999.gadā aktīvi uzsāktā dalība EDSO bruņojuma kontroles procesā tika sekmīgi turpināta arī 2005. gadā.

2005.gadā Latvija noteikto kvotu ietvaros pilnīgi realizēja Atvērto debesu līguma (*Open Skies Treaty*) izpildi un turpināja dalību EDSO Vīnes dokumenta pasākumos.

Latvijas pārstāvji Vīnes dokumenta ietvaros piedalījās divās novērtējuma vizītēs viesinspektora statusā. Vizītes tika veiktas Moldovā kopā ar Nīderlandes inspekcijas grupu un Ukrainā kopā ar Polijas un Lietuvas pārstāvjiem. Sadarbībā ar Zviedrijas Bruņojuma kontroles vienību tika veikta inspekcija Gruzijā. Latvijā Vīnes dokumenta ietvaros tika uzņemtas divas inspekcijas – no Krievijas (aprīlī) un Baltkrievijas (jūlijā). 2005.gadā Latvijas bruņojuma kontroles pasākumu kvota tika izmantota 50% apjomā.

Sekmīgi turpinājās Divpusējās vienošanās ar Baltkrieviju par papildus novērtējuma vizīšu apmaiņu. Gada otrajā pusē (oktobrī) Baltkrievijas inspekcijas grupa apmeklēja Alūksnes Mobilo Strēlnieku bataljonu, bet novembrī Latvijas pārstāvji bija vizītē Brestā.

2005. gadā Latvijas pārstāvji piedalījās vairākos Aviācijas bāzu un militāro vienību apmeklējumos – Kazahstānā, Polijā un Turcijā un Lielbritānijā.

2005. gadā ir uzsākta pilnīga darbība Atvērto debesu līguma ietvaros. Augustā Latvija uzņēma Krievijas inspekcijas grupu 23 cilvēku sastāvā. Kvotas lidojumu Krievijā Latvija veica kopā ar Spāniju un Vāciju 2005.gada maijā. Otrs kvotas lidojums Zviedrijā tika veikts septembrī. Tāpat Latvijas pārstāvji viesinspektoru statusā Kanādas inspekcijas grupā piedalījās lidojumā Krievijā.

Lai sagatavotu personālu Atvērto debesu līguma inspekcijām, sadarbībā ar Lielbritāniju tika veikts mācību lidojums Latvijā.

2005.gada februārī LR Ārlietu ministrija Moldovas un Gruzijas eksporta kontroles pārstāvjiem organizēja semināru, iepazīstinot ar savu pieredzi stratēģisko preču eksporta kontroles jomā, kā arī informējot par ES standartiem. Abu valstu pārstāvjiem bija iespēja novērot eksporta kontroles darba praktisko pusi, apmeklējot muitas kontroles punktu lidostā "Rīga". 2005.gada oktobrī atbildes vizītē uz Moldovu devās LR Ārlietu ministrijas Stratēģiskas nozīmes preču eksporta kontroles nodaļas pārstāvji.

IV. DIVPUSĒJO ATTIECĪBU ATTĪSTĪBAS DINAMIKA

Baltijas valstu sadarbība

Latvijas, Igaunijas un Lietuvas trīspusējās sadarbības ietvaros 2005. gadā tika uzturēts aktīvs politiskais dialogs prezidentu, parlamentu priekšsēdētāju, valdību vadītāju, kā arī ārlietu ministru līmenī. Lielu ieguldījumu Baltijas valstu ārpolitikas saskaņošanā un praktiskās sadarbības sekmēšanā sniedza kopīgi izveidotās sadarbības institūcijas - Baltijas Asambleja (BA) un Baltijas Ministru padome (BMP). Pēc iestāšanās Eiropas Savienībā praktiskā sadarbība starp Baltijas valstīm ir kļuvusi ciešāka un mērķtiecīgāka, īpaši enerģētikas, transporta un iekšlietu jomās. 2005. gada 1. janvārī BMP uzsāka praktiski īstenot 2004. gadā apstiprinātās struktūru reformas. Saskaņā ar apstiprināto reformu plānu Vecāko amatpersonu komiteju skaits tika ievērojami samazināts (18 komiteju vietā tika izveidotas 5: Aizsardzības, Enerģētikas, Iekšlietu, Transporta un sakaru, kā arī Vides komiteja).

2005. gada 14. janvārī ārlietu ministrs Artis Pabriks uzturējās darba vizīte Lietuvā, kur tikās ar Igaunijas un Lietuvas ārlietu ministriem. Tikšanās laikā ārlietu ministri pārrunāja ES jautājumu koordināciju starp Baltijas valstīm. 20. maijā Rīgā notika Baltijas valstu premjerministru konsultācijas par ES finanšu perspektīvas jautājumiem.

2005. gada 27.-28. septembrī Kuresārē tikās BMP valdību vadītāji, kur izvērtēja BMP vecāko amatpersonu komiteju paveikto, kā arī noteica turpmākās sadarbības prioritātes. 3. novembrī Tallinā Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga tikās ar Lietuvas prezidentu Valdu Adamku (*Valdas Adamkus*) un Igaunijas prezidentu Arnoldu Rītelu (*Arnold Rützel*). Tikšanās laikā tika pārrunātas Baltijas valstu sadarbības aktualitātes. 24.-26. novembrī Tallinā notika BA 24. sesija. 24.-25. novembrī notika BMP sanāksme, kuras laikā tika apstiprinātas 2006. gada Lietuvas prezidentūras izvirzītās prioritātes.

Sadarbība ar Igauniju un Lietuvu

Attiecības ar Igauniju un Lietuvu saglabāja savu dinamiku, kontaktiem turpinot pieaugt kā valsts augstāko amatpersonu, nozaru ministru, tā arī ekspertu līmenī. Palielinājās valstu viedokļu saskaņošanas un rīcības koordinācijas nozīme, nostiprinājās neformālie kontakti.

2005. gads bija intensīvs gan Latvijas – Igaunijas, gan Latvijas – Lietuvas divpusējo vizīšu un konsultāciju ziņā.

Igaunija

Nozīmīgākais notikums Latvijas un Igaunijas divpusējās attiecībās 2005. gadā bija Igaunijas prezidenta Arnolda Rītela (*Arnold Rützel*) valsts vizīte Latvijā 6.- 9. decembrī. Notika vairākas citas valsts augstāko amatpersonu divpusējās vizītes. 29. janvārī notika Igaunijas premjerministra Juhana Parta (*Juhan Parts*) darba vizīte Latvijā. 11. martā Rīgā ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar Igaunijas ārlietu ministru Reinu Langu (*Rein Lang*). 6. maijā notika jaunā Igaunijas ārlietu ministra Urmasa Paeta (*Urmass Paet*) darba vizīte Latvijā. 20. maijā darba vizītē Latvijā uzturējās Igaunijas premjerministrs Andrus Ansips (*Andrus Ansip*). 28. septembrī notika Igaunijas ārlietu ministra Urmasa Paeta darba vizīte Rīgā. No 31. oktobra līdz 3. novembrim oficiālā vizītē Latvijā uzturējās Igaunijas Republikas Parlamenta priekšsēdētāja Ene Ergma (*Ene Ergma*).

Lietuva

2005. gadā notika aktīva vizīšu apmaiņa ārlietu ministru līmenī. 14. janvārī ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar Lietuvas ārlietu ministru Antanu Vaļoni (*Antanas Valionis*) Lietuvā. 15. februārī Antans Vaļonis uzturējās darba vizītē Latvijā. Šīs vizītes ietvaros abi ministri parakstīja Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgumu par parāda atmaksāšanu Latvijas Republikai sakarā ar Lietuvas Republikas vēstniecības uzturēšanu Vašingtonā. 11. martā LR Saeimas priekšsēdētāja Ingrīda Ūdre uzturējās vizītē Lietuvā, kur piedalījās Lietuvas Republikas neatkarības deklarācijas pieņemšanas 15. gadadienas svinībās. 6. maijā Antans Vaļonis uzturējās darba vizītē Latvijā, kur piedalījās LATO rīkotajā konferencē. Tās ietvaros notika arī divpusējā tikšanās ar ārlietu ministru Arti Pabriku. 20. maijā notika Lietuvas premjerministra Aļģirda Brazauska (*Algirdas Brazauskas*) darba vizīte Latvijā. 12.-14. augustā ārlietu ministrs Artis Pabriks piedalījās neformālā tikšanās Palangā. 22. septembrī Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga piedalījās Latvijas - Lietuvas forumā Kauņā, kur tikās ar Lietuvas prezidentu Valdu Adamku (*Valdas Adamkus*). Latvijas - Lietuvas forums ir nozīmīgs ieguldījums baltu identitātes stiprināšanā, kā arī latviešu un lietuviešu valodas un kultūru popularizēšanā.

Baltijas valstis un Ziemeļvalstis

Līdz ar Latvijas iestāšanos ES ir aktivizējusies Latvijas tradicionālā sadarbība ar Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm. 2005. gadā Baltijas valstis uzturēja regulāru divpusējo un daudzpusējo dialogu ar Ziemeļvalstīm. 2005. gadā Baltijas valstu un Ziemeļvalstu praktiskajā sadarbībā turpinājās pāreja no palīdzības sniegšanas/saņemšanas uz līdzvērtīgu partnerību. Īstenojot līdzvērtīgas partnerības principu, Latvija līdz ar Lietuvu un Igauniju 2005. gada 1. janvārī kļuva par pilntiesīgu Ziemeļu Investīciju Bankas dalībnieci. Aktīva sadarbība tika īstenota neformālo konsultāciju NB6 (Baltijas valstis un ES Ziemeļvalstis - Dānija, Somija, Zviedrija) un NB6+ formātos.

2005. gada 8. jūnijā Ziemeļu Ministru padomes ģenerālsekretārs Pērs Unkels (*Per Unckel*) uzturējās vizītē Latvijā. 10. jūnijā notika Baltijas un Ziemeļvalstu premjerministru tikšanās Kopenhāgenā NB6 formātā, kuras laikā tika saskaņotas pozīcijas par ES Finanšu perspektīvu, ES Konstitucionālā līguma nākotni un paplašināšanos. 25.-26. augustā Bornholmā notika Baltijas valstu un Ziemeļvalstu ārlietu ministru tikšanās. 24. oktobrī Reikjavīkā tikās Baltijas un Ziemeļvalstu premjerministri NB8 formātā. Tās laikā tika apspriesti aktuālie Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas jautājumi, kā arī attiecības ar Krieviju.

Dānija

27.-28. aprīlī ārlietu ministrs Artis Pabriks piedalījās Latvijas Ārlietu ministrijas un Dānijas Ārpolitikas biedrības rīkotajā starptautiskajā konferencē "Vēstures un ārpolitikas mijiedarbība" Kopenhāgenā. 25. augustā Dānijas kroņprincese Mērija uzturējās vizītē Latvijā sakarā ar Dānijas Kultūras institūta 15 gadu jubileju.

Islande

Attiecībās ar Islandi 2005. gadā aktivizējās abu valstu ekonomiskā sadarbība, Islandei īstenojot vairākus investīciju projektus Latvijā.

Norvēģija

20.-21. jūnijā darba vizītē Latvijā uzturējās Norvēģijas ārlietu ministrs Jans Peteršens (*Jan Petersen*). Vizītes ietvaros notika tikšanās ar Latvijas Valsts prezidentu Vairu Vīķi-Freibergu, ārlietu ministru Arti Pabriku un LR Saeimas priekšsēdētāju Ingrīdu Ūdri. Tikšanās laikā ar Latvijas Valsts prezidentu Janam Peteršenam tika pasniegts Triju Zvaigžņu ordenis par īpašiem nopelniem Latvijas integrācijas sekmēšanā NATO.

Somija

2005. gadā turpinājās tradicionāli aktīvais politiskais dialogs starp Latvijas un Somijas augstākajām valsts amatpersonām. 9. martā darba vizītē Somijā uzturējās Ministru prezidents Aigars Kalvītis. 23. - 24. aprīlī Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe Freiberga uzturējās darba vizīte Somijā, kur piedalījās Somijas, Latvijas, Vācijas, Portugāles, Austrijas prezidentu neformālajās diskusijās par Eiropas nākotni, konkurētspēju globalizētā pasaulē, kā arī Eiropas Savienības kaimiņu politiku. 30. jūnijā notika ārlietu ministra Arta Pabriņa darba vizīte Somijā.

Zviedrija

2005. gadā Latvijas intensīva vizīšu apmaiņa starp Latviju un Zviedriju. No 31. marta līdz 1. aprīlim Latvijas Valsts prezidente V. Vīķe-Freiberga uzturējās valsts vizītē Zviedrijā. 28. septembrī notika Zviedrijas ārlietu ministres Lailas Freivalds darba vizīte Latvijā. 16. - 18. oktobrī Ministru prezidents Aigars Kalvītis piedalījās Baltijas Attīstības forumā Stokholmā, kuras laikā tikās ar Baltijas Attīstības foruma priekšsēdētāju Ufi Elemanu-Jensenu (*Uffe Ellemann-Jensen*) un Zviedrijas premjerministru Jēranu Pēršonu (*Göran Persson*).

Sadarbība ar citām ES dalībvalstīm

Austrija

Latvijas un Austrijas divpusējās attiecības ir ļoti labas un aktīvas visos līmeņos, abu valstu politiskais dialogs - veiksmīgs. Ļoti laba divpusējā sadarbība Latvijai un Austrijai izveidojusies kultūras, izglītības un ekonomikas jomā. Esam ieinteresēti mērķtiecīgi turpināt un padziļināt divpusējo sadarbību ar Austrijas federālajām zemēm.

Vizītes:

- 11. marts - Latvijas Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietnieka Einara Semaņa politiskās konsultācijas ar Austrijas Ārlietu ministriju.
- 3. - 4. maijs - Austrijas Ārlietu ministrijas Integrācijas un ekonomiskās politikas un ES koordinācijas direkcijas vadītāja, vēstnieka Dr. Martina Sajdika (*Dr. Martin Sajdik*) vizīte Latvijā.
- 5. jūlijs - Austrijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijā Dr. Vernfrīda Keflera (*Dr. Wernfried Köffler*) akreditācija.
- 15. - 18. septembris - Austrijas Tiroles federālās zemes Ministru prezidenta Dr. Herviga van Stā (*DDr. Herwig van Staa*) vizīte Latvijā.
- 23. septembris - Latvijas Ārlietu ministrijas ES koordinācijas departamenta direktores Aldas Vanagas un COREPER I sagatavošanas nodaļas vadītājās Gunas Japiņas konsultācijas ar Austrijas Parlamenta administrācijas, Federālā kanclera biroja, Ārlietu ministrijas un Austrijas Tirdzniecības kameras pārstāvjiem.
- 7. decembris - Latvijas ārlietu ministra Arta Pabriņa darba vizīte Austrijā.

Beļģija

Līdz ar Latvijas dalību ES un NATO ir ievērojami aktivizējusies Latvijas un Beļģijas divpusēja sadarbība, it īpaši politiskā dialoga jomā. Kopš 2004. gada 5. oktobra Beļģijas vēstnieks Latvijas Republikā rezidē Rīgā, 2005. gada 8. februārī tika oficiāli atklāta Beļģijas vēstniecība Rīgā.

Vizītes:

- 8. februāris - Beļģijas Karalistes Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Didjē Donfū (*Didier Donfut*) darba vizīte Latvijā.
- 23. februāris - Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas tikšanās ar Beļģijas Karalistes premjerministru Giju Verhofstadtu (*Guy Verhofstadt*) Briselē, Beļģijā.

20. septembris - Beļģijas Karalistes Briseles reģiona Parlamenta prezidenta Ērika Tomā (*Eric Tomas*) vadītās delegācijas tikšanās ar Latvijas Republikas Saeimas priekšsēdētāju Ingrīdu Ūdri Rīgā
12. oktobris - Latvijas un Beļģijas Karalistes Ārlietu ministriju konsultācijas Briselē, Beļģijā.
26. oktobris - Beļģijas Karalistes ārlietu ministra Karela de Guhta (*Karel De Gucht*) darba vizīte.

Čehija

Laikā no 31. janvāra līdz 2. februārim Ministru prezidents Aigars Kalvītis uzturējās darba vizītē Čehijā, kur piedalījās valdības vadītāju forumā "Eiropa 2005" Prāgā. 12. februārī ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar Čehijas ārlietu ministra pirmo vietnieku Janu Vinkleru (*Jan Winkler*) Minhenes drošības konferences laikā Vācijā. 23.-24. maijā Čehijas Republikas vicepremjers, darba un sociālo lietu ministrs Zdeņeķš Škromahs (*Zdeněk Škromach*) uzturējās vizīte Latvijā. 2005. gada 1. novembrī notika Čehijas parlamentārās iesniegumu komisijas delegācijas vizīte LR Saeimā. 28.-30. jūnijā notika Saeimas Eiropas lietu komisijas delegācijas vizīte Čehijā.

Francija

Latvijas un Francijas sadarbība sekmīgi attīstās gan divpusēji, gan Eiropas Savienības un NATO ietvaros. Starp abām valstīm ir izveidojies aktīvs politiskais dialogs. 2005. gadā nozīmīgākā bija Latvijas Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas oficiālā vizīte Francijā no 7. līdz 9. novembrim festivāla "Pārsteidzošā Latvija" (*"Étonnante Lettonie"*) ietvaros. Festivāla mērķis bija veicināt Latvijas tēla atpazīstamību Francijā un tās sabiedrībā, radot papildus impulsu turpmākai abu valstu ilgtermiņa sadarbībai politikā, ekonomikā, tūrismā, kultūrā un citās jomās. Festivāls bija unikāls notikums Latvijas vēsturē, kad kādā valstī relatīvi īsā laika posmā notika vairāk nekā simts ar Latvijū saistītu pasākumu 34 dažādās pilsētās.

2005. gada 7. novembrī, oficiālās vizītē laikā Francijā, Latvijas Republikas Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga un Francijas Republikas prezidents Žaks Širaks (*Jacques Chirac*) vienojās par Francijas atbildes festivāla rīkošanu Latvijā 2007. gada pavasarī (pagaidu nosaukums - "Francijas pavasaris Latvijā 2007. gadā").

Vizītes:

11. februāris - Francijas Republikas ārlietu ministra Mišela Barnjē (*Michel Barnier*) oficiālā vizīte Latvijā.
5. aprīlis - Latvijas Ārlietu ministra Arta Pabrika dalība Francijā notiekošā festivāla "Pārsteidzošā Latvija" preses brokastīs Rīgā.
- 18.-21. aprīlis - Francijas Republikas Elzasas (*Alsace*) reģiona Lejasreinas (*Bas-Rhin*) departamenta deputātu delegācijas vizīte Latvijā. Delegāciju vada Senāta viceprezidents Filips Rišērs (*Philippe Richert*). Vizītes ietvaros notika tikšanās ar Latvijas Ministru prezidentu Aigaru Kalvīti un LR Saeimas priekšsēdētājas biedri Vinetu Muižnieci.
28. aprīlis - Latvijas Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas vizīte Lillē (*Lille*) (Francijas Republika). Aģitācija par Līgumu par konstitūciju Eiropai.
29. septembris - Latvijas Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieces Astras Kurmes un Latvijas Ministru prezidenta padomnieka ārlietu jautājumos Pētera Ustuba politiskās konsultācijas Francijas Republikā.
30. septembris - Latvijas Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieces Astras Kurmes dalība festivāla "Pārsteidzošā Latvija" Francijā Latvijas - Francijas koordinācijas komitejas 4. sēdē Parīzē.
25. oktobris - Latvijas Ārlietu ministra Arta Pabrika dalība Latvijas festivāla "Pārsteidzošā Latvija" Francijā preses konferencē Rīgā.
2. novembris - Latvijas Ārlietu ministra Arta Pabrika vizīte Francijas Republikā. Tikšanās ar Francijas Republikas Eiropas lietu ministri Katerīnu Kolonā (*Catherine Colonna*) un festivāla "Pārsteidzošā Latvija" Francijā atklāšana.

- 7.-9. novembris - Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas oficiālā vizīte Francijas Republikā.
 12. decembris - Latvijas Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieces Astras Kurmes tikšanās ar Francijas Republikas Ārlietu ministrijas Eiropas departamenta direktoru Žilu Briatā (*Gilles Briatta*).

Grieķija

Savstarpēju ieinteresētību attīstīt divpusējo sadarbību veicina Latvijas un Grieķijas dalība Eiropas Savienībā un NATO un ciešākas sadarbības perspektīvas šo un citu organizāciju ietvaros. Nozīmīgs posms abu valstu attiecībās aizsākās 1998. gadā, kad tika atvērta Latvijas vēstniecība Atēnās. Grieķija atvēra vēstniecību Rīgā 2005. gada janvārī.

Vizītes:

4. februāris - Pirmā Latvijā rezidējošā ārkārtējā un pilnvarotā Grieķijas vēstnieka Spīra Aliaga (*Spyros Aliagas*) akreditācija.
 13. oktobris - Latvijas Ārlietu ministrijas ES departamenta direktora Normunda Popena divpusējās konsultācijas Grieķijas Ārlietu ministrijā Atēnās.

Lihtenšteina

27.-28. oktobrī notika Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas vizīte Lihtenšteinā. Prezidente piedalījās forumā "Lihtenšteinas dialogs 2005" Vaducā, kuras laikā notika tikšanās ar Lihtenšteinas premjerministru Otomāru Hazleru (*Otomar Hasler*).

Itālija

Latvijas un Itālijas divpusējās attiecības ir labas, notiek politiskais dialogs visaugstākajā līmenī. Pēc Latvijas iestāšanās ES ir intensificējušies Latvijas un Itālijas ekonomiskie un kultūras sakari.

Vizītes:

14. - 19.marts - Latvijas - Itālijas parlamentu sadarbības grupas vizīte Itālijā.
 1.aprīlis - Ārlietu ministrijas politiskais direktors Ilgvars Kļava Rīgā tiekas ar Itālijas Republikas Ārlietu ministrijas politisko direktoru Džūlio Terči di Santagatu.
 9.-12.jūnijs - Kultūras ministres Helēnas Demakovas vizīte Itālijā.
 27. - 30.jūnijs - Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas valsts vizīte Itālijā. Valsts prezidenti pavada plaša uzņēmēju delegācija.
 13.-14.septembris - Itālijas Rūpniecības ministrijas viceministra Adolfo Urso vizīte Latvijā.
 14.-15.septembris - Itālijas kultūras ministra Roko Butiljones vizīte Latvijā.

Īrija

Latvijas un Īrijas attiecības ir ļoti labas, starp abām valstīm ir izveidojies savstarpēji ieinteresēts politiskais dialogs. Latvija augstu vērtē Īrijas Republikas vēstniecības atvēršanu Rīgā. Vēstniecības atvēršana veicinās abu valstu divpusējo attiecību stiprināšanu un padziļināšanu.

Vizītes:

20. maijs - Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra Normana Penkes vizīte Īrijā, dalība konferencē *EU Enlargement – One Year On*.
 11. oktobris - Īrijas vēstnieka Latvijā Tima Mova (*Tim Mawe*) akreditācija.

Kipra

18. – 21. maijs - Latvijas ārlietu ministra Arta Pabrika oficiālā vizīte Kipras Republikā.
 25. augusts - Latvijas un Kipras Republikas Ārlietu ministriju konsultācijas par Kipras jautājumu Rīgā.

Lielbritānija

Latvijas un Apvienotās Karalistes (AK) vēsturiski labās attiecības attīstās saistībā ar kopīgo mērķi par vienotas, ekonomiski un politiski stabilas Eiropas nākotni. Savstarpēju ieinteresētību attīstīt divpusējo sadarbību veicina abu valstu partnerība un kopīgās intereses ES un NATO ietvaros. 2005. gadā attiecības intensificējās AK ES prezidentūras laikā. Notika Latvijas Ministru prezidenta tikšanās ar AK premjerministru Toniju Blēru (*Tony Blair*).

Vizītes :

- 17. marts - Latvijas vēstnieka Apvienotajā Karalistē Induļa Bērziņa akreditācija.
- 26. aprīlis - Apvienotās Karalistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Īana Bonda (*Ian Andrew Minton Bond*) akreditācija Latvijā.
- 12. jūlijs - Apvienotās Karalistes valsts ministra Eiropas jautājumos Duglasa Aleksandera (*Douglas Alexander*) vizīte Latvijā.
- 29. jūlijs - Ārlietu ministra Arta Pabrika tikšanās ar Apvienotās Karalistes vēstnieku EDSO Kolinu Monro (*Colin Munro*).
- 31.augusts - Ārlietu ministra Arta Pabrika tikšanās ar Apvienotās Karalistes Velsas Pirmo ministru Rodi Morganu (*Rhodri Morgan*).
- 8. – 9.septembris - Latvijas un Apvienotās Karalistes Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas Londonā, Apvienotajā Karalistē.
- 1. decembris - Latvijas Ministru prezidenta Aigara Kalvīša tikšanās ar Apvienotās Karalistes Premjerministru Toniju Blēru (*Tony Blair*).

Luksemburga

Starp Latvijas Republiku un Luksemburgas Lielhercogisti ir izveidojušās labas divpusējās attiecības. Starp abām valstīm notiek regulārs politiskais dialogs, vizīšu apmaiņa, kā arī politiskās konsultācijas.

Vizītes:

- 16. februāris - Latvijas un Luksemburgas prezidentūras Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Luksemburgā, Luksemburgā.
- 17. februāris - Latvijas Ārlietu ministrijas un Luksemburgas Lielhercogistes Eiropas Savienības prezidentūras konsultācijas Briselē, Beļģijā.
- 3. jūnijs - Latvijas Ministru prezidenta Aigara Kalvīša tikšanās ar Luksemburgas Lielhercogistes premjerministru Žanu Klodu Junkeru (*Jean-Claude Juncker*) Luksemburgā.
- 25. oktobris - Luksemburgas Lielhercogistes vicepremierministra, ārlietu un imigrācijas lietu ministra Žana Aselborna (*Jean Asselborn*) vizīte Latvijā.

Nīderlande

Latvijas un Nīderlandes politiskais dialogs ir regulārs un intensīvs, par ko liecina aktīvā vizīšu apmaiņa. Latvijas un Nīderlandes attiecībām raksturīga daudzveidība, kas aptver turpat visas valsts un sabiedriskās dzīves sfēras. Ikdienas sadarbība notiek gan valsts, gan pašvaldību, gan sabiedrību pārstāvju līmenī, un tās attīstībā piedalās gan valsts institūcijas, gan nevalstiskās organizācijas.

Vizītes:

- 18. – 19. janvāris - Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes – Freibergas oficiālā vizīte Nīderlandē.
- 7. - 8. marts - Nīderlandes ārlietu ministra Bernarda Bota (*Bernard Bot*) oficiālā vizīte Latvijā.
- 4. – 5. maijs - Bijušā Nīderlandes Karalistes premjerministra, Valsts ministra Vima Koka (*Wim Kok*) vizīte Latvijā.

Polija

Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga Poliju 2005. gadā apmeklēja divas reizes – piedaloties Aušvices-Birkenavas atbrīvošanas 60. gadadienas atceres pasākumos, kā arī Eiropas Padomes samītā Varšavā 16.-17. maijā.

Polijas prezidents Aleksandrs Kvasņevskis (*Aleksander Kwasniewski*) 6.-7. jūlijā uzturējās valsts vizītē Latvijā.

14.-15. februāris – Ministru prezidenta Aigara Kalviša darba vizītē Polijā. Tika pārrunāts plašs jautājumu spektrs – divpusējās attiecības, reģiona infrastruktūras projekti, ES jautājumi un attiecības ar Krieviju. Aigars Kalvītis ar Polijas premjerministru Mareku Belku (*Marek Belka*) atkārtoti tikās 31. augustā kustības "Solidaritāte" 25. gadadienas pasākumos Gdaņskā.

Portugāle

23. jūnijs - Latvijas un Portugāles Ārlietu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības jautājumiem Lisabonā, Portugālē.

1. novembris - Latvijā tiek akreditēts pirmais Latvijā rezidējošais Portugāles Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Žoau Luišs Niza Piņeira (*João Luis Niza Pinheiro*). Latvija ir pirmā no Baltijas valstīm, kurā tiks atvērta Portugāles vēstniecība.

Slovākija

2.-3. februārī ārlietu ministrs Artis Pabriks apmeklēja oficiālā vizītē Slovākiju. 2.-4. martā notika Slovākijas prezidenta Ivana Gašparoviča (*Ivan Gašparovič*) valsts vizīte Latvijā.

Slovēnija

Latvijas un Slovēnijas, divu salīdzinoši mazu Eiropas valstu, divpusējās attiecības ir ļoti labas. Kopš 2004. gada maija Latvijas un Slovēnijas attiecības attīstās, aktīvi aizstāvot līdzīgās intereses un pozīcijas starptautisko organizāciju ietvaros un turpinot padziļināt divpusējo sadarbību visdažādākajās jomās.

Vizītes:

12.-13.septembris – Slovēnijas Republikas Ministru prezidenta Janeza Janšas oficiālā vizīte Latvijā. Vizītes ietvaros notika Latvijas ārlietu ministra Arta Pabrika tikšanās ar Slovēnijas Republikas ārlietu ministru Dimitriju Rupelu. Tika parakstīts Latvijas Republikas valdības un Slovēnijas Republikas valdības līgums par sadarbību cīņā pret terorismu, organizēto noziedzību, nelegālu narkotisko vielu un psihotropo vielu, un prekursoru apriti un citiem noziegumiem.

Spānija

Latvijas un Spānijas divpusējās attiecības ir labas un attīstās sekmīgi. Politiskais dialogs starp abām valstīm ir ievērojami intensificējies Latvijas integrācijas Eiropas Savienības un NATO procesa kontekstā.

Vizītes:

9. marts - Latvijas un Spānijas Ārlietu, Iekšlietu un Tieslietu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības iekšlietu un tieslietu jautājumiem Rīgā.

10. - 11. marts - Latvijas Valsts prezidentes Vairas – Vīķes Freibergas dalība Madrides kluba organizētajā samītā "Demokrātija, terorisms un drošība" Madridē, Spānijā.

6. aprīlis - Pirmā Latvijā rezidējošā Spānijas Karalistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Emilio Lorenco Serra (*Emilio Lorenzo Serra*) akreditācija un Spānijas Karalistes vēstniecības Latvijā atklāšana.

15. aprīlis - Latvijas un Spānijas Ārlietu ministriju konsultācijas Madridē par iespējamo Latvijas diplomāta nosūtīšanu uz Spānijas vēstniecību Meksikā.

3. - 4. maijs - Spānijas ārlietu ministra Migela Anhela Moratinosa (*Miguel Ángel Moratinos*) oficiālā vizīte Latvijā. Tiek parakstīts nodomu memorands par Latvijas diplomāta nosūtīšanu uz Spānijas vēstniecību Meksikā.

10. maijs - Latvijas un Spānijas Ārlietu ministriju konsultācijas par ārpolitikas jautājumiem Madridē, Spānijā.

11. maijs - Latvijas un Spānijas Ārlietu ministriju konsultācijas par ārpolitikas jautājumiem Rīgā.

14. septembris - Latvijas, Spānijas un Dānijas Ārlietu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības jautājumiem Rīgā.

27. - 28. novembris - Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas dalība Eiropas Savienības un Vidusjūras reģiona valstu augstāko amatpersonu sanāksmē Barselonas procesa desmitgades svinību ietvaros Spānijā.

2. - 4. decembris - Eiropas Savienības dalībvalstu Ārlietu ministriju valsts sekretāru neformālā sanāksme Barselonā, Spānijā.

Šveice

27.-30. janvāris - Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga piedalījās Pasauls ekonomikas forumā Daļosā, Šveicē, kuras laikā tikās ar Šveices prezidentu Samuelu Šmidu (*Samuel Schmid*) un Šveices ārlietu ministri Mišelīnu Kalmī-Reju (*Micheline Calmy-Rey*).

19.-21. jūnijs - Valsts vizītē Latvijā uzturējās Šveices Konfederācijas federālais prezidents Samuels Šmids. 1. decembrī Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga piedalījās simpozijā "*Challenging the U.S.? – A Challenge for Europe!*" Sant Gallenā, kura ietvaros tikās ar Šveices ārlietu ministri Mišelīnu Kalmī-Reju. 5. decembrī ārlietu ministrs Artis Pabriks EDSO Ministru padomes ietvaros Ļubjanā tikās ar Šveices Federālā ārlietu departamenta valsts sekretāru Mihaelu Ambīlu (*Michael Ambühl*).

Ungārija

2005. gada 27. novembrī Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga Barselonas samita ietvaros tikās ar Ungārijas prezidentu Lāslu Šojjomu (*László Sólyom*).

Vācija

Latvijas un Vācijas divpusējās attiecības attīstās ar kopīgu mērķi par vienotu un politiski stabilu Eiropu, par drošu un ekonomiski attīstītu Baltijas jūras reģionu. Latvijas-Vācijas attiecībām raksturīga aktīva divpusējo vizīšu apmaiņa, dinamiskas ekonomiskās attiecības, regulāri starpparlamentārie kontakti, tieša sadarbība ar federālajām zemēm, kā arī intensīva sadarbība starp dažādām institūcijām.

Vizītes:

7. janvāris - Vācijas Federālās Ārlietu ministrijas Ministriālā direktora, Eiropas politikas departamenta vadītāja Dr. Ekarta Kunca (*Dr. Eckart Cuntz*) tikšanās ar Latvijas Ārlietu ministrijas Valsts sekretāru Normanu Penki un dalība 3 + 1 politiskajās konsultācijās Rīgā par finanšu perspektīvu.

3. - 4. februāris - Vācijas Bundestāga deputāta, Vācijas Sociāldemokrātiskās partijas (SPD) frakcijas spīkera vietnieka ārlietu jautājumos Markusa Mekela (*Markus Meckel*) politiskās konsultācijas Rīgā.

11.-13. februāris - Latvijas ārlietu ministrs Artis Pabriks un Valsts sekretārs Normans Penke piedalījās 41.Minhenes Drošības konferencē, Vācijā. Konferencē tika diskutēts par globālās drošības un ekonomiskās attīstības jautājumiem, drošības perspektīvām Vidējo austrumu valstīs, ES un NATO, kā arī ANO lomu globālās drošības veicināšanā. Konferences ietvaros ārlietu ministram notika arī divpusējās tikšanās ar Gruzijas ārlietu ministri Salomi Zurabišvili (*Salome Zourabichvili*), Čehijas ārlietu ministra pirmo vietnieku Janu Vinkleru (*Jan Winkler*), kā arī Amerikas Savienoto Valstu senatoru Džonu Makkeinu (*John McCain*).

16.-17. marts - Latvijas Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas darba vizīte Ziemeļreinas-Vestfālenes federālajā zemē, atklājot Latvijas Konsulātu Bonnā, kā arī apmeklējot Diseldorfu un Eseni.

- 11.-12. maijs - VFR Tīringenes Brīvvalsts Ministru prezidenta Dītera Althausa (*Dieter Althaus*) oficiālā darba vizīte Latvijā.
25. maijs - Ministru prezidenta padomnieces Sanitas Pavļutas-Deslandes politiskās konsultācijas Vācijas Federālā kanclera birojā (*Bundeskanzleramt*), tikšanās ar Eiropas politikas departamenta ES vispārējo politiku un ES dalībvalstu grupas (*Gruppe 51, Grundsatzfragen, europapolitische Beziehungen zu den EU-Mitgliedstaaten*) vadītāju *VLR I Dr. Eckart Lübckemeier*.
30. maijs – 3.jūnijs - LR Saeimas Latvijas-Vācijas parlamentārās sadraudzības grupas vizīte Hamburgā, Šlēzvigā-Holšteinā un Berlīnē.
- 9.-10. jūnijs - Valsts prezidentes V.Vīķes-Freibergas dalība Minhenes Ekonomikas forumā.
- 19.-21. jūnijs - LR Saeimas priekšsēdētājas I.Ūdres dalība "*Kieler Woche*".
- 6.-7. oktobris - Latvijas Ministru prezidenta Aigara Kalviša darba vizīte Vācijas federālajā zemē Bādenē-Virtembergā.
14. decembris - Latvijas-Vācijas Tirdzniecības kameras goda priekšsēdētāja, FDP (Freie Demokratische Partei Deutschlands-Vācijas Brīvo Demokrātu partija) goda priekšsēdētāja, Frīdriha Naumana fonda vadītāja, bijušā Vācijas Federālā ekonomikas ministra *Dr. Otto Graf Lambsdorff* vizīte Latvijā.
- 15.-16. decembris - Latvijas Valsts prezidentes V.Vīķes-Freibergas darba vizīte Vācijā, apmeklējot Brēmeni. Hannas Ārentes biedrības "*Hannah-Arendt-Preis für politisches Denken e.V.*" ielūgums uz apbalvošanas ceremoniju un priekšlasījumu par tēmu "Eiropas integrācija un politisko nāciju federācija.". Tikšanās ar VFR Federālo prezidentu *Prof.Dr. Horst Köhler*.

Daudzpusējās tikšanās

Latvijai prioritārie jautājumi tika regulāri uzrunāti daudzpusējo formālo un neformālo tikšanos laikā dažādos amatpersonu un ekspertu līmeņos, t.sk. ar ES institūciju pārstāvjiem. Ārlietu ministrija organizēja arī vairākas diskusijas ar nevalstiskā sektora pārstāvjiem.

17. – 18. janvāris - Neformālā Eiropas Savienības ministru no 17 dalībvalstīm jeb tā sauktās "kohēzijas draugu" grupas tikšanās par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Atēnās, Grieķijā.
17. februāris - Neformālā Eiropas Savienības ministru no 17 dalībvalstīm jeb tā sauktās "kohēzijas draugu" grupas tikšanās par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Ļubļanā, Slovēnijā.
22. februāris - Baltijas valstu un Apvienotās Karalistes Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu perspektīvu 2007. – 2013. gadam Viļņā, Lietuva.
3. marts - Baltijas valstu Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Rīgā, Latvijā.
7. marts - Neformālā Eiropas Savienības ministru no 17 dalībvalstīm jeb tā sauktās "kohēzijas draugu" grupas tikšanās par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Rīgā, Latvijā.
- 14.marts - Diskusija ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem par Lisabonas stratēģijas īstenošanai nepieciešamajiem pasākumiem, kā arī nacionālo rīcības programmu.
18. marts - Latvijas un Zviedrijas Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Stokholmā, Zviedrijā.
1. aprīlis - Baltijas valstu Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Rīgā, Latvijā.
7. aprīlis - Baltijas valstu un Vācijas Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Berlīnē, Vācijā.
22. aprīlis - Diskusija ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem par Latvijas pozīciju par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam.
- Diskusija ar LR Saeimas deputātiem un darbiniekiem par Latvijas pozīciju par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam.
29. aprīlis - Latvijas un Francijas Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Parīzē, Francijā.
3. maijs - Latvijas un Nīderlandes Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Rīgā, Latvijā.

4. maijs - Neformālā Eiropas Savienības ministru no 17 dalībvalstīm jeb tā sauktās "kohēzijas draugu" grupas tikšanās par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Lisabonā, Portugālē.
9. maijs - Latvijas un Zviedrijas, Dānijas, Austrijas, Vācijas, Francijas, Apvienotās Karalistes un Nīderlandes Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Stokholmā, Zviedrijā.
11. maijs - Latvijas un Itālijas Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Romā, Itālijā.
12. maijs - Latvijas Ārlietu ministrijas Eiropas Savienības departamenta direktora Normunda Popena konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru Romā.
20. maijs - Baltijas valstu premjerministru konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Rīgā, Latvijā.
22. maijs - Eiropas Savienības ārlietu ministru konklāvs par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Briselē, Beļģijā.
30. – 31. maijs - Baltijas valstu un Francijas Ārlietu un Finanšu ministriju konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Parīzē, Francijā.
31. maijs - Latvijas Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieces Astras Kurmes un ES Departamenta direktora Normunda Popena dalība Eiropas Sadarbības direktoru konsultācijās (3+1) Parīzē pirms Eiropadomes.
6. jūnijs - Ministru prezidenta A. Kalvīša un Eiropas Komisijas prezidenta Ž. M. Barozu konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam un Līguma par Konstitūciju Eiropai nākotni Briselē, Beļģijā.
9. jūnijs - Neformālā Eiropas Savienības ministru no 17 dalībvalstīm jeb tā sauktās "kohēzijas draugu" grupas tikšanās par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Valetā, Maltā.
10. jūnijs - Baltijas valstu ministru prezidentu konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Kopenhāgenā, Dānijā.
NB6 konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Kopenhāgenā, Dānijā.
12. jūnijs - Eiropas Savienības ārlietu ministru konklāvs par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Luksemburgā, Luksemburgā.
7. oktobris - Neformālā Eiropas Savienības ministru no 17 dalībvalstīm jeb tā sauktās "kohēzijas draugu" grupas tikšanās par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Budapeštā, Ungārijā.
16. oktobris - Latvijas un Lietuvas premjerministru un Igaunijas prezidenta konsultācijas ar Eiropas Komisijas prezidentu H. M. Barozu par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam.
24. oktobris - Baltijas valstu premjerministru konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007.–2013. gadam Reikjavīkā, Islandē. Tika parakstīta kopēja vēstule Apvienotās Karalistes premjerministram T. Blēram.
27. oktobris - Latvijas Ministru prezidents Aigars Kalvītis piedalījās Eiropas Savienības valstu un valdību vadītāju neformālajā samītā Lielbritānijā par globalizācijas radītajiem izaicinājumiem Eiropas Savienībai.
20. novembris - Neformālā Eiropas Savienības ministru no 17 dalībvalstīm jeb tā sauktās "kohēzijas draugu" grupas tikšanās par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Briselē, Beļģijā.
25. – 26. novembris - LR Saeimas priekšsēdētājas Ingridas Ūdres dalība 5. Eiropas Savienības un Vidusjūras valstu parlamentu spīkeru konferencē Barselonas procesa desmitgades svinību ietvaros Spānijā.
1. decembris - Baltijas valstu premjerministru un Apvienotās Karalistes premjerministra T. Blēra konsultācijas par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Tallinā, Igaunijā.
5. - 6. decembris - Latvijas ārlietu ministrs Artis Pabriks piedalās Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas 13. ministru padomes sanāksmē Ļubjanā.
6. decembris - Neformālā Eiropas Savienības ministru no 17 dalībvalstīm jeb tā sauktās "kohēzijas draugu" grupas tikšanās par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Briselē, Beļģijā.
7. decembris - Eiropas Savienības ārlietu ministru konklāvs par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam Briselē, Beļģijā.

9. decembris - Diskusija ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem par Latvijas pozīciju par Eiropas Savienības finanšu ietvaru 2007. – 2013. gadam.

Eiropas Savienības paplašināšanās

Latvija ir piedalījies lēmumu pieņemšanā attiecībā uz tālāko ES paplašināšanos saskaņā ar sagatavotajām un apstiprinātajām pozīcijām.

Bijusī Dienvidslāvijas Republika Maķedonija

2005.gada decembra Eiropadomē Bijušajai Dienvidslāvijas Republikai Maķedonijai tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss.

Bosnija un Hercegovina

2005. gada 7. novembrī Padome pozitīvi novērtēja Komisijas ziņojumu un pilnvaroja EK sagatavot Vadlīniju projektu sarunām par SAL ar Bosniju un Hercegovinu. 2005. gada 21. novembrī Padome pilnvaroja EK sākt SAL sarunas ar BiH. 2005. gada 25. novembrī EK oficiāli uzsāka SAL sarunas ar BiH.

Bulgārija un Rumānija

2005.gada 25.aprīlī tika parakstīts Rumānijas un Bulgārijas Pievienošanās ES līgums. 2005. gada 25. oktobrī tika publicēts Eiropas Komisijas monitoringa ziņojums par abās valstīs veiktajām reformām pirms pievienošanās ES.

Horvātija un Turcija

2005.gada 3.oktobrī tika uzsāktas ES iestāšanās sarunas ar Horvātiju un Turciju.

Serbija un Melnkalne

2005. gada 3. oktobrī VLĀAP pilnvaroja Eiropas Komisiju uzsākt sarunas ar Serbiju un Melnkalni (S&M) par Stabilizācijas un asociācijas līguma (SAL) noslēgšanu. Sarunas ar S&M par SAL noslēgšanu tika sāktas 2005. gada 10. oktobrī.

Divpusējās attiecības

Albānija

27.-29. janvāris - Albānijas aizsardzības ministra Pandeli Majko (*Pandeli Majko*) vizīte Latvijā.

14. februāris - Albānijā akreditējās LR nerezidējošais vēstnieks Jānis Lūsis ar rezidenci Itālijā.

Bijusī Dienvidslāvijas Republika Maķedonija

19. augusts - Bijušās Dienvidslāvijas Republikas parlamenta Baltijas draudzības grupas vizīte Latvijā.

8. decembris - LR ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Bijušajā Dienvidslāvijas Republikā Maķedonijā (ar rezidenci Rīgā) Maija Manika iesniedza akreditācijas rakstu Bijušās Dienvidslāvijas Republikas prezidentam B.Crvenkovskim.

Bosnija un Hercegovina

21.-22. septembris - Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra E.Rinkēviča darba vizīte Bosnijā un Hercegovinā.

Bulgārija

21.-22. marts - Bulgārijas Republikas prezidenta Georgija Parvanova (*Georgi Parvanov*) valsts vizīte Latvijā

21. marts Tika parakstīts Latvijas Republikas un Bulgārijas Republikas Līgums par sadarbību izglītībā, zinātnē un kultūrā.

Horvātija

20.-25. jūlijs - LR Ministru prezidenta A.Kalviša oficiālā vizīte Horvātijā.

5.-6 decembris - Horvātijas premjerministra I.Sanadera oficiālā vizīte Latvijā.

Serbija un Melnkalne

8.-11. februāris - Serbijas un Melnkalnes ārlietu ministra vietnieka Predraga Boškoviča (*Predrag Bošković*) vizīte Latvijā.

10. februāris - Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra E.Rinkēviča tikšanās ar Serbijas un Melnkalnes ārlietu ministra vietnieku P.Boškoviču (*Predrag Bošković*).

1.-2. septembris - Pirmā Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra E.Rinkēviča vizīte Serbijā un Melnkalnē.

21.-24. novembris - Ārlietu ministrs A.Pabriks darba vizītē apmeklēja Serbiju un Melnkalni (Belgradu un Prištinu). Vizītes laikā, 22.novembrī tika parakstīts Līgums par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma nodokļiem.

Amerikas Savienotās Valstis

2005.gads turpināja Latvijas un ASV ciešo stratēģisko partnerību, kā arī sadarbību drošības jomā, tai skaitā Ziemeļatlantijas alianses ietvaros, un aktīvo sadarbību gan ekonomikas un investīciju, gan izglītības un kultūras, kā arī iekšlietu un tieslietu jomās. Īpaši vēlamies vēl vairāk veicināt sadarbību tirdzniecības jomā un investīciju piesaistē.

Vizīšu apmaiņa turpināja būt intensīva – Latvijas prezidente trīs reizes uzturējās nozīmīgās vizītēs ASV, notika arī Latvijas nozaru ministru vizītes pie sadarbības partneriem ASV. Latviju apmeklēja vairāki ASV Senāta un Kongresa pārstāvji, kā arī ASV Valsts departamenta Valsts sekretāres vietnieks Roberts Zeliks.

2005.gads ir īpaši nozīmīgs, jo Rīgu maijā apmeklēja ASV prezidents Džordžs Bušs. ASV prezidenta vizīte bija atkal apliecinājums Latvijas un ASV ciešajām saitēm un nenoliedzami ietvēra sevī dziļu simbolisku nozīmi.

Vizītes un tikšanās

30. janvāris - LR Saeimas sekretāra Jāņa Šmita darba vizīte ASV;

5. - 12. februāris - Iekšlietu ministra Ērika Jēkabsona, Valsts policijas priekšnieka Jāņa Zaščerinska, Drošības policijas priekšnieka Jāņa Reinika, Iekšlietu ministrijas Eiropas lietu un starptautiskās sadarbības departamenta direktores Ilzes Pētersones un Valsts policijas Galvenās Administratīvās pārvaldes Starptautisko lietu biroja priekšnieka Gata Švika darba vizīte Amerikas Savienotajās Valstīs. Vizītes laikā Latvijas amatpersonas tikās ar ASV Valsts Departamenta, Tēvzemes drošības departamenta un Aizsardzības departamenta amatpersonām;

2. - 3. marts - ASV vēstnieka ES Rokvela Entonija Šnābela (*Rockwell Anthony Schnabel*) darba vizīte Latvijā. Vizītes ietvaros vēstnieks tikās ar ārlietu ministru Arti Pabriku un ekonomikas ministru Krišjāni Kariņu, uzstājās ar runu Rīgas Biznesa augstskolā un tikās

ar Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā pārstāvjiem;

3. - 5. marts - Ekonomikas ministra Krišjāņa Kariņa darba vizīte Vašingtonā, ASV, ar mērķi veicināt divpusējo sadarbību starp Latvijas un ASV uzņēmējiem. Vizītes ietvaros ministrs 4. martā apmeklēja ASV Eiropas Institutu, tikās ar Amerikas Latviešu Apvienības vadību, kā arī piedalījās biznesa konferencē "*Bringing Baltic Government Leaders and Opportunities to U.S. Business*", kur tikās ar vairāk kā 100 ASV uzņēmumu vadītājiem, lai informētu par uzņēmējdarbības iespējām Latvijā un par potenciālām sadarbības iespējām. Konferencē piedalījās arī Igaunijas, Lietuvas Ekonomikas ministriju un investīciju un attīstību aģentūru pārstāvji. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru pārstāvēja tās direktors Andris Ozols;

3. aprīlis - ASV Valsts sekretāres vietnieka Roberta Zelika (*Robert B. Zoellick*) darba vizīte Latvijā. Vizītes ietvaros R.Zeliks tikās ar Valsts prezidenti Vairu Vīķi - Freibergu, Ministru prezidentu Aigaru Kalvīti un ārlietu ministru Arti Pabriku;

4. - 5. aprīlis - Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas vizīte ASV. Vizītes ietvaros prezidente uzstājās ar runu "*The European Union of 25 and Beyond*"- Eiropas Savienības studiju centrā Ņujorkas Pilsētas universitātē, piedalījās žurnāla Forbes paneldiskusijā "*The political leaders: power to change the course of history*" un saņēma Forbes izdevuma balvu par izciliem sasniegumiem valsts vadīšanā. Vizītes noslēgumā prezidente tikās ar ASV Ārlietu padomes vadītāju Džordžu Švābu un ASV laikraksta "*The New York Times*" vadību;

20. - 26. aprīlis - Vides ministra Raimonda Vējoņa darba vizīte ASV, kuras ietvaros ministrs piedalījās ANO Ilgtspējīgās attīstības komisijas 13. sesijas ministru konferencē Ņujorkā, ASV un tikās ar ASV Enerģijas departamenta sekretāru *Sam. Bodman*, lai parakstītu Vides ministrijas un ASV Enerģijas departamenta "Vienošanās par sadarbību kodolmateriālu un kodoltehnoloģiju izplatīšanas novēršanas jomā";

6. - 7. maijs - ASV prezidenta Dž.Buša vizīte Latvijā;

28.- 30. maijs - ASV Kongresa delegācijas vizīte Latvijā senatora Mitča Makkonela (*Mitch McConnell*) vadībā. Delegācijas sastāvā ietilpa arī senatori Maiks Krapo (*Mike Crapo*) un Džims Demints (*Jim DeMint*). Vizītes laikā ASV senatoru delegācija tikās ar Valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu, Saeimas priekšsēdētāju Ingrīdu Ūdri, Saeimas deputātiem, ārlietu ministru Arti Pabriku, aizsardzības ministru Einaru Repši, ekonomikas ministru Krišjāni Kariņu un citām valsts un nevalstiskā sektora amatpersonām. Tikšanās laikā tika pārrunāti Latvijas un ASV divpusējās sadarbības jautājumi, kā arī abu valstu kopīgās intereses demokrātijas stiprināšanai reģionā;

25. maijs - 2. jūnijs - Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās Ainara Latkovska vizīte ASV;

30. maijs - 4. jūnijs - Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas darba vizīte Amerikas Savienotajās Valstīs. Vizītes ietvaros prezidente Ņujorkā tikās ar ANO Ģenerālsekretāru Kofi Ananu, bijušo NATO Eiropas spēku komandieri, ģenerāli Džozefu Ralstonu un piedalījās 44. Starptautiskajā Sasniegumu samitā;

7. - 15. augusts - Ministru prezidenta Aigara Kalvīša darba vizīte ASV. Vizītes laikā Vašingtonā 8. un 9. augustā Ministru prezidents tikās ar ASV Finanšu sekretāru Džonu V.Snovu (*John W. Snow*), Darba lietu sekretāri Elainu L. Čao (*Elaine L. Chao*), Tirdzniecības sekretāru Karlosu Gutjerresu (*Carlos M. Gutierrez*), Valsts sekretāres vietnieku Robertu B. Zelikū (*Robert B. Zoellick*), Tēvzemes drošības sekretāru Maiklu Čertofu (*Michael Chertoff*). No 10. līdz 15. augustam Ministru prezidents tikās ar Boeing, Microsoft uzņēmumu vadībām, ar Sietlas ostas pārstāvjiem, kā arī apmeklēja Vašingtonas Universitāti, kurā vienīgajā no Ziemeļamerikas augstskolām ir iespēja akadēmiski apgūt latviešu valodu. Ministru prezidentam bija tikšanās ar Vašingtonā un Sietlā dzīvojošiem tautiešiem;

30. - 31. augusts - ASV kongresmeņa, EDSO Parlamentu asamblejas prezidenta Alsī L. Hastinga vizīte Latvijā. Vizītes ietvaros A. Hastings tikās ar Valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu, Saeimas priekšsēdētāju Ingrīdu Ūdri un ārlietu ministru Arti Pabriku;

7. - 14. septembris - Saeimas priekšsēdētājas Ingridas Ūdres vizīte ASV. No 7.-9. septembrim I. Ūdre Ņujorkā piedalījās Pasaulē parlamentu priekšsēdētāju otrajā konferencē. 12. septembrī I. Ūdre apmeklēja Holokausta muzeju Vašingtonā, apskatīja LR jaunās vēstniecības ēku, tikās ar ASV valsts departamenta sekretāra vietnieku Marku Pekala un projekta par pārejas demokrātijām dibinātāju un prezidentu Brūsu Džeksonu. 13. septembrī Saeimas priekšsēdētāja tikās ar Senāta Ārlietu komisijas padomnieku Maiklu Haltzeli, kā arī apmeklēja ASV Kongresu un Balto namu.

12. - 19. septembris - Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas darba vizīte ASV, Apvienoto Nāciju 60. ģenerālajā asamblejā. Vizītes ietvaros notika ANO prezidenta tikšanās ar īpašajiem sūtņiem reformu jautājumos, ANO Ģenerālās asamblejas atklāšana, globālais forums "Inovācijas un investīcijas: zinātnes un tehnoloģijas samērošana Tūkstošgades mērķu sasniegšanā" un apaļā galda diskusijas: Inovācijas un investīcijas - izaicinājumi un risinājumi. 14. septembrī prezidente piedalījās ASV prezidenta Džordža Buša un Lauras Bušas rīkotajā pieņemšanā valstu un valdību vadītājiem, Augsta līmeņa ANO plenārsēdes atklāšanā, ANO ģenerālsekretāra valstu vadītāju uzrunās, ANO tikšanās par resursiem attīstībai, Kofi Anana rīkotajās darba pusdienās valstu un valdību vadītājiem, apaļā galda diskusijā par ANO Tūkstošgades mērķiem un ANO Plenārsēdē, kurā uzstājās ar runu. 16. septembrī prezidente piedalījās prezidenta B.Klintonas Globālo iniciatīvu forumā, kurā aicināti piedalīties esošie un bijušie valstu, biznesa, NVO līderi, lai meklētu risinājumus akūtām globālām problēmām. Slimības dēļ 17. septembrī prezidente nevarēja ierasties uz ANO debašu atklāšanu un paredzēto runu nolasīja LR ārlietu ministrs Artis Pabriks;

14. - 23. septembris - Ārlietu ministra Arta Pabrika darba vizīte ASV. Vizītes ietvaros ministrs piedalījās ANO Ģenerālajā asamblejā, notika vairākas divpusējās tikšanās, tostarp ar Kirgizstānas, Maķedonijas un Ēģiptes diplomātiem. 17. septembrī Artis Pabriks piedalījās Eiropas Savienības ārlietu ministru sanāksmē, 19. septembrī - ES un Krievijas sarunās, bet 20. septembrī - ES un ASV sarunās. Vizītes laikā ministrs tikās ar Amerikas ebreju komitejas pārstāvjiem, LV un ASV ebreju kopienām, viesojās arī Sanfrancisko, kur apmeklēja Hūvera universitātes arhīvu un runāja par vairāku Latvijai nozīmīgu vēstures dokumentu atdošanu, un tikās arī ar uzņēmējiem un ASV dzīvojošiem latviešiem;

11. - 14. oktobris - ASV Kongresmeņa Džona Šimkus vizīte Latvijā. Vizītes ietvaros 12. oktobrī Šimkus tikās ar Saeima priekšsēdētāju Ingridu Ūdri, Ārlietu komisiju, Aizsardzības un Iekšlietu komisiju, LV-ASV starpparlamentāro sadarbības grupu, satiksmes ministru Aināru Šleseru, kā arī Ārlietu ministrijas politisko direktoru Ilgvaru Kļavu un valsts sekretāra vietnieku Edgaru Skuju. Dienu vēlāk kongresmenis teica uzrunu Saeimā, tikās ar Valsts prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu, aizsardzības ministru Eināru Repši, kā arī apmeklēja Okupācijas muzeju;

31.oktobris - 1.novembris - ĀM VS Normana Penkes vizīte Vašingtonā, ASV.

Kanāda

Latvijas kā Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts sadarbība ar Kanādu ir sekmīga gan parlamentu, valstisko un akadēmisko, gan nevalstisko un profesionālo organizāciju līmenī. Latvija atzinīgi vērtē divpusējā dialoga uzturēšanu Politisko konsultāciju līmenī, kā arī sadarbību dažādu citu nozaru speciālistu starpā.

2005.gadā tika parakstīts Sociālās Drošības līgums, kas ir svarīgs instruments savstarpējam sociālo garantiju nodrošinājumam abu valstu pilsoņiem. Par svarīgu uzskatām ekonomiskās sadarbības attīstīšanu, kuras potenciāls pašlaik pilnībā netiek izmantots, ņemot vērā Kanādas tirgus orientāciju uz ASV.

Latvijas un Kanādas sadarbībā svarīga dimensija ir demokrātijas veicināšana. Pašlaik viens no sadarbības projektiem, kurā Oficiālās attīstības palīdzības Centrālajā Eiropā programmas (ODACE) ietvaros sadarbojas Latvija un Kanāda, ir palīdzības projektu realizācija muitas un ieslodzījumu vietu jomā Moldovā. Ar Kanādas palīdzību mācāmies celt Latvijas kā donora valsts kapacitāti.

Vizītes un tikšanās:

17. - 18. janvāris - VSV Andra Teikmaņa politiskās konsultācijas Kanādā;

13. marts - Ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar Kanādas ārlietu ministru Pjēru Petigrū (*Pierre Pettigrew*) ANO cilvēktiesību komitejas ietvaros Ženēvā, Šveicē;
19. maijs - Tika ratificēta Otavas konvencija;
4. – 6. jūnijs - Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas darba vizīte Kanādā, Toronto;
29. jūnijs - Tika parakstīts Latvijas un Kanādas sociālās drošības līgums;
26. - 30. oktobris - Labklājības ministres Dagnijas Staķes darba vizīte Kanādā;
11. novembris - Kanādas delegācija no Ārlietu un Pilsonības un imigrācijas departamentiem uzturējās vizītē Rīgā, lai pārrunātu vīzu jautājumu un divpusējās un daudzpusējās aktualitātes.

Latīņamerika un Karību reģiona valstis

Latvija turpina attīstīt gan divpusējās attiecības ar Latīņamerikas un Karību reģiona valstīm, gan arī aktīvi darbojas ES politikas veidošanā ar reģionu. Esam piedalījušies ES politikas realizācijā Latīņamerikā un Karību valstīs, strādājot ES Padomes darba grupās, attīstot politisko konsultāciju mehānismu un meklējot iespējas piedalīties vairākās programmās. Latvija ir piedalījies ES - Latīņamerikas un Karību valstu un valdību vadītāju IV samita sagatavošanā (2006. gada 12. maijā Vīnē), kas ir uzskatāms par plašāko notikumu Austrijas ES prezidentūras laikā.

Aktīvāka divpusējā sadarbība Latvijai veidojas ar tādām valstīm kā Meksika, Peru, Čīle un Kostarika. 2005. gadā straujāk ir attīstījusies arī divpusējā ekonomiskā sadarbība ar reģionu. Līgumtiesiskā bāze tika papildināta ar 2005. gada 14. aprīlī noslēgto līgumu par sadarbību izglītības un kultūras jomā ar Meksiku un saskaņošanas fāzē atrodas vairāki citi divpusējie līgumi. Latvija ir strādājusi pie vīzu režīma atcelšanas ar Brazīliju un vīzu režīma atvieglošanas ar Čīli. Ir veikts koordinācijas darbs ar Latvijas nozaru ministrijām un nevalstiskajām organizācijām, apsekojot Latvijas sadarbības sfēras ar Latīņamerikas un Karību valstīm.

Latvijas delegācija pirmo reizi piedalījās XII ES-RIO grupas ministru sanāksmē Luksemburgā 26.-27. maijā.

Pēc Latvijas pievienošanās ES strauji ir palielinājusies Latīņamerikas valstu interese par Latviju. Pirmo reizi Latvijā savu vēstnieku akreditēja Paragvaja, goda konsulātu atvēra Kolumbija.

Bahamas

20. janvāris - Parakstīts diplomātisko attiecību protokols starp Latvijas Republiku un Bahamu Sadraudzību.

Beliza

3. februāris - Nodibinātas diplomātiskās attiecības starp Latvijas Republiku un Belizu.

Čīle

7.-9. marts - Čīles Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Alvaro Garsija Urtado (*Alvaro García Hurtado*) akreditācijas vizīte Latvijā. Vēstniecība atrodas Stokholmā, Zviedrijā.

9. marts - Čīles vēstniecība ar Latvijas Ārlietu ministrijas atbalstu Rīgā rīko ekonomiska rakstura semināru par tēmu "Sadarbības līgums starp Čīles Republiku un ES: priekšrocības un ieguvumi Latvijas-Čīles divpusējās attiecībās", kurā piedalījās arī Čīles amatpersonas. Semināra mērķis bija sniegt informāciju Latvijas institūcijām un uzņēmējiem par iespējām, ko dod ES-Čīles Asociācijas līgums, kuram Latvija pievienojās ar Papildprotokolu 2004. gada 16. decembrī.

Gajāna

16. marts - Parakstīts diplomātisko attiecību protokols starp Latvijas Republiku un Gajānas Kooperatīvo Republiku.

Argentīna

19. maijs - Argentīnas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijā Alfredo Korti (Alfredo Corti) atvadu vizīte.

Kolumbija

7. jūlijs - Oficiāli tiek atklāts Kolumbijas Republikas Goda konsulāts Rīgā. Atklāšanā piedalās arī Kolumbijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijā Dorija Sančesa de Vetzela (*Dory Sanchez de Wetzel*).

Brazīlija

15. jūnijs - Brazīlijas Federatīvās Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Otu Agripinu Maia (*Oto Agripino Maia*) darba vizīte Latvijā.

29. augusts – 1. septembris - Brazīlijas Federatīvās Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Otu Agripinu Maia akreditācijas vizīte Latvijā. Vēstniecība atrodas Stokholmā, Zviedrijā.

Meksika

29. septembris - Meksikas Goda konsulāts Latvijā sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru rīko semināru "Business Meksikā".

11.-12. novembris - Rīgā notiek Meksikas filmu dienas.

11. novembris - Latvijas Goda konsulei Meksikā Beatrisei Āboltiņai-Trueblood tiek pasniegts Trīs Zvaigžņu ordeņa apbalvojums.

Paragvaja

5.-6. septembris - Pirmās Paragvajes Republikas ārkārtējās un pilnvarotās vēstnieces Līlijas Lebronas-Vengeres (*Lilianne Lebron-Wenger*) akreditācijas vizīte Latvijā. Vēstniecība atrodas Berlīnē, Vācijā.

Peru

11.-12. oktobris - Peru Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Manuela Pikaso Botto (*Manuel Picasso Botto*) akreditācijas vizīte Latvijā. Vēstniecība atrodas Helsinkos, Somijā.

18. novembris - Oficiāla Latvijas Republikas Goda konsulāta atklāšana Limā un Latvijas Republikas Neatkarības dienas svinības.

Āzijas un Okeānijas valstis

Latvijas sadarbība ar trešajām valstīm ir kļuvusi aktīvāka, un tai ir jāvelta arvien lielāka uzmanība. Paredzams, ka sadarbība kļūs vēl intensīvāka, ietverot arvien jaunas valstis, kā arī sadarbības jomas un formātu.

Jāatzīmē, ka visintensīvākā vizīšu apmaiņa 2005. gadā ir notikusi ar Ķīnas Tautas Republiku (ĶTR), ko ir sekmējusi LR vēstniecības Ķīnā darbība. 2005. gadā gan Latvijas ārlietu ministrs A. Pabriks apmeklēja Ķīnu, gan arī notika intensīvs politiskais dialogs un sadarbība visos līmeņos. 2005. gadā vairāk nekā 20 Latvijas augstāko amatpersonu, pašvaldību un ekspertu delegācijas ir apmeklējušas Ķīnas Tautas Republiku.

2005. gadā notika Latvijas un Izraēlas sadarbības intensificēšana, par ko liecināja 2005. gada 20.-21. septembrī pirmo reizi notikusī Izraēlas Valsts prezidenta Moše Kacava valsts vizītē Latvijā.

2005. gadā tika piešķirts finansējums LR vēstniecības atklāšanai Tokijā. Vēstniecība tika atklāta Ministru prezidenta Aigara Kalviša darba vizītes laikā Japānā 2006. gada 20.aprīlī.

Strauji palielinās Latvijas biznesa pārstāvju interese par reģionu. Tranzīta plūsmu piesaistīšana ir viena no svarīgākajām šī brīža Latvijas ekonomiskās diplomātijas prioritātēm.

Afganistāna

2005. gada 18. janvārī tika atjaunotas diplomātiskās attiecības starp Latvijas Republiku un Afganistānas Islama pārejas perioda valsti.

2005. gada 20.- 22. oktobrī- ES Īpašā pārstāvja Afganistānā V.E. Frančeska Vendrela vizīte Latvijā.

Ķīnas Tautas Republika

11. - 15.aprīlis - Satiksmes ministrs A.Šlesers uzturējās darba vizītē Pekinā, Dalianā, Šanhajā, Šendžeņā un Honkongas Īpašās pārvaldes apgabalā (ĪPA);

22. - 27.maijs - Ārlietu ministra A.Pabrika oficiālā vizīte Pekinā, Guijīnā, Šanhajā. Vizītes laikā tika parakstīts "LR Ārlietu ministrijas un ĶTR Ārlietu ministrijas Sadarbības protokols arhīvu jomā";

23. - 30.maijs - LR Tirdzniecības un Rūpniecības kameras (LTRK) priekšsēdētāja J.Lejas un Latvijas uzņēmēju delegācijas vizīte Šanhajā un Pekinā. Vizītes laikā tika parakstītas vienošanos par sadarbību starp LR Tirdzniecības un Rūpniecības kameru un Šanhajas Starptautiskās Tirdzniecības kameru;

10.-16.jūnijs - Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionu politikas komisiju oficiālā vizīte ĶTR;

12. -18.jūnijs - Nacionālās Bibliotēkas direktora A.Vilka dalība *UNESCO* sanāksmē Lidzjanā;

24. - 30.jūnijs - Finanšu ministra O.Spurdziņa vizīte Pekinā, Tjandziņā, Šendžeņā, Šanhajā;

10. - 16.jūlijs - Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionu politikas komisiju delegācijas vizīte Pekinā, Nankinā, Uhaņā, Ičanā, Saņjā;

18.-19. augusts - ĶTR Ārlietu ministra Li Džaosina oficiālā vizīte Latvijā. Vizītes laikā tika parakstīts Protokols par apmaiņu ar ratifikācijas rakstiem par Līgumu par savstarpējo tiesisko palīdzību krimināllietās, kas tika parakstīts Valsts prezidentes vizītes laikā ĶTR 2004. gada 15. aprīlī;

19. - 26.jūlijs - Pekinā, Lhasā (Tibetā), Čendu un Šanhajā uzturējās LR deputāts Eiroparlamentā R.Pīks.
19. - 29. augusts - J. Spalviņš, I.Spalviņa, J.Lūse piedalās 2.Pasaules mākslas biennālē Pekinā;
- 23.-24. augusts - Latvijas un Ķīnas ekonomiskās sadarbības Apvienotās komitejas sanāksme Rīgā;
26. - 27. septembris - Rīgā darba vizītē uzturējās Honkongas Ekonomikas un tirdzniecības pārstāvniecības (*Hong Kong Economic and Trade Office*) Londonā ģenerāldirektore *Carrie Lam*;
2. - 8. novembris - Pekinā, Šanhajā un Hangdžou uzturējās Eiroparlamenta deputāte I.Vaidere;
7. - 8.novembris - Vides ministrs R. Vējonis un Vides ministrijas delegācija piedalījās "*Beijing International Renewable Energy Conference*";
28. - 29. novembris - RSEBAA rektors Boriss Kurovs un prorektore Irina Seņņikova, LU prorektors Juris Krūmiņš piedalās ES-ĶTR augstākās izglītības forumā Pekinā;
- 3 - 4. decembris Šanhajā uzstājās Gidon Krēmers ar orķestri *Kremerata Baltica*;
- 6.decembris Akreditācijas vēstules Valsts prezidentei V.Vīķei-Freibergai iesniedza Ķīnas vēstnieks Čangs Limins (*Zhang Limin*);
8. - 15. decembris - Ģenerālprokurors J. Maizītis piedalījās Eiropas Savienības un Āzijas valstu (*ASEM - Asia-Europe Meeting*) pirmajā *ASEM* dalībvalstu ģenerālprokuroru starptautiskajā konferencē Šendžeņā;
- 12 - 18. decembris - Honkongā uzturējās K. Kariņa vadītā Latvijas delegācija, kura piedalījās PTO ministru konferencē;
23. - 26. novembris - Pēc Liepājas pilsētas domes ielūguma Latviju apmeklēja Čangdžou pilsētas domes delegācija;
4. - 12. decembris - Latviju apmeklēja ĶTR Satiksmes ministrijas delegācija.

Japāna

8. - 12. maijs - Ārlietu ministrijas valsts sekretāra P. Vaivara vadītās delegācijas vizīte Japānā.
20. septembris - 3.oktobris - Japānu apmeklē Jāzeps Vītola Latvijas mūzikas akadēmijas rektors J.Karlsons un citi akadēmijas pārstāvji.
23. septembris - Tokijā, Rudens sagaidīšanas svētkos starptautiskā projekta ietvaros "Latviešu mūsdienu mūzika" notika divi koncerti, kuru laikā izskanēja L. Garūtas, K. Lāča, J. Karlsona. S. Selgas. G. Šmites, A. Tumševicas skaņdarbi, tostarp R. Jermaka ērģeļcikla "Planētas" pasaules pirmatskaņojums.
8. oktobris - Latvijā norisinājās Latvijas - Japānas sadraudzības spēle futbolā, uz kuru akreditācijas pieteikumus bija izsūtījuši 150 japāņu žurnālisti, kas bija līdz šim lielākais ārzemju žurnālistu skaits. Sadraudzības spēles rezultāts 2:2.
- 24.- 29. decembris - Ārlietu ministrijas valsts sekretāra P.Vaivara darba vizīte Japāna.

Indijas Republika

- 6.-7. oktobrī Latvijā vizītē ieradās Indijas ārlietu valsts ministrs Rao Inderjits Sings.

Jaunzēlande

1. aprīlī Jaunzēlande piešķīra Latvijai bezvīzu režīmu.

4. jūlijs - Ārlietu ministra A. Pabrika tikšanās ar Austrālijas un Jaunzēlandes latviešu apvienības priekšdētāju Daci Dārziņu.

Pakistāna

11. oktobris - MK Ministru kabinets pieņēma rīkojumu "Par palīdzības sniegšanu Pakistānas civiliedzīvotājiem zemestrīces izraisīto seku likvidēšanai", piešķirot finansiālo palīdzību Ls 57 800 apmērā.

Dienvidāzijas reģions

14. marts - Ministru kabinets vienojās par finansiālās palīdzības 100 000 Ls apmērā piešķiršanu cunami cietušajām Dienvidāzijas valstīm.

Izraēla

16.- 18. februāris - Aizsardzības ministrijas Valsts sekretāra Edgara Rinkēviča vizīte Izraēlā. Tika parakstīts Saprašanās memorands par rūpniecisko sadarbību aizsardzības jomā.

14.-17. marts - Izglītības un zinātnes ministres Inas Druvietes vizīte Izraēlā, lai piedalītos *Jadvašem* jaunā muzeja atklāšanā.

21. jūnijs - Latvijas un Izraēlas politiskās un ekonomiskās konsultācijas Rīgā.

7. septembris - Ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar konkursa "Latvijas bērni zīmē vecās sinagogas" dalībniekiem. No darbiem, kas tika iesniegti konkursam, ir radīta ceļojošā izstāde.

20.-21. septembris - Pirmo reizi valsts vizītē Latvijā ieradās Izraēlas Valsts prezidents Moše Kacavs.

3. novembris - Semināra "Rainis un Svētā Zeme" un izstādes "Rainis Svētajā Zemē" atklāšana. Projektu atbalstīja LR Ārlietu ministrija.

24.-29. septembris - Labklājības ministres Dagnijas Staķes vizīte Izraēlā, lai piedalītos starptautiskajā konferencē "*Women Leadership*"

Jordānija

2005. gada 5. - 6. decembrī Ammānā notika Pasaules kultūras forums, kurā uzrunu "*Branding Latvia*" teica "Latvijas Institūta" direktors Ojārs Kalniņš.

EUROMED- Barselonas process

27.-28. novembris - Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga piedalās Eiropas Savienības un Vidusjūras reģiona valstu augstāko amatpersonu sanāksmē Barselonā, kura sasaukta par godu Barselonas deklarācijas pieņemšanas 10.gadadienai.

Krievija

Latvija veido pragmatiskas attiecības ar kaimiņvalsti Krieviju, kas atbilstu abu valstu iedzīvotāju interesēm. 2005.gadā pieauga pašvaldību sadarbība. Ievērojami pieaugusi abu valstu tirdznieciski ekonomiskā sadarbība.

2005.gadā Latvijas un Krievijas politiskais dialogs veidojās starptautisko forumu ietvaros, iezīmējot Latvijas kā Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts lomu.

8. aprīlī vizītē Latvijā ieradās Krievijas prezidenta palīga Eiropas Savienības jautājumos S.Jastržembska vadīta delegācija, lai pārrunātu Krievijas un ES attiecības un Latvijas un Krievijas savstarpējā dialoga uzsākšanas iespējas.

20. aprīlī akreditācijas vēstuli Krievijas prezidentam V.Putinam iesniedza Latvijas vēstnieks Krievijā A.Teikmanis.

9. maijā Latvijas Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga piedalījās oficiālajos Otrā pasaules kara beigu atceres 60.gadskārtas pasākumos Maskavā. Sarunā ar Krievijas prezidentu V.Putinu abas puses uzsvēra tālākā dialoga nepieciešamību starp Latviju un Krieviju. Latvijas prezidentes dalība pasākumos Maskavā pievērsa plašu pasaules uzmanību Latvijas vēsturei.

24.-27. maijā satiksmes ministrs A.Šlesers Maskavā piedalījās Eiropas Transporta ministru konferencēs 89. sesijā. Tās ietvaros ministrs tikās ar Krievijas transporta ministru I.Levitinu.

10. jūnijā ārlietu ministrs A.Pabriks BJVP sanāksmes laikā Ščecinā tikās ar Krievijas ārlietu ministru S.Lavrovu, lai pārrunātu aktuālos starpvalstu attiecību jautājumus.

2.-5. septembrī Rīgas mēra A.Aksenoka vadītā delegācija apmeklēja Maskavas pilsētas dienu svinības.

13. septembrī Latvijas prezidente V.Vīķe-Freiberga ANO ĢA Ņujorkā darba pusdienās neformāli tikās ar Krievijas prezidentu V.Putinu, pārrunājot aktuālos starpvalstu attiecību jautājumus.

19. septembrī ārlietu ministrs A.Pabriks ES un Krievijas ārlietu ministru tikšanās laikā ANO ĢA sesijas Ņujorkā ietvaros ar Krievijas ārlietu ministru S.Lavrovu pārrunāja aktuālos starpvalstu attiecību jautājumus.

6.-8. oktobrī Labklājības ministre D.Staķe Sanktpēterburgā piedalījās starptautiskajā konferencē "Sievietes, vīrieši un demokrātija". Konferenci organizēja Ziemeļu Ministru padome sadarbībā ar Eiropas Padomi un Sanktpēterburgas pilsētas vadību.

18.-19. oktobrī Saeimas Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs I.Emsis Maskavā piedalījās Beļģijas parlamenta Senāta un Krievijas Federācijas padomes rīkotā konferencē par parlamentu vietu un lomu cīņā pret terorismu.

31. oktobrī -1. novembrī ekonomikas ministrs K.Kariņš Maskavā piedalījās Piektajā Naftas un gāzes nedēļas konferencē.

8. decembrī ārlietu ministrs A.Pabriks NATO un Krievijas ārlietu ministru tikšanās laikā Briselē ar Krievijas ārlietu ministru S.Lavrovu pārrunāja aktuālos starpvalstu attiecību jautājumus.

Austrumeiropas un Centrālāzijas valstis

Latvija ir izvirzījusi Eiropas kaimiņu politiku kā vienu no savām prioritātēm Eiropas Savienības Kopējās ārējās un drošības politikas ietvaros, tā aktīvi iesaistījās šīs politikas īstenošanā. Darbs norisinājās divos virzienos – pirmkārt, 25 valstu formātā, pilnveidojot kaimiņu politikas ieviešanas instrumentus un meklējot risinājumus aktuālajos jautājumos; otrkārt, divpusēji sadarbojoties ar kaimiņu politikā iekļautajām Austrumeiropas valstīm (Ukrainu, Moldovu, Baltkrieviju un Dienvidkaukāza valstīm), iesaistot šīs valstis politiskajā dialogā un sniedzot tām palīdzību iekšējo reformu veikšanā. Novembrī ar pagaidu pilnvarotā lietveža ierašanos Baku darbu uzsāka Latvijas vēstniecība Azerbaidžānā. Baltkrievijā tika atbalstīti tie procesi, kas veicināja demokratizāciju šajā valstī.

Centrālāzijas reģionā Kazahstāna un Uzbekistāna joprojām bija galvenie Latvijas sadarbības partneri. 13. septembrī notika pirmā LR ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Kazahstānā Reta Plēsuma akreditācija.

Vizītes:

Ukraina

26. janvārī - Valsts prezidente piedalījās V.Juščenko inaugurācijas cermonijā.
 29. – 30. martā - Ukrainas parlamenta spīkera vizīte Latvijā.
 29. septembris – 2. oktobris - Saeimas priekšsēdētāja bija vizītē Ukrainā (Baltijas-Ziemeļvalstu-Ukrainas parlamentu sadarbība).
 28.novembris – 1.decembris - Ministru prezidenta A.Kalvīša vizīte Ukrainā
 2. decembris - Valsts prezidente Kijevā piedalās Demokrātiskās izvēles forumā (atzīmējot "oranžās revolūcijas" 1. gadadienu).

Moldova

27. – 28. septembris - Moldovas prezidenta V.Voroņina valsts vizīte Latvijā.

Gruzija

25. maijs - Valsts prezidente piedalījās Gruzijas Neatkarības dienas svinībās Tbilisi.
 25.-29.maijs - Ministru prezidenta A.Kalvīša vizīte Gruzijā.
 5.-6.oktobris - Valsts prezidentes oficiālā vizīte Gruzijā
 12.-14.maijs - Gruzijas parlamenta spīkeres N.Burdžanadzēs vizīte Latvijā.

Armēnija

- 7.-8. oktobris - Valsts prezidentes oficiālā vizīte Armēnijā.

Azerbaidžāna

- 3.-4. oktobris - Valsts prezidentes oficiālā vizīte Azerbaidžānā.

V. SABIEDRISKO ATTIECĪBU DARBS

2005.gadā Ārlietu ministrija turpināja sabiedrībai skaidrot ES un Latvijas politiku ES ietvaros par tādiem jautājumiem kā Eiropas konstitūcija, brīva pakalpojumu un preču kustība, Lisabonas stratēģija, eiro ieviešana, pievienošanās Šengenas līgumam. Interesenti tika informēti par drošības politiku - NATO nozīmi, Latvijas ieguldījumu Irākas stabilitātes un atjaunošanas procesos.

Komunikācijā ar sabiedrību tika vērsta uzmanība Latvijas reformu pieredzes nodošanai un attīstības sadarbībai ar Moldovu, Gruziju, Ukrainu, Baltkrieviju.

Tika apspriestas attiecības ar Krieviju un ar to saistītajiem jautājumiem. Ne mazums pasākumu tika veltīts konsulārajai tematikai - ārkārtas situācijām, nelaimes gadījumiem ārvalstīs, kā arī Latvijas tēlam un atpazīstamībai. Sabiedrībai tika vēstīts, ka Latvija ir ekonomiskai sadarbībai un investīcijām pievilcīga valsts.

Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Ārvalstu interesentu vizītes ministrijā

10.jūnijs

12 Vācijas pašvaldību darbinieki vizītes Latvijā ietvaros apmeklēja ministriju. Interesējošās tēmas: Politiskā situācija Latvijā, Latvijas attiecības ar Krieviju, Latvijas sadarbības formas ar Baltijas valstīm, Latvijas - ES politika, Latvijas ekonomikas konkurētspēja.

29.jūnijs

Latvijas vēstniecība Vācijā sadarbībā ar Ārlietu ministrijas Informācijas un sabiedrisko attiecību departamentu organizēja aptuveni 30 Bavārijas preses kluba pārstāvju braucienu uz Latviju. Žurnālisti tikās ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras darbiniekiem.

6.jūlijs

Drēzdenes tiesas 16 jauno juristu vizīte ministrijā. Tēmas: Eiropas Savienība, Drošības politika, Latvijas-Krievijas attiecības, Eiropas jauno kaimiņu politika.

2.augusts

Vācijas pilsētas Ķelnes 21 jaunā jurista tikšanās ar ministrijas darbiniekiem. Tēmas: Vispārēja ministrijas struktūra, Latvijas ārpolitikas aktualitātes, Latvija – ES (valstisks skatījums uz Eiropas konstitūciju), Latvija – NATO, Latvijas un Vācijas attiecības, Latvijas un Krievijas attiecības, Latvijas un Baltijas valstu attiecības.

12.augusts

Latvijas Transatlantiskā jauniešu kluba, Latvijas Transatlantiskās organizācijas, NATO, Aizsardzības un Ārlietu ministrijas rīkotā pasākuma "Latvijas Atlantiskais jauniešu seminārs 2005" ietvaros ministriju apmeklēja vairāk nekā 50 jaunieši no Baltijas valstīm, Krievijas, Balkānu valstīm, Ukrainas, Baltkrievijas, Moldovas, ES un NATO dalībvalstīm. Tēmas: Pārmaiņas ministrijā pēc pievienošanās NATO un Eiropas Savienībai, Latvijas drošības politika, Eiropas Savienības aktualitātes un Latvijas prioritātes, Latvijas – Krievijas attiecības, Eiropas kaimiņu politika.

29.novembris

Latvijas Universitātes Politikas zinātnes deviņu apmaiņas studentu no Eiropas Savienības valstīm viesošanās ministrijā. Tēmas - vispārēja informācija par ministriju - struktūra, amatpersonas, diplomātiskās misijas, Latvijas un Krievijas attiecības, Latvijas un kaimiņvalstu attiecības, Latvijas dalība Eiropas Savienībā.

13. decembris

Ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar Gruzijas žurnālistu un parlamentāriešu delegāciju, lai pārrunātu Latvijas ārpolitikas aktualitātes un reformu pieredzi.

Tematiskie pasākumi

27.janvāris

Ārlietu ministrijā atklāja vēsturnieka Aināra Lerha grāmatas "Latvijas Republikas ārlietu dienests. 1918–1941" prezentāciju. Grāmatā minētas tādas vēstures lappuses, kuras pirms gadiem divdesmit nebija iespējams publiskot.

7. septembris

Ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar konkursa "Latvijas bērni zīmē vecās sinagogas" dalībniekiem un organizatoriem. Viņš saņēma Daugavpils skolnieces Jeļenas Greisas zīmējumu, kuru nodeva Amerikas Ebreju komitejai ("The American Jewish Committee") Ņujorkā, Amerikas Savienotajās Valstīs, Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas 60. sesijas laikā.

Uz tikšanos ar ministru bija ieradušies vairāk nekā 60 skolēnu no Aizkraukles, Jaunjelgavas, Limbažiem, Bauskas, Preiļiem, Ludzas, Rēzeknes, Jūrmalas un Rīgas. Kopumā zīmējumu konkursā piedalījās vairāk nekā 150 bērnu no visiem Latvijas novadiem.

No darbiem, kas tika iesniegti konkursam, tika radīta ceļojošā izstāde. Zīmējumi bija skatāmi maijā un jūlijā Kongresu namā un Melngalvju namā, bet novembrī ceļoja uz Izraēlu, kur tika izstādīti Diasporas muzejā Latvijas neatkarības dienas svinībās.

Konkurss un izstāde noritēja saistībā ar projektu "Latvija. Sinagogas un rabīni 1918 –1940", kas bija veltīts neatkarīgās Latvijas Rīgas un Latvijas virsrabīna Natana Barkāna piemiņai. Konkursu un izstādi rīkoja biedrība un reliģiskā ebreju draudze "Šamir" ar Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta, Ārlietu, kā arī Izglītības un zinātnes ministriju un UNESCO Nacionālās komisijas Latvijā atbalstu.

8. septembris

Saeimā tika atklāta pēc ārlietu ministra Artta Pabrika iniciatīvas un viņa vadībā sagatavotā ceļojošā izstāde latviešu un angļu valodā "Latvijas mazākumtautību vēsture un mūsdienas".

Ekspozīcija atspoguļoja etnogrāfisko situāciju mūsu valsts teritorijā gadsimtu gaitā un parādīja tradicionālo minoritāšu veidošanās procesus Latvijā. Tā atklāja Latvijas minoritāšu politiku un Latvijas pilsoņu kopas veidošanos līdz Padomju okupācijas sākumam 1940.gadā. Izstādē parādīta tradicionālo minoritāšu loma Latvijas politiskajā, sabiedriskajā un kultūras dzīvē starpkaru posmā. Ekspozīcija demonstrēja notikušās izmaiņas divu lielvaru okupāciju laikā un šodienas situāciju nepilsoņu naturalizācijas un sabiedrības integrācijas jomā. Tā eksponēta arī Ārlietu ministrijā un, lai veicinātu izpratni ārvalstīs par mazākumtautību situāciju Latvijā, arī ārzemēs.

24. oktobris

Ārlietu ministrs Artis Pabriks atklāja e-izstādi "Latvijas valstiskuma sardzē. Latvijas diplomātiskā un konsulārā dienesta darbinieki okupācijas gados. 1940. gada 17. jūnijs - 1991. gada 21. augusts", kas pieejama kompaktdiskā un vēlāk ievietota arī Ārlietu ministrijas mājaslapā.

Pasākumi skolēniem

11. novembris

Lāčplēša dienā ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar Valmieras Valsts ģimnāzijas 11. un 12. klašu skolēniem un pārrunāja aktualitātes ārpolitikā.

16. novembris

Ārlietu ministrs uzstājās Draudzīgā aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijas organizētajā svinīgajā pasākumā par godu Latvijas proklamēšanas 87. gadadienai un diskutēja par Latvijas ārpolitiku.

Pasākumi medijiem

13. jūlijs

Ārlietu ministrija organizēja semināru Latvijas mediju pārstāvjiem par to, kas jāzina, ceļojot uz ārvalstīm.

Seminārā tika akcentēti šādi jautājumi - Konsulārā reģistra nozīme, Palīdzība ārvalstīs, Apdrošināšana, Jaunami saistībā ar Latvijas dalību ES.

8. un 9.septembris

Ārlietu ministrijā notika reģionālo izdevumu žurnālistu seminārs par dažādām aktualitātēm, kas saistītas ar Latviju Eiropas Savienības dalībvalsts statusā.

6.decembris

Ārlietu ministrija sadarbībā ar "Vietējo Latgales Avīzi" un Nodarbinātības Valsts aģentūru Preiļu novada Kultūras centrā rīkoja tikšanos ar Preiļu iedzīvotājiem un reģionālā laikraksta lasītājiem, lai informētu par to, kas jāzina, ceļojot un dodoties strādāt uz ārvalstīm.

VI. ATTĪSTĪBAS SADARBĪBAS POLITIKAS ĪSTENOŠANA

Institucionālā kapacitāte/ietvars

Kopš 2005. gada janvāra ir izveidots Attīstības sadarbības politikas departaments, kura ietvarā darbojas divas nodaļas: Divpusējās palīdzības koordinācijas nodaļa, kura nodrošina nacionālās attīstības politikas īstenošanu, un Daudzpusējās sadarbības politikas nodaļa, kuras uzdevums ir piedalīties ES kopējās attīstības politikas īstenošanā.

Normatīvi tiesiskās bāzes stiprināšana un politikas dokumentu izstrāde

Gada laikā tika izveidota normatīvi tiesiskā bāze grantu programmu vadībai attīstības sadarbības jomā, lai 2006.gadā varētu uzsākt granta projektu konkursus valsts, pašvaldību, NVO un privātā sektora projektiem (2005.gada 25.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.807 „Noteikumi par granta programmu ieviešanu, vadību, uzraudzību un kontroli attīstības sadarbības politikas īstenošanai”).

Tāpat tika izveidota institūcija lēmumu pieņemšanai attīstības sadarbības jomā – Attīstības sadarbības padome. Padomes sastāvā ietilpst Ārlietu ministrijas, Finanšu ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas un Valsts kancelejas pārstāvji. Padomes funkcijas ir lemt par attiecīgajā gadā pieejamā finansējuma indikatīvo sadalījumu un tā izmaiņām noteiktiem attīstības sadarbības pasākumiem. Padome ir Ārlietu ministra funkcionālā padotībā, tās personālsastāvu ar rīkojumu apstiprina Ministru prezidents.

Tika izstrādāti nepieciešamie grozījumi pastāvošajos normatīvajos aktos, kā arī notika darbs pie vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentu izstrādes.

Attīstības sadarbības politikas plāns 2005.gadam

Ar Ministru kabineta 2004.gada 31.augusta rīkojumu Nr.594 tika apstiprināts Attīstības sadarbības politikas plāns 2005.gadam (turpmāk – Plāns 2005.gadam), kura īstenošanai 2005.gadā tika piešķirti 100 000 LVL. Plāns 2005.gadam par prioritāti izvirzīja divpusējās un trīspusējās sadarbības projektu uzsākšanu, kā arī publisko informācijas aktivitāšu īstenošanu par attīstības sadarbības politikas mērķiem, prioritātēm un Latvijas aktivitātēm iedzīvotāju pilsoniskās apziņas un atbalsta veidošanai attīstības sadarbības politikas veiksmīgai attīstībai un realizācijai.

Kā prioritārās jomas divpusējās un trīspusējās sadarbības projektiem Plānā 2005.gadam tika noteiktas – demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības veicināšana, tautsaimniecības attīstība, atbalsts valsts pārvaldes, pašvaldību un aizsardzības sistēmas reformu procesā, vides aizsardzība, izglītība, sociālā attīstība, veselība, iekšlietas un tieslietas.

Plāna 2005.gadam ietvaros tika īstenotas aktivitātes, sadarbojoties attīstības jomā ar Moldovu un Gruziju, ņemot vērā šo valstu ārpolitisko virzību un līdz šim izveidojušos kontaktus.

Sadarbība ar ANO Attīstības programmu Latvijā

2005.gada beigās noslēdzās 2003.gadā uzsāktais ĀM un ANO Attīstības programmas projekts “Latvijas vadības institucionālās kapacitātes stiprināšana attīstības sadarbības jomā” ar mērķi izstrādāt un pieņemt attīstības sadarbības politikas koncepciju un normatīvos aktus; izstrādāt un ieviest atbilstošus mehānismus humānās, attīstības un tehniskās palīdzības sniegšanai; informēt sabiedrību un vairojot izpratni par Latvijas attīstības sadarbības politiku.

Šī projekta ietvaros ir veikts juridisks pētījums par attīstības sadarbību regulējošiem starptautiskiem un vietējiem normatīvajiem aktiem. Juridiskās analīzes ietvaros ir izstrādāti ierosinājumi nepieciešamajai likumdošanai attīstības sadarbības jomā, starpvaldību līgumiem par attīstības sadarbību, atsevišķu normatīvo aktu grozījumi un citi juridiskie materiāli. Ir apzinātas Latvijas valsts iestāžu ekspertīzes jomas un ir izveidots pamats Latvijas ekspertu datu bāzei.

2005. gadā šī projekta ietvaros tika izstrādātas Latvijas valsts stratēģija no 2006.-2008. gadam attīstības sadarbībai ar Gruziju un Moldovu.

Līdzdalība ES kopējās attīstības politikas īstenošanā

Attīstības finansējuma palielināšana

Gatavojoties 2005. gada augsta līmeņa ANO sanāksmei Ņujorkā, ES dalībvalstu starpā tika panākta ambicioza vienošanās par kopēju nostāju šajā sanāksmē, lai apstiprinātu ES līdera lomu nabadzības apkarošanā un ANO Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanā. Tika nosprausti sekojoši vidustermiņa mērķi oficiālās attīstības palīdzības (OAP) palielināšanai: līdz 2010. gadam 15 vecajām dalībvalstīm jāsasniedz 0,51% OAP/NKP, savukārt 10 jaunajām dalībvalstīm, ņemot vērā to ierobežotās iespējas, jātiecas uz 0,17% OAP/NKP mērķa sasniegšanu. Tādējādi līdz 2010. gadam ES-25 kolektīvi sasniegtu 0,56% OAP/NKP. Turklāt jaunās dalībvalstis apņēmušas tiekties uz 0,33% OAP/NKP mērķa sasniegšanu līdz 2015. gadam, lai ES kolektīvi spētu sasniegt ANO nosprausto mērķi – 0,7% OAP/NKP 2015.gadā. Līdz ar to Latvija uzņēmusies saistības iespēju robežās pakāpeniski palielināt attīstības sadarbībai paredzēto finansējuma apjomu.

Attīstības politikas deklarācija

Eiropas Komisijai, Padomei un Parlamentam vienojoties, gada nogalē tika pieņemta Attīstības politikas deklarācija "Eiropas vienprātība", kas uzskatāma par pirmo šāda veida dokumentu ES vēsturē, kurā noteikti Kopienas un dalībvalstu realizētās politikas mērķi, principi un galvenās prioritātes. Latvija aktīvi piedalījās deklarācijas izstrādē, un tai būtisks ir sarunu gaitā panāktais kompromiss, ka vienlīdz svarīgi ir sniegt palīdzību ne tikai visnabadzīgākajām valstīm pasaulē, bet arī valstīm ar vidējiem ienākumiem. Tas Latvijai ir īpaši nozīmīgi, ņemot vērā Latvijas realizētās attīstības sadarbības politikas prioritāros reģionus – Austrumeiropu un Centrālāziju.

Sabiedrības informēšanas aktivitātes par attīstības sadarbību

Attīstības sadarbības politikas plāns 2005.gadam par vienu no prioritātēm izvirzīja publisko informācijas aktivitāšu īstenošanu par Attīstības sadarbības politikas mērķiem.

Ārlietu ministrija izstrādāja Komunikācijas stratēģiju attīstības sadarbības politikas jautājumos, uz kuru pamatojoties tika veikta sabiedrības viedokļa aptauja un īstenotas publiskās informēšanas aktivitātes. Pētījuma ietvaros tika aptaujāti dažādu reģionu un profesiju pārstāvji ar atšķirīgu izglītības līmeni un ienākumiem. Salīdzinot ar 2004.gada decembrī veikto līdzīgo pētījumu, sabiedrības informētībai par attīstības sadarbību ir tendence palielināties, ko ilustrē zemāk esošie grafiki. Saskaņā ar pētījuma rezultātiem ir palielinājies to respondentu skaits, kuri pilnīgi atbalsta Latvijas iesaistīšanos attīstības sadarbības politikas īstenošanā, bet par 4% ir samazinājies to respondentu skaits, kuri pilnīgi neatbalsta, ka Latvija sniedz palīdzību citām valstīm. Tas liecina, ka aizvien vairāk Latvijas iedzīvotāji ir informēti par Latvijas īstenoto attīstības sadarbības politiku.

Tāpat tika sniegts atbalsts nevalstiskajām organizācijām un akadēmiskajam sektoram attīstības sadarbības jomā.

VII. LATVIJAS ĀRPOLITIKAS EKONOMISKĀ DIMENSIJA

Pasaules tirdzniecības organizācija (PTO)

13.-18. decembris - Honkongā notika PTO 6. ministru konference, kurā piedalījās arī Latvijas delegācija ekonomikas ministra A.K.Kariņa vadībā. Tika pieņemta ministru deklarācija, kas apstiprina Dohas deklarācijas (2001) un Dohas darba programmas (2004) spēka esamību, un pauž apņemšanos 2006.gadā noslēgt Dohas sarunu raundu.

6. decembris - PTO dalībvalstis vienojās par grozījumiem TRIPS līgumā (attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām un sabiedrības veselību). PTO dalībvalstīm grozījumi jāratificē līdz 01.12.2007.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD)

2005. gada 18. aprīlī Parīzē notika pēdējā OECD Baltijas Reģionālās programmas izvērtēšanas sanāksme.

2005. gada OECD Ministru Padomes sanāksmē cerētais lēmums par paplašināšanos netika pieņemts, taču tika izvirzīts mērķis uzsākt darbu pie OECD iekšējām reformām (pārvalde, finansējums).

2005. gada novembrī notika ekonomikas ministra A.K. Kariņa vizīte Parīzē, kuras ietvaros 7. novembrī notika tikšanās ar OECD ģenerāļsekretāra vietnieku *H. Schlogl*, kurš ir atbildīgs par lauksaimniecības, rūpniecības, zinātnes un tehnoloģiju, tirdzniecības, mazo un vidējo uzņēmumu jautājumiem. Tikšanās laikā ekonomikas ministrs informēja par Latvijas ekonomisko situāciju, sadarbības attīstību ar OECD komitejām un citiem instrumentiem, un Latvijas mērķi - pilnu dalību OECD.

Papildus notika arī Ekonomikas ministra tikšanās ar OECD Biznesa un Industrijas Konsultatīvās komitejas (BIAC) ģenerāļsekretāru *T.R. Vant*, un šīs tikšanās laikā Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) ģenerāldirektore E. Egle un OECD BIAC ģenerāļsekretārs *T.R. Vant* parakstīja līgumu par LDDK novērotāja statusu BIAC.

Divpusējie investīciju līgumi

25. maijs - Spēkā stājās Latvijas un Horvātijas investīciju veicināšanas un aizsardzības līgums.

3. jūnijs - Tika saskaņots jaunais Latvijas un Kanādas investīciju veicināšanas un aizsardzības līguma teksts, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu Latvijas saistības ar *acquis communautaire* nosacījumiem.

29. septembris - LR Saeimā tika ratificēts investīciju veicināšanas un aizsardzības līgums ar Kazahstānu.

15. decembris - LR Saeimā tika ratificēti investīciju veicināšanas un aizsardzības līgumi ar Azerbaidžānu, Gruziju un Armēniju. Līgumi tika parakstīti attiecīgi 3., 5. un 7. oktobrī Valsts prezidentes vizītes laikā minētajās valstīs.

ĀM un LIAA kopīgi pasākumi

13.-17. jūnijs - LR ekonomisko diplomātu un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) pārstāvju ārvalstīs kopējās mācības Rīgā. Pasākuma dienas kārtībā bija iekļauti tādi jautājumi, kā aktualitātes Latvijas tautsaimniecībā, uzņēmējdarbībā, jautājumi par investīciju klimatu un eksporta veicināšanu, atsevišķu nozaru attīstības perspektīvas un problemātika. Sanāksmes dalībniekus uzrunāja ārlietu ministrs A.Pabriks, ekonomikas

ministrs A.Kariņš, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras direktors A.Ozols, kā arī Ārlietu, Ekonomikas, Satiksmes un Finanšu ministriju pārstāvji, nozaru asociāciju vadītāji u.c. Divas dienas tika veltītas kontaktbiržai ar Latvijas uzņēmējiem;

9. decembris - Ekonomikas ministra A.Kariņa un ĀM Valsts sekretāra N.Penkes tikšanās ar LIAA pārstāvniecību ārvalstīs vadītājiem, lai pārrunātu 2005.gadā paveikto un nākotnes plānus.

ĀM organizēti ekonomiska rakstura pasākumi Latvijā

21. jūnijā notika Latvijas-Izraēlas ekonomiskās konsultācijas Rīgā;

29. septembrī ĀM tika organizēts informatīvais vakars Latvijas uzņēmējiem par Armēniju, Azerbaidžānu un Gruziju, kurā piedalījās ārlietu ministrs un citi ĀM pārstāvji. Pasākumā piedalījās ap 20 Latvijas uzņēmēju no finanšu, banku, tūrisma u.c. nozarēm.

Latvijas ārējo ekonomisko sakaru veicināšana

2005. gadā tika pieņemts lēmums atvērt LR vēstniecības Azerbaidžānā un Gruzijā. 2005. gada rudenī Azerbaidžānā darbu uzsāka Pagaidu pilnvarotais lietvedis M.Popkovs.

2005. gada decembrī tika atvērta Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvniecība ASV.

VIII. LATVIJAS DALĪBA STARPTAUTISKAJĀS ORGANIZĀCIJĀS

Pamatojoties uz Latvijas valdības pieņemto lēmumu virzīt Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) tiesnesi Anitu Ušacku atkārtotai ievēlēšanai šajā amatā, SOHJD nodrošināja lobija kampaņu tiesneses kandidēšanai SKT. Anita Ušacka kā vienīgā ANO Austrumeiropas reģionālās grupas pārstāve tika ievēlēta par SKT tiesnesi 2003.gada februārī uz trim gadiem.

Gatavojoties vēlēšanām, kas notika 2006.gada sākumā, tiesneses pārvēlēšanas kampaņas ietvaros tika organizētas A.Ušackas un LR vēstnieces ANO Solveigas Silkalnas tikšanās ar SKT dalībvalstu vēstniekiem Ņujorkā. Tiesneses kandidatūra tika prezentēta SKT dalībvalstu asamblejā Hāgā. (2006.gada 26.janvārī ANO Ņujorkā SKT tiesnešu vēlēšanās pirmajā kārtā ar otru augstāko rezultātu - 77 balsīm no 100 - par SKT tiesnesi uz deviņiem gadiem tika pārvēlēta Latvijas pārstāve Anita Ušacka.)

27.aprīlī Eiropas Padomes Parlamentārā Asambleja par Latvijas tiesnesi Eiropas Cilvēktiesību tiesā (ECT) apstiprināja Inetu Ziemeli.

Apvienoto Nāciju organizācija (ANO)

14.marts - 22.aprīlis - Ženēvā notika Cilvēktiesību komisijas (CTK) 61.sesija, kuras laikā tika pieņemtas 86 rezolūcijas, 4 lēmumi un 4 CTK priekšsēdētāja paziņojumi, kā arī tika apstiprināti principi nesodāmības izskaušanai un principi par atlīdzību cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumu upuriem.

Latvija CTK 61.sesijā iesniedza rezolūciju par Apakškomisijas darbu, kā arī pārstāvēja ES konsultācijās par Austrālijas iesniegto rezolūciju par nacionālo cilvēktiesību institūciju darbu.

13.aprīlis - ANO ģenerālsekretārs Kofi Anans iecēla Latvijas prezidentu Vairu Vīķi-Freibergu par īpašo sūtni ANO reformu jautājumos, gatavojoties septembrī paredzētajam pasaules līderu samitam. Kopumā Kofi Anans ir iecēlis piecus sūtņus: Latvijas prezidentu Vairu Vīķi-Freibergu, Īrijas ārlietu ministru Dermotu Ahernu, Indonēzijas bijušo ārlietu ministru Ali Alatasu, Mozambikas bijušo prezidentu Hoakinu Čisano un Meksikas eksprezidentu Ernesto Zedillo.

Šāds amats ir izveidots pirmo reizi ANO pastāvēšanas vēsturē. Līdz 2005.gada septembrim, kad notika gadskārtējā ANO Ģenerālā asambleja, Latvijas prezidente līdztekus saviem tiešajiem pienākumiem veicināja dialogu starp valstu vadītājiem, apspriežot ANO ģenerālsekretāra Kofi Anana priekšlikumus par ANO reformām drošības, cilvēktiesību, labklājības un attīstības jomā.

13.-17.septembris - Notika Pasaules samits Ņujorkā, kurā tika atzīmēta ANO dibināšanas 60.gadadiena un 5.gadskārta kopš Tūkstošgades samita. Samitā tika pieņemts Noslēguma dokuments (*Outcome document*), kurā pausta vienošanās īstenot ANO reformas.

Decembrī, noslēdzot Ārlietu ministrijas un ANO Attīstības Programmas projektu "Latvijas valdības un ANO sistēmas sadarbības modelis", tika izdota "Rokasgrāmata par ANO", (autore - Aija Lulle un Gunda Ignatāne). Tā ir pirmā šāda veida publikācija latviešu valodā, kas sniedz plašu informāciju par ANO sistēmu, galvenajām darbības jomām, ANO nozīmi starptautisko tiesību kontekstā, aktuālajiem organizācijas reformu jautājumiem, kā arī Latvijas sadarbību ar ANO sistēmas organizācijām. Rokasgrāmatas mērķauditorija ir Ārlietu ministrijas un vēstniecību darbinieki, starptautiskās sadarbības speciālisti valsts iestādēs kā arī akadēmiķi, studenti un citi interesenti. Rokasgrāmatas plānots nosūtīt valsts pārvaldes iestādēm, Latvijas republikas pārstāvniecībām un vēstniecībām ārvalstīs, plašsaziņas līdzekļiem, vidējās un augstākās izglītības iestādēm, akadēmiskajām, pilsētu un rajonu bibliotēkām, nevalstiskām organizācijām u.c.

Decembra beigās tika izveidota LR pārstāvniecību ANO mājas lapa (www.am.gov.lv/ano), kuru turpmāk atjaunos un papildinās SOHJD, informējot par aktualitātēm attiecībā uz Latvijas darbību ANO organizācijās.

Pasaules Samits par Informācijas Sabiedrību (WSIS)

2005.gadā Latvijas pastāvīgais pārstāvis ANO Ženēvā vēstnieks Jānis Kārklīšs tika iecelts par Pasaules Samita par Informācijas Sabiedrības (WSIS) Tunisas fāzes Sagatavošanas komitejas (PC) priekšsēdētāju. Vēstnieka vadībā notika trīs komitejas sesijas: 17.-25. februārī WSIS Tunisas fāzes otrā sagatavošanas komitejas sanāksme, 19.-30.septembrī WSIS Tunisas fāzes trešā sagatavošanas komiteja un 24.-28.oktobrī WSIS Starpvaldību sarunu grupas sanāksme.

17.-25. februāris - Ženēvā notika Pasaules Samita par Informācijas Sabiedrību (WSIS) Tunisas fāzes 2. Sagatavošanas Komitejas (PC) sanāksme, kuru vadīja tās prezidents J. Kārklīšs. Kopsummā PC iznākums vērtējams kā ļoti veiksmīgs. Tika atrisināta Āfrikas prasība pēc jauna Digitālās solidaritātes fonda izveides, par kuru nespēja vienoties WSIS Ženēvas fāzes laikā. Ir panākta vienošanās par Samita dienas kārtību un formātu, kas ļauj valstīm (un citiem dalībniekiem) jau šobrīd plānot dalību Samitā, kurš notiks Tunisā no šī gada 16.-18. novembrim. Notika pirmā diskusija par interneta pārvaldes jautājumiem pamatojoties uz *WSIS Darba grupas par interneta pārvaldi* (WGIG) sākotnējo ziņojumu. Galīgais ziņojums iznāks šī gada jūlija sākumā, kurš kalpos par pamatu sarunām 3. PC laikā Ženēvā no 19.-30. septembrim.

19.septembris - Ženēvā darbu sāka ANO Pasaules Informācijas Sabiedrības samita (WSIS) Tunisas fāzes trešā sagatavošanas komiteja. Tās uzdevums bija pabeigt sarunas par Tunisas samita noslēguma dokumentu, tai skaitā par interneta pārvaldes jautājumiem. Sagatavošanas komiteju vadīja Latvijas pastāvīgais pārstāvis ANO Ženēvā, vēstnieks Jānis Kārklīšs. Sagatavošanas komitejas trešās sesija ilga līdz šī gada 30.septembrim.

24.-28. oktobris - Latvijas pastāvīgā pārstāvja ANO Ženēvā, vēstnieka Jāņa Kārklīša vadībā notiek ANO Pasaules informācijas sabiedrības samita (WSIS) Starpvaldību sarunu grupas sanāksme Ženēvā.

16.-18. novembris - Tunisijā notiek ANO Pasaules Informācijas sabiedrības samita (WSIS) Tunisas fāze. Tajā tiek pieņemta politiskā deklarācija (*Tunis Commitment*) un rīcības plāns (*Tunis Agenda for the Information Society*). Jānis Kārklīšs vadīja samita sagatavošanas komitejas darbu.

Eiropas Padome

17.-19.oktobris - Notika Eiropas Padomes Parlamentārās Asamblejas (EPPA) Pārraudzības komitejas priekšsēdētāja Georgija Frundas (*György Frunda*) darba vizīte Latvijā. Priekšsēdētājs atzinīgi novērtēja Latvijas paveikto cilvēktiesību jomā.

27.oktobris - LR vēstnieks Portugālē Ints Upmacis parakstīja Konvenciju par kultūras mantojuma vērtību sabiedrībai (*The Framework Convention on the value of cultural heritage for society*). Bez Latvijas konvenciju vēl parakstīja Albānija, Armēnija, Bulgārija, Horvātija un Portugāle.

23.novembris - Parīzē notika Eiropas Padomes (EP) Parlamentārās asamblejas Monitoringa komitejas sēde, kurā tika slēgts pēcmonitoringa dialogs ar Latviju. Latvijai tas bija spēkā no 2001.gada un pēcmonitoringa laikā EP Parlamentārās asamblejas deputāti pārraudzīja sabiedrības integrācijas procesus Latvijā. Komitejas sēdē parlamentārieši izskatīja komitejas priekšsēdētāja Georgija Frundas sagatavoto ziņojumu par Latviju. Ārlietu ministrijas viedoklis gan G.Frundas vizītes laikā Rīgā (2005.gada oktobris), gan pēc tās ir bijis konsekvents – līdz ar EP Vispārējās minoritāšu aizsardzības konvencijas ratifikāciju Latvija ir izpildījusi visus nosacījumus pēcmonitoringa procedūras izbeigšanai. Lēmums par pēcmonitoringa dialoga slēgšanu ar Latviju vēlreiz apliecina, ka valsts un tās likumdevēja pūliņi Latvijas likumdošanas attīstīšanā un valstiskuma stiprināšanā atrodas uz pareizā ceļa.

Eiropas Drošības un sadarbības organizācija (EDSO)

2. un 3.jūnijs - Darba vizītē Latvijā uzturējās EDSO augstais komisārs nacionālo minoritāšu jautājumos Rolfs Ekeuss. Vizītes laikā, tiekoties ar augsta līmeņa valsts amatpersonām un Saeimas pārstāvjiem, tika pārrunāti ar sabiedrības integrācijas procesiem, izglītības reformas ieviešanu un Eiropas Padomes Vispārējo nacionālo minoritāšu aizsardzības konvenciju saistīti jautājumi.

Komisārs apsveica Saeimas lēmumu ratificēt Eiropas Padomes Vispārējo nacionālo mazākumtautību konvenciju. Vērtējot izglītības reformas ieviešanu, Rolfs Ekeuss pauda pārliecību, ka līdz šim viss ir noritējis ļoti labi un bija vienprātis ar izglītības un zinātnes ministri Inu Druvieti, ka objektīvus secinājumus varēs izdarīt pēc diviem gadiem, kad skolas beigs skolēni, kuri šobrīd mācās 10.klasē.

30.augusts - Vizītē Latvijā uzturējās EDSO Parlamentārās asamblejas delegācija, kuru vadīja asamblejas prezidents, ASV kongresmenis Alsī L. Hastings (Alcee L. Hastings) un asamblejas ģenerālsekretārs Spensers Oliverš (Spencer Oliver). Vizītes ietvaros tikšanās laikā Ārlietu ministrijā no ministra puses tika uzsvērta EDSO lielā nozīme bijušās PSRS reģiona valstīs, kā arī norādīts uz Latvijas ieinteresētību aktīvi izmantot organizācijas sadarbības iespējas ar Eiropas Savienību, citām organizācijām un valstīm, lai veicinātu Baltkrievijas demokratizāciju. Alsī L. Hastings izteica atzinību par Latvijas ieguldījumu EDSO darbā, tai skaitā aktivitāti Parlamentārajā asamblejā, kā arī piedalīšanos vēlēšanu procesa novērošanā dažādās valstīs.

18.septembris - Afganistānā notikušajās Nacionālās asamblejas un reģionālo padomju vēlēšanās kā Latvijas pārstāvis EDSO vēlēšanu novērošana misijā piedalījās Armands Pūpols (EDSO sekretariāta misiju programmu referents).

IX. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

2005.gada 15.jūnijā tika noslēgts Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memorands. Īstenojot memorandā noteikto mērķu sasniegšanu, Ārlietu ministrija regulāri sadarbojas ar nevalstisko sektoru, dažādos veidos atbalsta un nodrošina sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas procesā, nodrošina valsts amatpersonu tikšanos ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, kā arī sniedz informatīvu atbalstu par līdzdalības iespējām, tajā skaitā, nodrošinot kvalitatīvas informācijas pieejamību ministrijas mājas lapā internetā.

2005.gadā nevalstisko organizāciju pārstāvji bija pārstāvēti trīs konsultatīvajās padomēs: Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) konsultatīvajā padomē, Konsultatīvajā padomē ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas jautājumos un Konsultatīvajā padomē attīstības sadarbības politikas jautājumos.

Par veiksmīgas sadarbības piemēriem jāmin arī vairāki noslēgtie sadarbības līgumi. 2005.gada 27.jūnijā tika parakstīts Ārlietu ministrijas un Latvijas Darba devēju konfederācijas sadarbības protokols. Protokola mērķis ir veicināt Latvijas kā ekonomiski spēcīgas ES dalībvalsts ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību un valsts sociāli ekonomisko un biznesa interešu pārstāvēšanu ārvalstīs. Protokols paredz apvienot Ārlietu ministrijas un Latvijas biznesa sabiedrības centienus pozitīva Latvijas tēla veidošanā un nostiprināšanā, tādējādi veidojot labvēlīgus apstākļus Latvijas eksporta veicināšanai un investīciju piesaistīšanai.

2005.gada 27.jūnijā tika noslēgts līdzdarbības līgums starp ĀM un Latvijas Transatlantisko organizāciju (LATO) par interešu pārstāvību Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (NATO). Līgums paredz LATO līdzdarbību, veicinot un sekmējot Latvijas dalību NATO un vairojot informācijas pieejamību Latvijas sabiedrībai par NATO, tās mērķiem un darbību.

2005.gada 7.septembrī tika noslēgts sadarbības līgums ar Vidzemes augstskolu, lai sniegtu atbalstu augstskolas projekta "Attīstības studiju tālākizglītības kursa izstrāde un aprobācija" pieteikuma izstrādei un iesniegšanai Eiropas Sociālā Fonda projektu konkursā.

Jaunu impulsu sadarbībai veicināšanai ir devusi 2005.gada 16.augustā pieņemtā ES lietu koordinācijas normatīvā bāze: MK noteikumi nr.596 *Latvijas Republikas nacionālo pozīciju ES jautājumos izstrādes, apstiprināšanas un pārstāvēšanas kārtība* un MK instrukcija nr.6 *Latvijas Republikas nacionālo pozīciju ES jautājumos un ar tām saistīto instrukciju izstrādes un informācijas aprites kārtība*, kas paredz sociālo partneru un nevalstiskā sektora pārstāvju iesaisti ES jautājumu izskatīšanā.

Saskaņā ar noteikumiem par pozīciju sagatavošanu sociālie partneri un nevalstiskās organizācijas tiek informētas par valdības pozīcijas izstrādes uzsākšanu un iespējām iesaistīties šajā procesā.

Lai efektīvāk varētu iesaistīt sociālos partnerus un NVO nacionālo pozīciju veidošanā, tiek turpināts darbs pie jaunas ES dokumentu uzskaites sistēmas izveides. Ārlietu ministrija sadarbībā ar Tieslietu ministriju un konsultantiem no SIA "IT Centrs" darba uzdevumā jaunās sistēmas izstrādei ir iekļāvusi prasību nodrošināt sociālajiem partneriem un NVO pieejas tiesības jaunajai dokumentu aprites sistēmai saskaņā ar ES Padomes normatīviem.

Izvērtējot līdzšinējo sadarbību un veicinot plašāku sociālo partneru un nevalstiskā sektora pārstāvju iesaisti ES jautājumu apspriešanā, 2005.gada novembrī – decembrī tika veikta sociālo partneru un nevalstiskā sektora (Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Latvijas Pašvaldību savienība, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome, Latvijas Pilsonekā alianse) viedokļu apzināšana par līdzšinējo sadarbību ar Latvijas valsts iestādēm.

X. SADARBĪBA AR TAUTIEŠIEM ĀRZEMĒS

"Latviešu diasporas atbalsta programmas 2004.-2009. gadam" ietvaros Ārlietu ministrijai paredzēta nozīmīga loma sadarbībai ar ārzemēs dzīvojošiem tautiešiem. Pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas gan latviešu trimdas organizācijas, gan ārzemēs dzīvojošās privātpersonas aktīvi iesaistījās valsts atjaunošanā, sevišķi nozīmīgu ieguldījumu dodot Latvijas politisko, ekonomisko, kā arī kultūras interešu aizstāvībā ārzemēs. Nenovērtējams ir tautiešu devums cīņā par Latvijas dalību NATO un ES.

Acīmredzama kļuva nepieciešamība sadarbību ar tautiešiem ārzemēs institucionalizēt, kā rezultātā arī tapa minētā atbalsta programma. Ja zinām, ka ārpus Latvijas dzīvo vairāk nekā 200 000 latviešu un to, ka tieši pēdējos gados strauji pieaudzis to cilvēku skaits, kas dodas uz ārzemēm labāk apmaksāta darba meklējumos, tad viegli iztēloties iespējamās sadarbības mērogus.

Ārlietu ministrijas galvenais sadarbības partneris ir Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība (PBLA), kura apvieno latviešu ārzemju organizācijas un faktiski ir lielākā nevalstiskā organizācija, ar kuru sadarbojas Latvijas valsts. Tieši šīs sadarbības rezultātā 2005.gadā ir:

- atjaunota Norvēģijas un Beļģijas latviešu biedrību darbība;
- izveidotas jaunas latviešu biedrības Nīderlandē, Dānijā, Īrijā, Moldovā, Minskā,
- notiek darbs, lai atjaunotu latviešu biedrību Šveicē;
- Amerikas baltiešu organizācijas JBANC (*Joint Baltic American National Committee*) un Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līga vairākkārt ar vēstulēm vērsušies pie ASV prezidenta un tautas Latvijai un Baltijas valstīm svarīgos jautājumos;
- uzsākts darbs pie veco ļaužu ciemata, kurš domāts tautiešiem, kuri vēlas atgriezties Latvijā, izveides;
- informatīvi atbalstīts latviešu jaunatnes seminārs Freiburgā (Vācija);
- sadarbojoties ar Ārpuslatvijas Evāņģēliski Luterisko Baznīcu, nodrošināta garīgā aprūpe Īrijā un Gernsijas salā esošajiem tautiešiem;
- panākts, ka MK piešķir līdzekļus Latvijas goda konsulam Gruzijā un Gruzijas latviešu biedrības vadītājam Regīnai Jakobidzei 2003.gada zemestrīcē cietušās goda konsulāta ēkas remontam;
- rosināta un finansiāli atbalstīta ideja par grāmatas "Jūlijs Straume" tulkojumu gruzīnu valodā. Grāmatu kā dāvanu Gruzijas prezidentam pasniedza mūsu Valsts prezidente;
- finansiāli atbalstīta Ilmāra Meža ekspedīcija pie Sibīrijas latviešiem;
- uzsākts vērienīgs pasaules latviešus attēlojošs fotoprojekts ar darba nosaukumu "Kopā" kuru paredzēts noslēgt ar lielu ekspozīciju Rīgā;
- uzsākts darbs pie latviešu kino DVD bibliotēkas, kura domāta latviešu centriem pasaulē, veidošanas;
- atbalstīta ideja veidot laikrakstu latviešiem Īrijā;
- padziļināta informācija par latviešu diasporu ietverta konsulāro un uz dienestu ārvalstīs izbraucošo diplomātu apmācības ciklā;
- atbalstīta portāla www.latviesi.com veidošana un uzsākta tā sadarbība ar ĀM mājas lapu;
- atbalstīta PBLA rezolūcija panākt Latvijas vēstures padziļinātu mācīšanu skolās;
- atbalstīts M.Zālītes grāmatas "Gaismas stars tumsā" tulkojums angļu valodā;
- iepazīšanās nolūkā uzsākti kontakti ar citu tautību radniecīgām emigrācijas organizācijām pasaulē.

XI. KONSULĀRĀ DARBA PĀRSKATS

2005.gadā Konsulārās palīdzības nodaļas darbs tradicionāli ir bijis dinamisks. Apkopotie statistikas dati liecina, ka Latvijas iedzīvotāji arvien vairāk dodas studēt vai strādāt ārpus Latvijas, kā arī ceļošanai izvēlas arvien eksotiskākas valstis. Šo tendenci, protams, ir veicinājuši arī Latvijas iestāšanās ES, kas ir pavērusi plašākas iespējas. Neizbēgami, tas ir arī ietekmējis konsulārās palīdzības nepieciešamības pieaugumu. Kā pozitīva tendence būtu minams Konsulārās palīdzības atpazīstamības pieaugums, arvien vairāk ceļotāju ir informēti par iespējām saņemt konsulāro palīdzību, kā arī nevilcinās šo palīdzību lūgt, ja tā ir nepieciešama. Par to liecina gan mobilā dežūrtālruņa – 9287398, kas pieejams konsultāciju un palīdzības saņemšanai 24 stundas diennaktī, tai skaitā brīvdienās un svētku dienās, noslogojums, gan elektroniskā pasta veidā saņemto pieprasījumu apjoms, gan arī konsulārās palīdzības lietu skaits kopumā. Viena no svarīgākajām konsulārā darba sastāvdaļām ir informācijas sniegšana par to, kas personai būtu jā dara pirms došanās uz ārvalstīm, lai mazinātu risku nokļūt ekstremālās situācijās, kā arī par to, kā rīkoties, ja persona ir nokļuvusi šādā situācijā.

2005. gada laikā Konsulārā departamenta (KD) pārstāvji uzstājušies plašsaziņas līdzekļos, publicējuši rakstus presē, izmantojot jebkuru iespēju informēt sabiedrību par jautājumiem, kas jāzina dodoties ārpus Latvijas. Gada laikā vairākkārt sadarbībā ar ministrijas Preses centra nodaļu ir rīkoti semināri masu mediju pārstāvjiem, tai skaitā reģionālajiem, par konsulāro palīdzību LR valsts piederīgajiem ārvalstīs. Sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūras EURES konsultantiem ir rīkots seminārs Preiļos par Latvijas darba meklētāju tiesībām uzturoties ārvalstīs, un nepieciešamām procedūrām uzsākot darbu ārvalstīs, kā arī par to, kam jāpievērš uzmanība, lai netiktu pievilkti, stājoties darba attiecībās.

2005.gadā vairāki tūkstoši Latvijas iedzīvotāju ir apmeklējuši dažādus liela mēroga sporta pasākumus ārvalstīs – hokeja čempionāts Austrijā, pasaules futbola čempionāta atlases spēle Sanktpēterburgā. KD hokeja čempionāta laikā ir nodrošinājis papildus konsulārā darbinieka klātbūtni čempionāta norises vietā, sniedzot operatīvu palīdzību bez ceļošanas dokumentiem palikušajiem vai nopietnākās nepatikšanās iekļuvušajiem Latvijas faniem.

2005.gadā Latvija turpinājusi dalību ES dalībvalstu sadarbībā arī konsulārajā jomā. Šīs sadarbības ietvaros 2005.gadā jau ir bijuši vairāki gadījumi, kad konsulāro palīdzību LR pilsoņiem ir sniegušas citu ES dalībvalstu vēstniecības, spilgtākie piemēri - ārkārtas ceļošanas dokumenta saņemšana valstīs, kurās Latvijai nav pārstāvniecību.

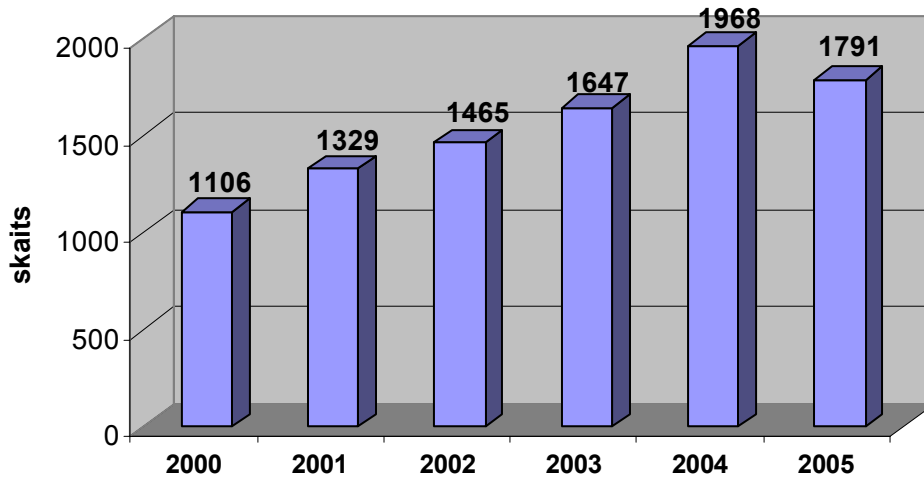
KD pārstāvis apmeklējis arī ES Padomes konsulārās sadarbības (COCON) darba grupas sēdes, kurās tiek pārrunātas konsulārās sadarbības formas, iespējas, strādāts pie vairākiem sadarbību uzlabojošiem projektiem, jo īpaši, dalībvalstu sadarbības organizēšana krīzes situācijās. Darba grupa ir pabeigusi darbu pie vienotas informatīvās brošūras "Konsulārā palīdzība ES pilsoņiem trešajās valstīs" teksta. Minētā brošūra tiks publicēta visās ES dalībvalstu valodās, un tā tiks izplatīta visās ES valstīs.

Palīdzība ekstremālās situācijās nonākušajiem Latvijas valsts piederīgajiem

Atgriešanās apliecību izsniegšana

2005.gadā LR pārstāvniecībās izsniegta 1791 atgriešanās apliecība.

**Latvijas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās
ārvalstīs izsniegtās Atgriešanās apliecības**

Atgriešanās apliecības tiek izsniegtas 33 diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās, kā arī 23 Goda konsulātos (2005.gadā kopā izsniegtas 35 atgriešanās apliecības), ES dalībvalstu pārstāvniecībās (2005.g. – 12 apliecības), kā arī KD (2005.g. – 6 apliecības) valstīs, kur Latvijai nav pārstāvniecību.

Salīdzinot izsniegto apliecību skaitu ar iepriekšējiem gadiem, jāsecina, ka, lai arī nedaudz, bet izsniegto apliecību skaits LR pārstāvniecībās ir samazinājies, toties ievērojami ir pieaudzis Goda konsulātos (Austrālijā, Meksikā, Brazīlijā, Libānā) izsniegto apliecību skaits. Pieaudzis arī apliecību skaits, kas ES dalībvalstu konsulārās sadarbības ietvaros Latvijas pilsoņiem izsniegtas ES valstu vēstniecībās trešajās valstīs (Kubā, Peru, Panamā). Šī tendence liecina par to, ka arī Latvijas ceļotāji par ceļojuma galamērķi arvien vairāk izvēlas eksotiskās valstis.

2005. gadā turpināja pieaugt gadījumu skaits, kad Latvijas iedzīvotāji, kas ilgstoši uzturas ārvalstīs, kur nav Latvijas pārstāvniecību vēlas veikt pases apmaiņu, reģistrēt jaundzimušos bērnus, kā arī noformēt ceļošanas dokumentus, bez atgriešanās Latvijā. Tomēr saskaņā ar panākto vienošanos ar Iekšlietu ministrijas Pilsonības un Migrācijas lietu pārvaldes Personu statusa kontroles departamentu visveismīgāk šādas situācijas ir risināmas, izsniedzot atgriešanās apliecību, lai persona varētu atgriezties Latvijā, kur kārtotu jebkuras formalitātes, kas saistītas ar personu apliecinošu dokumentu saņemšanu.

Personas palikušas bez finanšu līdzekļiem

Gadījumos, kad Latvijas valsts piederīgie palikuši bez naudas līdzekļiem ārvalstīs, 2005.gadā KD ir pieņēmis un nosūtījis pārstāvniecībām 73 naudas pārvedumus. (2004.gadā – 81, 2003. gadā – 100, 2002. gadā – 112, 2001. gadā – 89, 2000.gadā – 160).

Turklāt, Latvijas iedzīvotāji var izmantot arī "Western Union" un "MoneyGram" pakalpojumus, lai nosūtītu naudu saviem tuviniekiem ārvalstīs.

Ar padomu un palīdzību ekstremālā situācijā nonākušie Latvijas pilsoņi un nepilsoņi joprojām var rēķināties arī ārpus darba laika, sestdienas, svētdienas un svētku dienas ieskaitot, zvanot pa KD mobilo dežūrtālruni 9287398.

Ārvalstīs aizturēto Latvijas Republikas valsts piederīgo skaits

2005.gadā Konsulārais departaments no LR diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, kā arī no ārvalstu vēstniecībām Rīgā saņēma informāciju par 187 (2004.gadā – 182, 2003.gadā – 268) ārvalstīs aizturētām LR valsts piederīgām personām. Informācija par aizturēšanas faktu ar Valsts policijas starpniecību tiek nodota aizturēto personu tuviniekiem. Par piespiesto sodu tiek informēts arī Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, kas apkopo informāciju par LR valsts piederīgo sodāmību Latvijā un ārvalstīs.

Ar LR pārstāvniecību starpniecību no ārvalstu tiesībsargājošām iestādēm tiek pieprasīta papildus informācija, jo samērā bieži netiek norādīts personu aizturēšanas iemesls, izvirzītā apsūdzība, soda izciešanas termiņš vai ieslodzījuma vietas adrese.

AIZTURĒTO PERSONU SKAITS

VALSTS	2003.gads	2004.gads	2005.gads
ASV	8	4	2
Austrālija	-	-	1
Austrija	-	3	6
Baltkrievija	20	2	2
Beļģija	1	-	-
Bulgārija	-	-	1
Čehija	3	4	2
Dānija	-	-	16
Ēģipte	2	-	-
Ekvadora	3	2	-
Francija	13	9	19
Igaunija	2	1	-
Irāka	1	-	-
Īrija	-	2	2
Itālija	9	5	3
Izraēla	1	-	-
Kazahstāna	-	-	1
Kipra	2	-	12
Krievija	28	17	22
Lielbritānija	4	38	19
Lietuva	31	32	13
Norvēģija	1	1	1
Polija	42	25	26
Portugāle	-	3	-
Rumānija	-	1	-
Slovākija	-	1	-
Somija	2	1	8
Spānija	50	11	7
Turcija	-	-	2
Ukraina	5	3	6
Ungārija	1	-	1
Uzbekistāna	-	-	-
Vācija	39	14	13
Zviedrija	-	3	2
KOPĀ:	268	182	187

LR valsts piederīgo aizturēšanas iemesli ir visdažādākie, ieskaitot attiecīgās valsts imigrācijas likuma pārkāpumi (viltotas pases, nelegāla robežas šķērsošana), narkotisko vielu izplatīšana, transporta līdzekļu vadīšana alkohola reibumā, dažāda veida zādzības, kontrabanda, prostitūcijas organizēšana, izdarītas slepkavības, par iepriekš izdarīta pārkāpuma piespriedē naudas soda nenomaksāšanu u.c. 2005.gadā 6 no aizturētajām personām bija izsludinātas starptautiskajā meklēšanā.

Jāņem vērā, ka 2005.gadā patiesais aizturēto personu skaits ir bijis lielāks nekā iepriekš norādīts, jo informāciju par aizturētajiem LR valsts piederīgajiem Konsulārais departaments pārsvarā saņem tikai tajos gadījumos, kad persona ir izteikusi vēlmi informēt savas valsts pārstāvniecību.

Palīdzība smagas saslimšanas un nāves gadījumos

Sākot ar 2004.gada 1.maiju, kad Latvija kļuvusi par ES dalībvalsti, gadījumos, kad persona nav noslēgusi līgumu par brīvprātīgu dzīvības apdrošināšanu, un nelaime notikusi kādā no ES dalībvalstīm, ārstēšanas izdevumu segšanai iespējams izmantot vienoto E111 formu, kuru iespējams saņemt Valsts Obligātās Apdrošināšanas Veselības Aģentūrā. Veidlapas priekšrocība ir tā, ka to iespējams noformēt un nosūtīt uz attiecīgo slimnīcu arī pēc tam, kad nelaime jau ir notikusi.

Sākot ar 2005.gada 1.augustu, Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūra (VOAVA) sākusi izsniegt Eiropas veselības apdrošināšanas kartes (EVAK). Personām, kas ceļo uz Eiropas Savienības (ES) un Eiropas Ekonomiskās Zonas (EEZ) dalībvalstīm. EVAK nodrošina līdzvērtīgu neatliekamās un nepieciešamās medicīniskās palīdzības saņemšanu par tādu pašu samaksu, kāda tā ir attiecīgās valsts pilsoņiem. EVAK ir vienots dokumenta standarts visā Eiropas Savienībā (ES). Ar KD starpniecību vairākos gadījumos, kad Latvijas iedzīvotājiem bijusi nepieciešamība saņemt neatliekamo palīdzību ārvalstīs un personām nav bijusi brīvprātīgā apdrošināšana, tikusi informēta VOAVA, lūdzot nosūtīt E111 veidlapu uz attiecīgo ārstniecības iestādi.

Ar Konsulārā departamenta un pārstāvniecību ārvalstīs starpniecību 2005.gadā ir sniegta palīdzība 72 (2004.gadā – 80, 2003.gadā – 70, 2002.gadā – 32, 2001.gadā – 89, 2000.gadā – 133, 1999.gadā – 167) gadījumos ārvalstīs mirušo Latvijas valsts piederīgo tuvinieku informēšanas, mirstīgo atlieku repatriācijas uz Latviju un ar to saistīto formalitāšu kārtēšanas jautājumos.

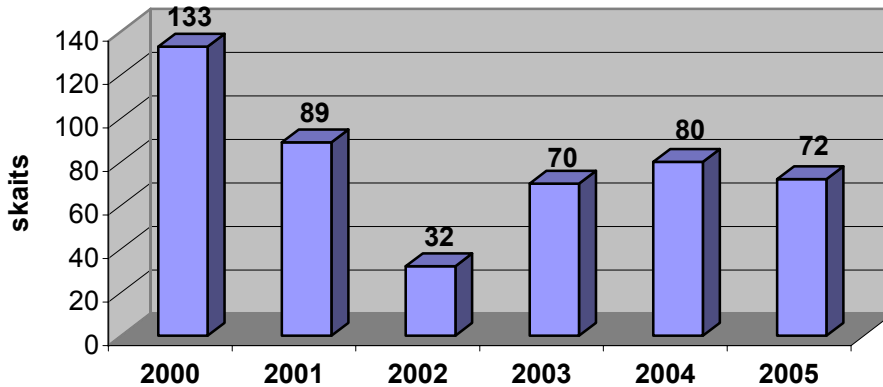
Mirstīgo atlieku repatriācija uz Latviju, formalitāšu kārtēšana ārvalstīs ļoti bieži ir dārgi pakalpojumi, izmaksas bieži vien sasniedz vairākus tūkstošus EUR. Joprojām, sniedzot palīdzību ārvalstīs Latvijas valsts piederīgajiem, kas saslimuši, cietuši nelaimes gadījumos, kā arī mirušo Latvijas iedzīvotāju mirstīgo atlieku transportēšanā uz Latviju, KD un konsulārajām amatpersonām ārvalstīs nākas saskarties ar pietiekoši daudz gadījumiem, kad personas pirms došanās ārpus Latvijas nav apdrošinājušas veselību un dzīvību.

Visvairāk šādu gadījumu ir valstīs, kur pēdējo divu gadu laikā ievērojami pieaudzis Latvijas valsts piederīgo skaits, turklāt, tā kā personas izceļo uz ilgāku laiku, galvenokārt darba meklējumos, tad apdrošināšana šīm personām nav bijusi: Lielbritānijā (16), Īrijā (10), kā arī tuvējās kaimiņvalstīs Krievijā (6), Lietuvā (5), kā arī citās valstīs, uz kurām pēdējos gados Latvijas valsts piederīgie visbiežāk dodas mācību un darba gaitās ASV (5), Spānijā (5), Vācijā (5); atsevišķi gadījumi risināti arī Taizemē, Ekvadorā, Brazīlijā. Katrs nelaimes gadījums ir individuāls, tomēr arī 2005.gadā nākas secināt, ka statistiski visvairāk bojā gājušo (23) ir autoavārijās. Bieži vien, pat ja bojā gājušajiem būtu bijusi apdrošināšana, tā nebūtu sniegusi nepieciešamo finansiālo atbalstu tuviniekiem mirstīgo atlieku repatriācijai tā kā nāves brīdī personas bijušas alkohola vai narkotisko vielu reibumā (10 zināmi gadījumi), vai arī izdarījušas pašnāvības (4).

Dažos šādos gadījumos ir izdevies panākt mirstīgo atlieku repatriācijas uz Latviju pilnīgu vai daļēju izmaksu segšanu no mirušo personu pēdējās reģistrētās dzīvesvietas pašvaldību līdzekļiem saskaņā ar "Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu".

Latvijas iedzīvotāju nokļūšana nelaimes gadījumos, kā arī nāves gadījumi piesaista plašu mediju uzmanību. Sniedzot informāciju žurnālistiem, KD amatpersonas vērš Latvijas iedzīvotāju uzmanību uz nepieciešamību apdrošināt veselību un dzīvību pirms došanās uz ārvalstīm.

Palīdzības sniegšana Latvijas valsts piederīgo nāves gadījumos ārvalstīs

Viltotās LR pilsoņu pasēs

Konsulārā departamenta rīcībā bieži nonāk informācija par ārvalstīs aizturētiem LR valsts piederīgajiem, kā arī ārvalstniekiem, kuri izmantojuši Latvijas Republikas ceļošanas dokumentus ar viltojuma pazīmēm. Vairumā gadījumu aizturētās personas ir LR nepilsoņi. 2005.gadā ar LR vēstniecību starpniecību saņemta informācija par aptuveni 50 gadījumiem, kad konstatēts dokumenta viltojums. Visvairāk pasu saņemtas no LR vēstniecības Lietuvā, Polijā un Īrijā.

Viltotie LR ceļošanas dokumenti tiek pārsūtīti Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Pasu centram.

Latvijas Republikā aizturētie ārvalstnieki

2005.gadā par dažādu likumpārkāpumu izdarīšanu Konsulārais departaments no Valsts robezsardzes un Valsts policijas ir saņēmis informāciju par 279 aizturētiem ārvalstniekiem (2004.gadā - 213, 2003.gadā - 237). Lielākā daļa aizturēto ir Krievijas, Lietuvas un Ukrainas pilsoņi. Kā liecina statistika, ārvalstnieku aizturēšanas iemesli mēdz būt visdažādākie: nelegāla robežas šķērsošana, viltotu ceļošanas dokumentu izmantošana, ieceļošanas lieguma neievērošana, nav personu apliecinošu dokumentu, kontrabanda, kā arī par slepkavību un dažāda veida zādzību izdarīšanu.

Par ārvalstnieku aizturēšanas gadījumiem nekavējoties tiek informētas pilsonības valstu vēstniecības.

LR aizturētie ārvalstnieki	Skaits
Krievija	73
Lietuva	49
Ukraina	44
Moldova	29

Igaunija	17
Uzbekistāna	4
Izraēla	4
Gruzija	4
Baltkrievija	4
Azerbaidžāna	4
Vācija	3
Indija	3
ASV	3
Armēnija	3
Šveice	2
Portugāle	2
Lielbritānija	2
Itālija	2
Ēģipte	2
Dānija	2
Šrilanka	1
Sudāna	1
Spānija	1
Somija	1
Slovākija	1
Sīrija	1
Norvēģija	1
Nigērija	1
Meksika	1
Libērija	1
Kirgizstāna	1
Kipra	1
Kazahstāna	1
Īrija	1
Irāka	1
Afganistāna	1
Personas ar nenoskaidrotu valstisko piederību	7
KOPĀ :	279

Atgriešanās dokumentu pieprasīšana ārvalstniekiem, kuri uzturas Latvijas Republikā bez derīga ceļošanas dokumenta

Pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes un Valsts robežsardzes pieprasījuma, KD vēršas ārvalstu pārstāvniecībās ar lūgumu izsniegt atgriešanās dokumentu no Latvijas Republikas izraidāmajiem ārvalstu pilsoņiem, kuru rīcībā nav derīga ceļošanas dokumenta. 2005. gadā ir pieprasīti 39 atgriešanās dokumenti. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem izprasīto dokumentu skaits ir samazinājies (2003.gadā – 103, 2004.gadā – 90). Tas skaidrojams ar to, ka Valsts robežsardze sadarbojas ar attiecīgo valstu pārstāvniecību amatpersonām bez ministrijas starpniecības. Konsulārā departamenta palīdzība tiek lūgta, ja ārvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām nepieciešama papildus saskaņošana ar savas valsts kompetentajām institūcijām, lai pieņemtu lēmumu par atgriešanās dokumenta izsniegšanu.

Atgriešanās dokumenti tiek pieprasīti arī ārvalstniekiem, kam beidzies soda izciešanas termiņš ieslodzījuma vietās un kā papildsods piemērots – izraidīšana no LR.

Konsulārajā departamentā tiek saņemti arī atgriešanās dokumentu pieprasījumi, kuri ar LR vēstniecību starpniecību tiek pārsūtīti to valstu pārstāvniecībām, kuras neatrodas Latvijā.

Ārvalstu atgriešanās dokumentu noformēšana

Valsts	2003. gads	2004. gads	2005.gads
Krievija	25	29	10
Lietuva	18	12	1
Ukraina	20	21	9
Baltkrievija	12	4	9
Azerbaidžāna	6	10	3
Igaunija	4	1	2
Kazahstāna	-	1	-
Gruzija	6	7	2
Moldova	1	-	-
Uzbekistāna	2	-	-
Armēnija	4	1	1
Čehija	-	-	-
Tadžikistāna	1	1	1
Grieķija	1	-	-
Irāna	1	-	-
Vācija	-	1	-
Polija	-	1	-
Sīrija	1	-	-
Ēģipte	-	1	-
Kirgīzija	1	-	-
Meksika	-	-	1
KOPĀ:	103	90	39

Ārvalstu ieceļošanas vīzu pieprasījumi

2005.gadā Konsulārajā departamentā tika sagatavotas un nosūtītas (vai iesniegtas Ārlietu ministrijas Personāla nodaļai, ja attiecīgās valsts vēstniecība atrodas Rīgā) 447 vīzu pieprasījuma notas ārvalstu pārstāvniecībām Latvijas valsts vai pašvaldības iestāžu komandētiem darbiniekiem. Šis skaitlis salīdzinot ar 2004.gadu (429) ir palielinājies nedaudz, bet ievērojami pieaudzis salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem (2003.gadā – 333, 2002.gadā – 392).

Līdzīgi kā citos gados, visvairāk 2005.gadā KD tika sagatavotas notas šādu valstu vēstniecībām: Krievija – 141, ASV – 75 un Baltkrievija – 42. Citi biežākie ārvalstu vīzu pieprasījumi: Ķīna – 23, Kazahstāna – 18, Dienvidāfrika – 17, Kanāda – 13, Azerbaidžāna – 10, Brazīlija – 8, Indija – 8, Uzbekistāna – 7 un Moldova – 7.

Konsulāro amatpersonu mācības

2005.gada 22.- 24. martā notika ikgadējās konsulāro amatpersonu mācības. Mācību laikā īpaša uzmanība tika pievērsta cilvēktirdzniecības apkarošanas problemātikai un palīdzības sniegšanai iespējamiem upuriem, tādēļ mācībās tika nodrošināta konsulāro amatpersonu tikšanās ar sekojošu iestāžu amatpersonām:

- Valsts Policija;
- Starptautiskā migrācijas organizācija;
- Resursu centrs sievietēm "Marta";

- ASV vēstniecība Rīgā, kas bija iesaistīta vairāku cilvēktirdzniecības projektu īstenošanā sadarbībā ar valstiskām un nevalstiskām struktūrvienībām Latvijā.

Turklāt mācību laikā tika pārrunāti aktuāli jautājumi, kas saistīti ar izmaiņām likumdošanā un konsulārā darba praksi saistībā ar izmaiņām, ko ieviesusi Latvijas iestāšanās ES:

- Izmaiņas imigrācijas likumdošanā. Aktuālo informāciju konsulārajām amatpersonām sniedza gan ĀM KD atbildīgās amatpersonas gan IeM PMLP Migrācijas politikas nodaļas amatpersonas;
- Legāla un nelegāla darbaspēka kustība (Nodarbinātības valsts Aģentūras pārstāvji);
- Muitas procedūras un pakalpojumi (VID Galvenā muitas pārvalde).

Licencēšana darbiekārtošanas pakalpojumu sniegšanai

2005.gada 5.jūlijā tika pieņemti MK noteikumi Nr.491 "Komersantu - darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzēju licencēšanas un uzraudzības kārtība", kas nosaka Nodarbinātības Valsts aģentūras izveidoto licencēšanas komisijas darbu. Licencēšanas komisijas sastāvā ir iekļauti pārstāvji no Nodarbinātības Valsts aģentūras, Ārlietu ministrijas, Iekšlietu ministrijas, Labklājības ministrijas un Valsts darba inspekcijas. Ārlietu ministriju komisijā pārstāv Konsulārā departamenta Konsulārās palīdzības nodaļas pārstāvis.

Nodarbinātības Valsts aģentūras izveidotās Licencēšanas komisijas uzdevums ir pieņemt lēmumus par licences izsniegšanu, licences derīguma termiņa pagarināšanu vai licences anulēšanu juridiskajām personām, kas sniedz darbiekārtošanas pakalpojumus par maksu Latvijā un ārvalstīs. 2005.gadā notika 9 licencēšanas komisijas sēdes, kurās kopumā tika pieņemti 83 lēmumi, no kuriem 48 lēmumi bija par licences izsniegšanu, 32 – par licences pagarināšanu, 1 – par licences apturēšanu un 2 lēmumi par licences anulēšanu.

2005.gada beigās Latvijā reģistrētiem komersantiem bija izsniegtas 65 licences sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus ārvalstīs (Lielbritānija - 39, Īrija - 11 un Kipra - 8, ASV - 3, Zviedrija - 1, Norvēģija - 1, Šveice - 1 un Vācija - 1) un 18 licences sniegt darbiekārtošanas pakalpojumus Latvijā.

Saskaņā ar Nodarbinātības Valsts aģentūras rīcībā esošo informāciju 2005.gadā ārvalstīs darbā iekārtotas 3897 personas (2004.gadā - 1158). Visvairāk personu iekārtotas darbā Lielbritānijā -3447, Īrijā - 207 un Kiprā - 101. Lielākā daļa strādājošo nodarbināti lauksaimniecībā, apstrādes rūpniecībā un apkalpojošā sfērā (viesnīcas un restorāni). Par licencēto firmu darbību 2005.gadā saņemtas arī 24 sūdzības. Sūdzības ir par licencēto firmu darbiekārtošanas līgumā noteikto saistību nepildīšanu (ierodoties ārvalstī personas netiek sagaidītas, neatbilstoši sadzīves apstākļi, netiek laicīgi izmaksāta alga, tiešais darba devējs atsakās nenoslēgt rakstisku līgumu, u.c.), kā rezultātā klienti vēlas atgūt par pakalpojumu samaksāto nodevu.

2005.gada aprīlī Nodarbinātības valsts aģentūra, pieaicinot Ekonomikas policijas, Labklājības un Ārlietu ministriju pārstāvjus, rīkoja ikgadējo tikšanos ar darbiekārtošanas pakalpojumu sniedzēju firmu pārstāvjiem, lai pārrunātu aktuālos ar darbiekārtošanu ārzemēs saistītus jautājumus. KD Konsulārās palīdzības nodaļas vadītāja informēja semināra dalībniekus par konsulārās palīdzības sniegšanu nekvalitatīvas darbiekārtošanas pakalpojumu saņemšanas gadījumos.

Tiesiskās palīdzības sniegšana

2005.gadā ar Konsulārās palīdzības nodaļas un pārstāvniecību starpniecību kopumā ir pārsūtīti 28 tiesiskās palīdzības lūgumi. No Latvijas tiesību aizsardzības institūcijām uz ārvalstīm tikuši nosūtīti 19 tiesiskās palīdzības lūgumi, savukārt no ārvalstu iestādēm Latvijas institūcijām ir nodoti 9 tiesiskās palīdzības lūgumi. Joprojām saglabājās tendence, ka visvairāk lūgumu ir tikuši nosūtīti un saņemti no Lietuvas Republikas institūcijām. Tas ir

saistīts ar to, ka *Līgums par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām starp Latvijas Republiku, Igaunijas Republiku un Lietuvas Republiku*, saskaņā ar kuru līgumslēdzēju pušu iestādes savstarpēji sazinās, neietver tiesisko palīdzību administratīvajās lietās. Tādējādi tiesas dokumenti administratīvajās lietās tiek nodoti, izmantojot diplomātiskā un konsulārā dienesta starpniecību.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2005.gadā ir vērojams neliels tiesiskās palīdzības lūgumu skaita samazinājums, tā, piemēram, 2004.gadā tika veikta 32 Latvijas tiesību aizsardzības institūciju lūgumu pārsūtīšana un 19 ārvalstu tiesību aizsardzības iestāžu lūgumu pārsūtīšana.

2005.gadā ar Konsulārās palīdzības nodaļas un pārstāvniecību starpniecību ārvalstīm tika nodoti 3 Latvijas Republikas Prokuratūras sagatavotie lūgumi par personu izdošanu. Salīdzinot ar 2004.gadu, šādu lūgumu skaits ir ļoti samazinājies (2004.gadā tika pārsūtīti 15 lūgumi par personu izdošanu).

Bērnu tiesību aizsardzība

2005.gadā Konsulārais departaments un pārstāvniecības sadarbībā ar Bērnu un ģimenes lietu ministriju un bāriņtiesām ir iesaistījušies aptuveni 20 dažādu lietu risināšanā, kas saistītas ar nepilngadīgo LR valsts piederīgo tiesību un interešu aizsardzību. Vairumā gadījumu pēc pārstāvniecību un Konsulāra departamenta palīdzības ir vērsušās ārvalsts kompetentās iestādes, ar lūgumu nodrošināt ārvalstīs esošo Latvijas bērnu atgriešanos Latvijā (Īrija, Čehija, Francija, Lielbritānija).

Ir bijuši arī atsevišķi gadījumi, kad Konsulārajā departamentā ir vērsušās bāriņtiesas ar lūgumu noskaidrot Latvijā dzīvojošu bez vecāku aprūpes palikušu bērnu tuvinieku dzīvesvietas ārvalstīs, ģimenes sadzīves apstākļus, adopcijas jautājumus utt.

Konsulārajam departamentam minēto lietu risināšanā ir izveidojusies laba sadarbība ar Bērnu un ģimenes lietu ministriju.

Ņemot vērā esošo tendenci pieaugt šāda veida lietu skaitam, Konsulāro amatpersonu ikgadējās mācībās ir iekļauti jautājumi, kas saistīti ar Latvijas bērnu pārvešanu no ārvalstīm uz Latviju un bērnu tiesību un interešu aizsardzība ārvalstīs.

Cilvēku tirdzniecības novēršana

Ārlietu ministrijas kompetence cilvēku tirdzniecības novēršanas jomā ir noteikta 2004. gada 3. martā pieņemtās *Valsts programmas cilvēku tirdzniecības novēršanai 2004.-2008. gadam* III rīcības virziena, t.i., Izglītības 20., 25. un 26.punktos. Saskaņā ar šo programmu galvenais ministrijai veicamais uzdevums ir sabiedrības izglītošana un informēšana par likumīgas migrācijas iespējām. Programmas īstenošanā iesaistīto institūciju darba grupā Ārlietu ministriju pārstāv KD pārstāvis, kā arī KD katru gadu sniedz informāciju par programmā paredzēto uzdevumu izpildi ministrijā. Programma ir pieejama apskatei Normatīvo aktu informācijas sistēmā (NAIS).

2005. gadā Konsulārajā departamentā ir bijušas divas "cilvēku tirdzniecības upuru" lietas (Spānijā un Lielbritānijā). Pirmajā gadījumā divas jaunas sievietes, identificējot sevi kā cilvēku tirdzniecības upurus, pēc palīdzības vērsās LR vēstniecībā Spānijā, kā arī Spānijas policijā. Minētās personas bija ieradušās Spānijā, lai strādātu kā bērnu aukles un trauku mazgātājas, taču vēlāk konstatēja, ka būs jāstrādā par prostitūtām. LR vēstniecība Spānijā sadarbībā ar Valsts policiju un Starptautisko migrācijas organizāciju palīdzēja sievietēm atgriezties Latvijā. Otrajā gadījumā (Lielbritānijā) sieviete vērsās LR vēstniecībā Lielbritānijā, lai saņemtu jaunu personu apliecinošu dokumentu. Pārrunu laikā tika konstatēts, ka sieviete ir cilvēku tirdzniecības upuris, un jau pēc palīdzības ir vērsusies Lielbritānijas tiesību aizsardzības iestādēs. Ņemot vērā to, ka sieviete nevēlējās atgriezties Latvijā, tālāk šis jautājums tika risināts bez diplomātiskā un konsulārā dienesta starpniecības.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šādu lietu skaits ir samazinājies (2004. gadā – 5 lietas), kas ir skaidrojams ar to, ka jautājumu risināšanā par cilvēku tirdzniecības novēršanu iesaistās un savstarpēji sadarbojas lietā iesaistīto valstu tiesību aizsardzības iestādes un starptautiskās organizācijas, piemēram, Interpols un Eiropols, vairumā gadījumu neizmantojot diplomātiskā un konsulārā dienesta starpniecību.

Kā jau katru gadu Konsulārais departaments Konsulāro amatpersonu mācībās un Cirkulāros turpinās aicināt konsulārās amatpersonas, neskatoties uz lielo noslogotību, pievērst pastiprinātu uzmanību (veicot papildus pārrunas) personām, īpaši jaunām sievietēm, kuras vērsas vēstniecībās, iespējams kādas personas pavadībā, lai noformētu atgriešanās apliecības.

2005.gada sākumā Konsulārā departamenta pārstāvis sniedza lekciju Resursu centra sievietēm "Marta" jaunizveidotā bezmaksas uzticības tālruņa (8002012) konsultantiem. KD arī ar masu mediju starpniecību regulāri vērs sabiedrības uzmanību uz problēmas nopietnību un pasākumiem, kas būtu veicami, lai persona nekļūtu par cilvēku tirdzniecības upuri, kādi pasākumi būtu veicami un kur būtu jāvērsas, lai saņemtu palīdzību, ja persona ir iekļuvusi nelaimē un kādu palīdzību šādos gadījumos iespējams saņemt KD un Latvijas pārstāvniecībās ārvalstīs.

Konsulārais reģistrs

Pēc cunami postošajām sekām Dienvidaustrumāzijas valstīs Konsulārais departaments 2005.gada janvārī atkārtoti ar masu mediju starpniecību vērsa sabiedrības uzmanību, cik svarīgi apzināt personas un to atrašanās vietu konkrētajā reģionā, lai operatīvi sniegtu konsulāro palīdzību cietušajām personām, aicinot Latvijas iedzīvotājus pirms došanās uz ārvalstīm vai atrodoties ārvalstīs reģistrēties Konsulārajā reģistrā.

Konsulārā reģistra mērķis ir apkopot informāciju par iedzīvotājiem, kuri īslaicīgi uzturas ārvalstīs. Reģistrācija tiek veikta Latvijas vēstniecībās, konsulātos un ĀM Konsulārajā departamentā. Šāda reģistrācija ļauj nodrošināt šīm personām tiesību un interešu īstenošanu un aizsardzību, kā arī palīdzības sniegšanu ekstremālās situācijās.

Masu medijos 2005.gadā vairākkārt tika izplatīta informācija par iespēju reģistrēties Konsulārajā reģistrā, taču jāatzīst, ka LR iedzīvotāju aktivitāte ir bijusi samēra zema. 2005.gadā Konsulārajā departamentā saņemtas 48 LR valsts piederīgo Konsulārās reģistrācijas anketas.

Šengenas nodaļa

2005. gadā Konsulārajā departamentā tika izsniegtas 452 īstermiņa un ilgtermiņa vīzas ar atzīmi "diplomātiskā vīza" un "dienesta vīza" (no tām īstermiņa vīzas – 22, ilgtermiņa vīzas – 430), kas salīdzinājumā ar 2004. gadu ir par 24 % mazāk (tika izsniegtas 592 vīzas). Ar Šengenas nodaļu 2005. gadā aptuveni 965 gadījumos tika veikta saskaņošana vīzu izsniegšanai, pamatojoties uz organizāciju un privātpersonu lūgumiem, bet 1314 gadījumos tika veikta saskaņošana vīzu ar atzīmi "diplomātiskā vīza" un "dienesta vīza" izsniegšanai, kas ir 4 reizes vairāk kā 2004. gadā, kad bija tikai 329 saskaņošanas gadījumi. 2005. gadā Šengenas nodaļā tika veikta saskaņošana 1402 gadījumos attiecībā uz vīzu izsniegšanu t.s. "riskā valstu" pilsoņiem. Palielinoties pārstāvniecībās gadā izsniegto vīzu kopskaitam, palielinās arī vīzu saskaņošanas gadījumu skaits, īpaši ņemot vērā to, ka LR kompetentās institūcijas ir papildinājušas saskaņojamo valstu sarakstu līdz 37 valstīm.

2005. gadā Konsulārajā departamentā saskaņā ar Ministru Kabineta 29.04.2003 Noteikumiem Nr.215 "Ārzemnieku ceļošanas dokumentu atzišanas kārtība" tika pieņemts 151 lēmums par ārzemnieku ceļošanas dokumentu atzišanu/neatzīšanu Latvijas Republikā jeb par 23 % vairāk kā 2004. gadā, kad tika pieņemti 123 lēmumi. Regulāri tika aktualizēts Latvijas Republikā atzīto ārzemnieku ceļošanas dokumentu saraksts un ES, EEZ un Šveices izsniegto ceļošanas dokumentu saraksts. Tāpat tika arī turpināta ārzemnieku ceļošanas dokumentu izprasišana, ja tie nav departamenta rīcībā vai to skaits ir nepietiekams.

Konsulārā departamenta, t.sk. Šengenas nodaļas pārstāvji turpināja piedalīties starpministriju darba grupas "FADO informācijas sistēmas izveidošana" sanāksmēs, FADO informācijas sistēmas testēšanā. Vajadzības gadījumos sadarbībā ar IeM Informācijas centru, LR diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību konsulārajām amatpersonām tika nodrošināta pieeja informācijas sistēmām "Dokumentu paraugu reģistrs" un "Nederīgo dokumentu reģistrs".

Pagājušajā gadā Šengenas nodaļa regulāri piedalījās ES Padomes darba grupu un komiteju sanāksmēs Briselē attiecībā uz vīzām¹, Vīzu informācijas sistēmu un Šengenas informācijas sistēmu, kā arī Eiropas Komisijas komitejas par vienoto vīzu formu (6. panta komiteja) darbā. 2005. gadā Šengenas nodaļa regulāri piedalījās arī ES Padomes Šengenas novērtējuma darba grupā sakarā ar to, ka Šengenas novērtēšana 2006. gada pirmajā pusgadā attiecas arī uz LR pārstāvniecībām ārvalstīs. Šengenas nodaļa iesaistījās Latvijas atbildības Šengenas prasībām vērtēšanas procesa un grafika sagatavošanā, kā arī 2005. gada decembrī sagatavoja atbildes uz Eiropas Komisijas aptaujas anketu jaunajām dalībvalstīm par Šengenas novērtēšanas jautājumiem.

2005. gadā Šengenas nodaļa regulāri iesaistījās nacionālo pozīciju un instrukciju izstrādes un saskaņošanas procesā attiecībā uz tās kompetencē esošajiem jautājumiem, kā arī regulāri sniedza informāciju Latvijas institūcijām par dažādiem jautājumiem saistībā ar ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā. Šengenas nodaļa arī turpināja veikt regulāru informācijas apkopošanu un Cirkulāru sagatavošanu pārstāvniecību konsulārajām amatpersonām.

Šengenas nodaļas vadītāja – padomniece kopā ar departamenta direktoru un Konsulāri tiesisko jautājumu nodaļas vadītāju 2005. gadā regulāri piedalījās ar Ministru prezidenta 07.08.2002. rīkojumu Nr. 254 izveidotās Vīzu darba grupas sanāksmēs, kurās kopā ar PMLP un Valsts robežsardzes pārstāvjiem tika diskutēti aktuāli migrācijas jautājumi.

Šengenas nodaļa līdzdarbojās nepieciešamo grozījumu sagatavošanā Imigrācijas likumā un tam pakārtotajos tiesību aktos attiecībā uz ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā, kā arī sekoja līdzi, lai IeM veiktu atbilstošas izmaiņas Vīzu informācijas sistēmā.

Pagājušajā gadā Šengenas nodaļa turpināja līdzdarboties Šengenas konvencijas finanšu programmas (*Schengen Facility*) īstenošanā Latvijā. Konsulārais departaments šīs programmas ietvaros apgūst trīs no piecām ĀM pārziņā esošajām prioritātēm:

1. Nodrošināt to, ka LR pārstāvniecībās ārvalstnieku ceļošanas dokumenti tiek kontrolēti atbilstoši pastāvošajām prasībām, un ceļošanas dokumentu viltojumi tiek atklāti efektīvi (ir augsta līmeņa viltojumu atklāšanas aprīkojums, kā arī elektroniska vai papīra formāta pasu paraugu katalogi un rokasgrāmatas);
2. Nodrošināt LR pārstāvniecību vīzu nodaļas ar nepieciešamiem kvalificēta personāla resursiem atbilstoši standartiem un prasībām, kas ir noteiktas ES ;
3. Konsulārajām amatpersonām LR pārstāvniecībās nodrošināt Šengenas vīzu izsniegšanai nepieciešamo kvalifikāciju.

Liela uzmanība 2005. gadā tika pievērsta attiecībā uz šīm trim prioritātēm, tāpat arī citu prioritāšu koordinācijas jautājumi ietilpa Šengenas nodaļas kompetencē.

Bez tam Šengenas nodaļa pārskata periodā turpināja līdzdarboties arī Norvēģijas divpusējā finanšu instrumenta realizēšanā Latvijā, izvirzot prioritāti "Šengenas *acquis vīzu jautājumos nodrošināšana LR diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ārvalstīs*" un šīs prioritātes ietvaros definējot trīs projektus:

1. Šengenas informācijas sistēmas (SIS II) ieviešana LR diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ārvalstīs;

¹ Latvijai svarīgākie skatītie jautājumi: vīzu paritāte, ES-KF vienošanās par vīzu procedūras atvieglojumiem, vietējās robežas satiksme, Šengenas vīzu un uzturēšanās atļauju atzīšana tranzītam jaunajās ES dalībvalstīs

2. Valstīs, kur Latvijai nav diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību un kur Latvijai ir nepieciešams būt pārstāvētai Šengenas vīzu izsniegšanā, nodrošināt to, ka Latviju pārstāv citas Šengenas līguma dalībvalstis;
3. Konsulārās rokasgrāmatas elektroniskās versijas izveide un uzturēšana.

Šengenas nodaļa 2005. gadā pirmo reizi, izmantojot *Schengen Facility* līdzekļus, organizēja divas reģionālās mācības vīzu jautājumos (2005. gada 27.-28. oktobrī Atēnās un 2005. gada 23.-24. novembrī Sanktpēterburgā), pieaicinot arī ES ekspertus. Mācību laikā īpaša vērība tika pievērsta pārstāvniecību sagatavošanai Šengenas vīzu izsniegšanai, kā arī 2006. gada 1. pusgadā plānotajai LR diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību Šengenas novērtēšanai.

2005. gadā Šengenas nodaļas pārstāve piedalījās pārstāvniecību darba novērtēšanā (t.sk., inspekcijā vēstniecībā Grieķijā), veicot konsulārā darba analīzi un vīzu izsniegšanas procesa izvērtēšanu.

Funkcionālā nodaļa

Ārvalstu pārstāvniecību informēšana par LR dzimtsarakstu nodaļās veiktajām ārvalstnieku civilstāvokļa aktu reģistrācijām

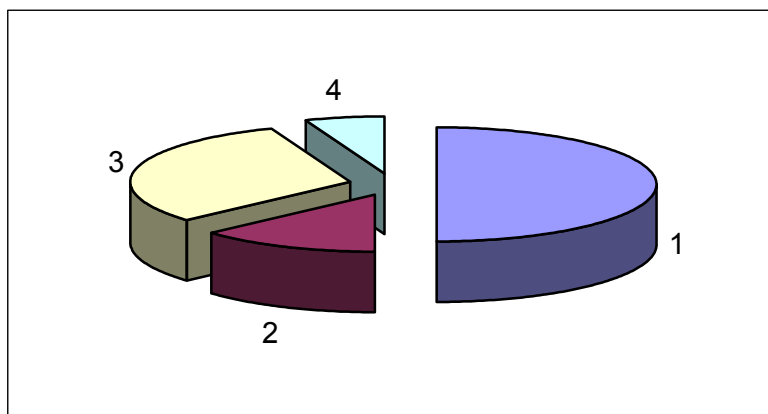
Konsulārais departaments 2005.gada janvārī ierosināja LR Tieslietu ministrijai apmainīties ar informāciju par otras valsts pilsoņu civilstāvokļa aktu reģistrāciju (izņemot informāciju par miršanas reģistrāciju) ar Krieviju, Moldovu, Baltkrieviju, Kirgizstānu, Poliju, Ukrainu, Uzbekistānu.

Tādēļ, sākot no 2005.gada, Konsulārais departaments attiecīgo valstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām pārsūta tikai no LR Dzimtsarakstu nodaļām saņemto informāciju par visiem LR dzimtsarakstu nodaļās reģistrētajiem ārvalstu pilsoņu miršanas gadījumiem, saskaņā ar 1963.gada Vīnes Konvenciju par konsulārajiem sakariem. Par ārvalstnieka miršanas fakta reģistrāciju 2005.gadā tika sagatavotas 569 notas (salīdzinājumam: 2004.gadā - 509 notas, 2003.gadā - 499, 2002.gadā - 326).

Pamatojoties uz savstarpējības principu, Ārlietu ministrijas Konsulārais departaments no 2005.gada sākuma informē tikai Austrijas, Beļģijas, Francijas, Itālijas, Lietuvas, Portugāles un Vācijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības par šo valstu pilsoņu dzimšanas un laulību reģistrāciju Latvijas Republikā, tādēļ 2005.gadā tika sagatavots un nosūtīts ievērojami mazāks skaits notu par ārvalstnieku civilstāvokļa akta reģistrāciju. Par ārvalstniekiem dzimušo bērnu reģistrāciju Konsulārais departaments sagatavojis un nosūtījis attiecīgo ārvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām 106 notas, un par ārvalstnieku noslēgtajām laulībām ar Latvijas valsts piederīgajiem nosūtītas 92 notas.

Dokumentu izprasīšana

2005.gadā, pamatojoties uz Latvijas fizisko un juridisko personu iesniegumiem Konsulārajam departamentam, sagatavotas 678 vēstules (2004. gadā - 976, 2003.gadā - 777, 2002. gadā - 617) dokumentu izprasīšanai no ārvalstu kompetentām iestādēm ar LR diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību starpniecību. Tajā skaitā, lai izprasītu dokumentus par kara dienestu PSRS armijā tika sagatavotas 210 vēstules, dokumentus par civilstāvokļa aktu reģistrāciju - 339 vēstules, savukārt, lai izprasītu dokumentus par darba stāžu un izglītību, kopā tika sagatavotas 90 vēstules.

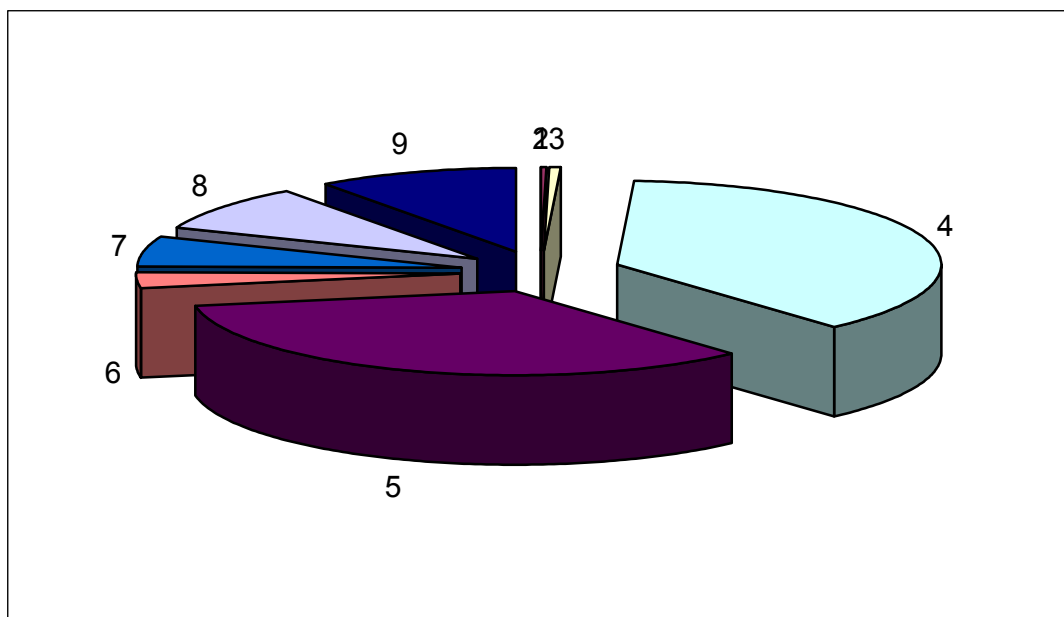

- 1 - civilstāvokļa aktu reģistrācija (339);
- 2 - dokumenti par izglītību, darba stāžu (90);
- 3 - dokumenti par karadienestu (210);
- 4 - citi (39).

Savukārt, veicot dokumentu izprasīšanu no Latvijas Republikas kompetentām iestādēm, izpildot pārstāvniecību pieprasījumus, 2005.gadā Konsulārajā departamentā sagatavotas 1394 vēstules (2004. gadā – 1434, 2003. gadā – 1370, 2002.gadā – 1120). Tajā skaitā no Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departamenta dokumentu izprasīšanai sagatavotas 733 vēstules (2004. gadā – 561, 2003.gadā – 589, 2002.gadā – 531), par izziņu no Latvijas arhīviem izprasīšanai sagatavotas 661 vēstules (2004. gadā – 655, 2003.gadā – 555, 2002.gadā – 485) un 228 vēstules (2004. gadā – 218, 2003.gadā – 226, 2002.gadā – 104), lai izprasītu izziņu par (ne)sodāmību no Iekšlietu ministrijas Informācijas centra.

Dokumentu īstuma apliecināšana

2005.gadā kopā, pamatojoties uz fizisko un juridisko personu iesniegumiem, kuri pieņemti gan Konsulārajā departamentā, gan Latvijas Republikas pārstāvniecībās ārvalstīs, veikta 8362 dokumentā īstuma apliecināšana (2002.gadā – 8142, 2003.gadā – 7373, 2004.gadā – 7351). Tai skaitā legalizēti 1301 dokumenti (2002.gadā – 1324, 2003.gadā – 1237, 2004.gadā – 1120) un ar *Apostille* apliecināti 7061 dokuments (2002.gadā – 6818, 2003.gadā – 6136, 2004.gadā – 6231). 2005.gadā par dokumentu īstuma apliecināšanu iekasēta valsts nodeva 73 591 LVL (2002.gadā – 63 867 LVL, 2003.gadā – 62 307 LVL, 2004.gadā – 61 946 LVL).

- 1 Fiziskās personas (atbrīvotas no samaksas); (11 apliecināti dokumenti)
- 2 Fiziskās personas (uzrādot pensionāru vai invaliditātes apliecību) nesteidzami; (16)
- 3 Fiziskās personas (uzrādot pensionāru vai invaliditātes apliecību) steidzami; (34)
- 4 Fiziskas personas - nesteidzami; (3141)
- 5 Fiziskas personas - steidzami; (2845)
- 6 Fiziskas personas (iesniedzot uz pilnvaras pamata); (257)
- 7 Juridiskas personas - (vēstniecības); (474)
- 8 Juridiskas personas - nesteidzami; (751)
- 9 Juridiskas personas - steidzami. (833)

Lielākoties dokumentu īstuma apliecināšana Konsulārajā departamentā tiek veikta, lai dokumentus izmantotu ārvalstīs laulību reģistrēšanai, darba atļaujas saņemšanai, iesniegšanai mācību iestādēs, kā arī pārceļoties uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs. Juridisko personu dokumentu īstums tiek apliecināts, lai nodrošinātu Latvijas uzņēmumu komercdarbību ārvalstīs un arī PVN atmaksai.

Arī ārvalstīs izsniegto dokumentu īstuma apliecināšana pārsvarā gadījumu tiek veikta, lai Latvijas Republikā saņemtu uzturēšanās atļauju, darba atļauju, kā arī laulības reģistrēšanai.

Apkopojot informāciju par apliecināto dokumentu izmantošanu ārvalstīs, tika konstatēts, ka visvairāk apliecināti dokumenti, kurus izmantoja Vācijā (1114), Itālijā (928), ASV (710), Lielbritānijā (602), Spānijā (466), Francijā (424) un Šveicē (404).

Legalizējamo un apliecināmo dokumentu uzskaites datu bāzē jau glabājas aptuveni 3700 Latvijas Republikas un ārvalstu amatpersonu parakstu un spiedogu nospiedumu paraugi.

Izziņu izsniegšana

KD Funkcionālā nodaļa 2005.gadā sagatavoja 46 izziņas uzrādīšanai pēc pieprasījuma, salīdzinājumā ar 34 izziņām 2004.gadā. Sagatavotās izziņas var iedalīt 3 veidos:

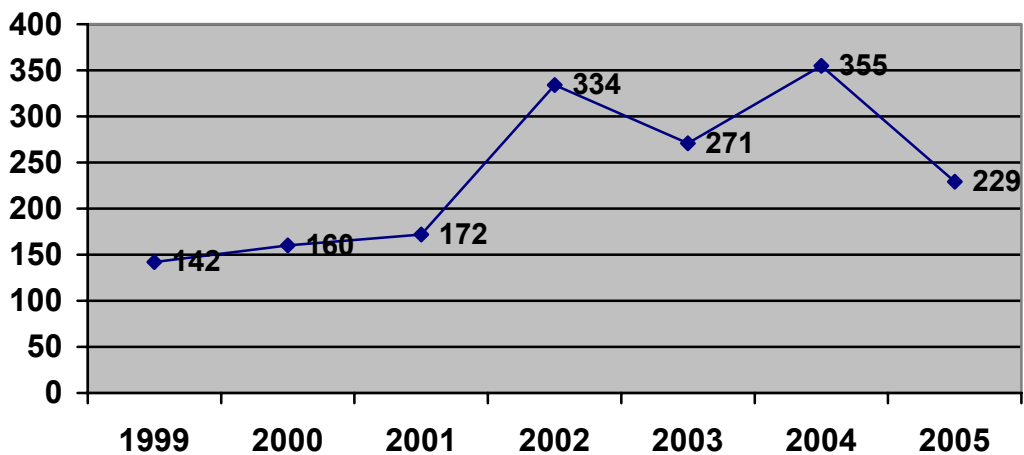
1. izziņas par dokumentu legalizāciju (2005.gadā tika sagatavotas 18 izziņas);
2. izziņas par valsts nodevas pārmaksāšanu (2005.gadā tika sagatavotas 17 šādas izziņas);
3. izziņas par dokumentu izprasīšanu (2005.gadā tika sagatavotas 11 šādas izziņas).

Diplomātisko un dienesta pasu izsniegšana

2005. gadā izsniegtas 229 LR diplomātiskās pases (2001. gadā – 172, 2002. gadā – 334, 2003. gadā – 271, 2004. gadā – 355).

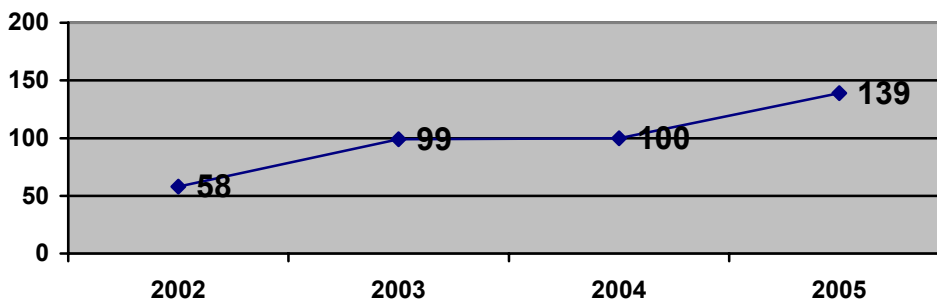
Izsniegto diplomātisko pasu skaita samazinājums 2005. gadā skaidrojams ar to, ka iepriekšējos trijos gados aktīvi tika apmainītas vecā (1992. gada) parauga diplomātiskās pases, kuras no 2004. gada 1. maija tika izņemtas no apgrozības. 2006. gadā sakarā ar jaunās Saeimas vēlēšanām izsniegto diplomātisko pasu skaits atkal varētu būt lielāks.

Izsniegto diplomātisko pasu skaits

2005. gadā izsniegtas 139 LR dienesta pases (2002. gadā – 58, 2003. gadā – 99, 2004. gadā – 100). Lai gan pieaugums ir ievērojams, jāsecina, ka joprojām dienesta pases pieprasa pārsvarā Ārlietu ministrijas, Nacionālo Bruņoto spēku un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras darbinieki un viņu ģimenes locekļi. Citu nozaru ministriju un to pakļautības iestāžu amatpersonu aktivitāte būtiski nav pieaugusi.

Izsniegto dienesta pasu skaits

Pavisam no 2002. gada aprīļa līdz 2005. gada decembrim izsniegtas 1166 jaunā parauga diplomātiskās pases. Kopējais izsniegto dienesta pasu skaits tajā pašā laikā periodā

sastāda 396. Neskatoties uz to, ka potenciālais dienesta pasu turētāju loks ir plašāks par diplomātisko pasu turētāju loku, dienesta pases ir izsniegtas gandrīz par 3 reizēm mazāk.

2005.gadā veikti papildinājuma ieraksti 90 diplomātiskajās un 8 dienesta pasēs (2004.gadā attiecīgi 74 un 8). Sistēmā deaktivētas 89 diplomātiskās un 53 dienesta pases (2004.gadā – 71 un 23).

Turpinājusi attīstīties sadarbība ar citām ministrijām saistībā ar diplomātisko un dienesta pasu nodošanu. Problēmas tomēr rada tas, ka likumdošanā nav paredzēta pases turētāja atbildība par dienesta pasu nenodošanu gadījumos, kad zūd tiesiskais pamats to lietošanai.

Konsulāri tiesisko jautājumu nodaļas darbs

Sniegtie atzinumi par citu ministriju sagatavotajiem tiesību aktu projektiem:

MK noteikumu projekts "Ārzemniekiem nepieciešamais finanšu līdzekļu apmērs un finanšu līdzekļu esamības konstatēšanas kārtība";
 MK noteikumu projekts "Grozījumi MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.271 "Vīzu noteikumi"";
 MK noteikumu projekts "Kārtība, kādā ieved valstī vai izved no tās miruša cilvēka ķermeni, pārvadā, glabā, apbedī vai kremē no infekcijas slimības miruša cilvēka ķermeni un veic obligāto patologanatomisko izmeklēšanu diagnozes precizēšanai pēc slimnieka nāves";
 MK noteikumu projekts "Grozījumi MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.213 "Uzturēšanās atļauju noteikumi"";
 MK noteikumu projekts "Grozījumi MK 2002.gada 16.jūlija noteikumos Nr.307 "Noteikumi par Latvijas Republikas dienesta pasēm"";
 Grozījums MK 2004.gada 1.oktobra rīkojumā Nr.720 "Par Latvijas Republikas valdības un Polijas Republikas valdības līgumu par tādu personu nodošanu un pieņemšanu, kuras uzturas nelikumīgi";
 Par MK noteikumu projektu "Noteikumi par pabalstu bēglim un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss";
 Par MK noteikumu projektu "Kārtība, kādā Latvijas Republikā notiek bēgļa ģimenes atkalapvienošana, kā arī tās personas ģimenes atkalapvienošana, kurai piešķirts alternatīvais statuss" (VSS-490);
 MK noteikumu projekts "Grozījumi MK 2003.gada 15.aprīļa noteikumos Nr.183 "Ielūgumu apstiprināšanas kārtība"";
 MK noteikumu projekts "Iedzīvotāju reģistrā iekļauto ziņu aktualizēšanas kārtība";
 MK noteikumu projekts "Grozījumi MK 2003.gada 29.aprīļa noteikumos Nr.214 "Noteikumi par valsts nodevu par vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem"";
 MK noteikumu projekts "Ārzemnieku saraksta, kuriem iecerēta Latvijas Republikā aizliegta, uzturēšanas, aktualizēšanas un izmantošanas kārtība";
 MK noteikumu projekts "Noteikumi par civilstāvokļa aktu reģistrācijas apliecību veidlapu uzskaiti, glabāšanu un izlietošanu";
 MK noteikumu projekts "Noteikumi par civilstāvokļa aktu reģistrācijas kārtību, civilstāvokļa reģistra glabāšanas kārtību un termiņiem, civilstāvokļa aktu reģistru paraugiem un uz reģistru ierakstu pamata izsniedzamo dokumentu paraugiem";
 Ekonomikas ministrijas sagatavotā informatīvā ziņojuma un MK protokollēmuma projekts "Par vīzu noformēšanas kārtības vienkāršošanu";
 Likumprojekts "Grozījumi Personu apliecinošu dokumentu likumā";
 MK noteikumu projekts "Noteikumi par nederīgo dokumentu reģistru";
 MK noteikumu projekts "Noteikumi par zvērinātu notāru reģistru un grāmatu formu un to vešanas kārtību";
 MK noteikumu projekts "Grozījums MK 2002.gada 16.jūlija noteikumos Nr.307 "Noteikumi par Latvijas Republikas dienesta pasēm""
 Likumprojekts "Grozījumi Imigrācijas likumā";
 Likumprojekts "Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statuss Latvijas Republikā";

Likumprojekts "Grozījumi Imigrācijas likumā";
 MK noteikumu projekts "Valsts saraksts, kuru pilsoņiem un iedzīvotājiem, apstiprinot ielūgumu vai izsaukumu vai izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju, nepieciešams veikt papildu pārbaudi, kā arī nepieciešama vīza, lai ieceļotu Latvijas Republikā kruīza kuģa pasažiera statusā";
 MK noteikumu projekts "Noteikumi par jūrnieka grāmatiņu";
 MK noteikumu projekts "Grozījumi MK 2003.gada 11.februāra noteikumos Nr.73 "Noteikumi par valsts nodevu par personas apliecību un pasu izsniegšanu";
 MK noteikumu projekts "Grozījumi MK 2004.gada 22.aprīļa noteikumos Nr.378 "Noteikumi par pilsoņu personas apliecībām, nepilsoņu personas apliecībām, pilsoņu pasēm, nepilsoņu pasēm un bezvalstnieku ceļošanas dokumentiem";
 MK noteikumu projekts "Kārtība, kādā uztur un aktualizē ārzemnieku sarakstu, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta";
 MK noteikumu projekts "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību ārzemniekiem, kas ir tiesīgi pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju";
 MK noteikumu projekts "Kārtība, kādā nozaru pārstāvji uzsāk, pilda un izbeidz dienesta pienākumus diplomātiskajā un konsulārajā dienestā";
 "Grozījumi MK Instrukcijā Nr.7 "Instrukcija par vienotas informācijas sagatavošanu par prognozējamām finanšu saistībām ES tiesību aktu ieviešanai";
 Par instrukcijas projektu "Instrukcija par Šengenas konvencijas finanšu programmas (Schengen Facility) īstenošanu, vadību un uzraudzību";
 Atzinums par Šengenas konvencijas finanšu programmas (Schengen Facility) sadarbības līguma projektu;
 MK noteikumu projekts "Noteikumi par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta vadības, īstenošanas, uzraudzības, kontroles un novērtēšanas sistēmu";
 Likumprojekts "Grozījumi likumā "Par to bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuriem nav Latvijas vai citas valsts pilsonības";
 Līguma projekts "Latvijas Republikas valdības un Serbijas un Melnkalnes Ministru Padomes līgums par tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras neatbilst vai vairs neatbilst ieceļošanas vai uzturēšanās nosacījumiem otrās valsts teritorijā";
 Rīkojuma un koncepcijas projekts "Fizisko personu biometrijas datu izmantošanas Latvijā koncepcija";
 Informatīvā ziņojuma un MK protokollēmuma projekts "Par Eiropas Savienības prasībām atbilstošu pasu ieviešanu".

Sagatavotie tiesību aktu projekti, kuri stājās spēkā 2005.gadā:

- 1) MK 2005.gada 27.decembra noteikumi Nr.1036 "Noteikumi par Ārlietu ministrijas sniegto konsulāro maksas pakalpojumu cenrādi";
- 2) 2005.gada 25.novembrī stājās spēkā grozījumi likumā „Par diplomātisko pasi”, paredzot tiesības uz diplomātisko pasi arī Latvijas Republikā ievēlētajiem Eiropas Parlamenta deputātiem un Latvijas Republikas izvirzītajam un Eiropas Parlamenta apstiprinātajam Eiropas Savienības komisāram;
- 3) 2005.gada 21.jūnija un 30.augusta Ministru kabineta lēmums par Ukrainas pilsoņu atbrīvošanu no valsts nodevas samaksas par vienreizējās īstermiņa vīzas, vienreizējās, divreizējās un daudzkārtējās tranzītvīzas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu;
- 4) 2005.gada 9.augusta Ministru kabineta lēmums par Gruzijas pilsoņu atbrīvošanu no valsts nodevas samaksas par vienreizējās īstermiņa vīzas, vienreizējās, divreizējās un daudzkārtējās tranzītvīzas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu.

2005.gadā uzsāktais darbs pie tiesību aktu projektiem, kuru pieņemšana plānota 2006.gadā:

- 1) izstrādāts likumprojekts „Grozījumi Personu apliecinošu dokumentu likumā”, kurš paredz pilnvarojumu Ministru kabinetam izdot noteikumus par kārtību, kādā tiks izsniegtas atgriešanās apliecības, un kārtību, kādā maksājama valsts nodeva par atgriešanās apliecības izsniegšanu;
- 2) grozījumi likumā „Par diplomātisko pasi”, ar kuriem tiks noteikts, ka diplomātiskās pases paraugu, tās izsniegšanas un nodošanas kārtību, derīguma termiņus, kā arī ziņas, kas papildus iekļaujamas diplomātiskajā pasē, lai uzlabotu tās drošību pret viltojumiem, paplašinātu funkcionalitāti un atvieglotu izmantošanu, nosaka Ministru kabinets;
- 3) izstrādāts likumprojekts „Grozījumi likumā „Konsulārais reglaments””. Galvenie grozījumi likumā ir šādi – tiks paredzēta t.s. konsulāro punktu izveidošana, paredzēts pilnvarojums Ministru kabinetam izdot noteikumus par:
 - Notariālo funkciju veikšanu Latvijas Republikas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās;
 - Kārtību, kādā tiek kārtots Konsulārais reģistrs, tajā iekļaujamās ziņas un iekļauto ziņu izmantošana;
 - Kārtību, kādā tiek nodrošināta materiālā palīdzība Latvijas pilsoņiem, kuri nonākuši ārkārtas situācijā ārvalstīs.
- 4) izstrādāts Dokumentu apliecināšanas (legalizācijas) likumprojekts;
- 5) uzsākts darbs pie Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādes „Latvijas diplomātisko pasu izsniegšanas (apmaiņas), lietošanas un anulēšanas kārtība”;
- 6) izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par atgriešanās apliecībām”;
- 7) metodisko norādījumu projekts par vīzu izsniegšanas kārtību.

2005.gadā organizētās konsulārās konsultācijas

Latvijas – Turcijas divpusējās konsulārās konsultācijas Rīgā 2005.gada 17.februārī;
Baltijas valstu Konsulāro departamentu vadītāju tikšanās Rīgā 2005.gada 3.-4.oktobrī.

Piedalīšanās darba grupās

- 1) ES un starptautiskajām prasībām atbilstošu pasu iepirkuma komisija;
- 2) darba grupā koncepcijas izstrādei par biometrijas datu izmantošanu Latvijā;
- 3) darba grupā likumprojekta par Šengenas informācijas sistēmu izstrādi;
- 4) Nacionālajā vīzu darba grupā;
- 5) ES Padomes darba grupā „Augsta līmeņa patvēruma un migrācijas darba grupā”.

Darbs ar Eiropas Savienības tiesību aktu projektiem

2005.gadā notika aktīvs darbs pie Latvijas pozīciju un instrukciju izstrādes pārstāvjiem Eiropas Savienības Padomes darba grupās par Eiropas Savienības tiesību aktu projektiem. Konsulāri tiesisko jautājumu nodaļa veica pozīciju un instrukciju izstrādi un saskaņošanu ar citām kompetentajām valsts pārvaldes iestādēm par šādiem Eiropas Savienības tiesību aktu projektiem:

- 2) Eiropas Kopienas un Krievijas Federācijas līguma projekts par vīzu procedūras atvieglojumiem Krievijas Federācijas un Eiropas Savienības pilsoņiem.
 - Eiropas Kopienas un Krievijas ekspertu darbs pie šī līguma projekta ilga no 2005.gda 21.februāra līdz 2005.gada 4.oktobrim;
 - Līguma projekta teksts tika parafēts 2005. gada 13.oktobrī, ir plānots to parakstīt 2006. gada 25.maijā ES - KF samita laikā un iespējams, ka tas stāsies spēkā 2006.gada beigās.

- 3) Komisijas ieteikums Padomei pilnvarot Komisiju uzsākt sarunas par nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un Ukrainu par īstermiņa vīzu izsniegšanas atvieglošanu (sarunu direktīvas).
- 2005.gada 7.novembra ES Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomē tika apstiprināts Padomes lēmums (sarunu direktīvas), ar ko pilnvaro Komisiju uzsākt sarunas ar Ukrainu par vīzu procedūras atvieglojumiem;
 - No 2005.gada 21.novembra Eiropas Komisijas un Ukrainas eksperti uzsāka darbu pie Eiropas Kopienas un Ukrainas līguma projekta par vīzu procedūras atvieglojumiem. Sarunas par minēto līguma projektu tiks turpinātas un tiek plānots, ka vienošanās par līguma tekstu varētu tikt panākta 2006.gada laikā.
- 4) Padomes Regula (EK) Nr.851/2005 (2005.gada 2.jūnijs), ar kuru attiecībā uz savstarpējības mehānismu groza Regulu (EK) Nr.539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas.
- Pēc Regulas Nr.851/2005 spēkā stāšanās 2005.gada 2.jūnijā, saskaņā ar regulā noteikto, Latvija, tāpat kā citas ES dalībvalstis, iesniedza rakstveida paziņojumu Padomei un Komisijai par tām trešajām valstīm, kuras joprojām nav ievērojošus savstarpējības principu pilnā apmērā: - ASV, Kanāda, Austrālija, Brazīlija, Bruneja, Venecuēla, Nikaragva, Malaizija un Bolīvija;
 - Saskaņā ar Regulā Nr.851/2005 paredzēto savstarpējības nodrošināšanas mehānismu, pēc ES dalībvalstu iesniegtajiem paziņojumiem Eiropas Komisija veic pārrunas ar attiecīgās trešās valsts institūcijām, lai atjaunotu bezvīzu režīmu ES pilsoņiem, par veikto pasākumu rezultātiem Komisija informē Padomi un ir pilnvarota sagatavot ziņojumu par vīzu prasības atjaunošanu trešās valsts pilsoņiem;
 - 2006.gada 10.janvārī Komisija sniedza ziņojumu Padomei par vīzu savstarpējību attiecībā ar atsevišķām trešajām valstīm, par kurām dalībvalstis pirms tam bija ziņojušas. Nākamo ziņojumu par vīzu savstarpējību Komisija iesniedza Padomei izvērtēšanai 2006.gada jūnijā.
- 5) 2005.gada 20.decembrī COREPER tika apstiprināta vienotā pieeja vīzu atvieglojumu sarunām.
- Minētais dokuments ir nozīmīgs ieguldījums Eiropas Savienības vienotās vīzu politikas attīstībā. Tās mērķis ir noteikt kritērijus trešajām valstīm, pēc kuriem sarunas par vīzu procedūru atvieglojumiem varētu tikt sāktas ar Eiropas perspektīvas valstīm, valstīm Eiropas kaimiņu politikas ietvaros un partnervalstīm visu ES dalībvalstu vārdā. Ikvienas valsts atbilstība kritērijiem tiks vērtēta individuāli, saskaņā ar tādiem kritērijiem kā readmisijas līguma esamība vai sarunu vešana par readmisiju; valsts ārējās attiecības; spēkā esošo divpusējo līgumu piemērošana un progress tiesiskuma, brīvības un drošības jomā.

Iekšlietu ministrijas sagatavoto pozīciju un instrukciju saskaņošana:

- 1) Par Eiropas Parlamenta un Padomes regulas projekta par otrās paaudzes Šengenas informācijas sistēmas (SIS II) izveidošanu, darbību un lietošanu un Padomes lēmuma par otrās paaudzes Šengenas informācijas sistēmas (SIS II) izveidošanu, darbību un lietošanu;
- 2) par Eiropas Parlamenta un Padomes regulas projektu, kas paredz nosacījumus vietējo robežu satiksmei uz dalībvalstu ārējām robežām un groza Šengenas konvenciju un Kopējo Konsulāro instrukciju;

- 3) par Eiropas Parlamenta un Padomes regulas projektu par Vīzu informācijas sistēmu (VIS) un datu apmaiņu starp dalībvalstīm saistībā ar īstermiņa vīzām- I-III nodaļas (1.-19.panti);
- 4) par Padomes lēmumu, kas groza Kopīgās Konsulārās instrukcijas 12.pielikumu un Kopīgās Rokasgrāmatas 14.a pielikumu par vīzu nodevu apmēru;
- 5) par Eiropas Parlamenta un Padomes lēmuma projektu par vienkāršotu personu kontroles ieviešanu uz ārējām robežām, pamatojoties uz vienpusēju Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas atsevišķu dokumentu atzīšanu kā līdzvērtīgu to nacionālajām vīzām tranzītam caur to teritorijām.

Konsulārā departamenta Kancelejas darbs

2005. gadā Kancelejā saņemti un ieregistrēti 14 195 dokumenti un nosūtīti 9 471 dokumenti.

XII. PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

Ārlietu ministrijas Mācību centra 2005. gadā organizēto apmācības kursu vidū kā nozīmīgākie jāpiemin vairāki mācību kursi, lekcijas un semināri.

"Sagatavošanas kurss pirms dienesta ārvalstīs" notika no 7. marta līdz 15. aprīlim. Kurša programmā tika iekļauti gan praktiskie gan teorētiskie jautājumi, akcentējot un pievēršot galveno uzmanību ārlietu dienesta darbības jomām ārvalstīs. Kursā tika iekļautas lekcijas par šādām tēmām: "Diplomātiskā darba metodes vēstniecībās", "Latvijas tēla veidošana", "Starpkultūru komunikācija", "Lietišķā etiķete", "Biroja darba organizācija sekretārēm", "Grāmatvedība vēstniecībā", "Sabiedrības integrācijas jautājumi". Kurša dalībniekiem tika dota iespēja arī apmeklēt Okupācijas muzeju, tādējādi gūstot arī ieskatu vēsturiskajos jautājumos.

2005. gadā ĀM Mācību centrs organizēja divus "Ievadkursus jaunajiem Ārlietu ministrijas darbiniekiem": no 27. aprīļa līdz 2. jūnijam un no 14. oktobra līdz 14. novembrim. Mācību kursa programmā tika iekļautas pieredzējušu ārlietu speciālistu, diplomātu un augstskolu lektoru priekšlasījumi par ministrijas funkcijām, personāla attīstību, sabiedriskajām attiecībām, diplomātisko saraksti, drošības politiku, kā arī par Latvijas sadarbību ar ASV, Krieviju, protokolu, cilvēktiesībām, Latvijas ārējo ekonomisko politiku, konsulāro darbu u.c. Kurša dalībniekiem tika dota iespēja apmeklēt Lielbritānijas un ASV vēstniecības Rīgā.

No 2005. gada 21. septembra līdz 26. septembrim tika organizēts arī "Kurss pēc dienesta ārvalstīs", kurā tika iekļautas lekcijas par drošības jautājumiem ārlietu dienestā, dokumentu aprites izmaiņām ĀM, sniegta informācija par aktualitātēm likumdošanas jomā saistībā ar personāla vadību, apskatīti jautājumi par Eiropas Savienību, finanšu politiku ĀM un psiholoģiskie aspekti, mainot darba vidi.

Pateicoties Itālijas vēstniecības atbalstam, 2005. gadā ĀM diplomāti apguva itāļu valodu, piedalījās franču valodasursos Francijas Kultūras centrā, kā arī apguva angļu valodu speciāli veidotā angļu valodas kursā diplomātiem. Turklāt, ĀM darbiniekiem tika dota iespēja apgūt arī vācu, zviedru, dāņu, ķīniešu, igauņu un citas svešvalodas individuālajās nodarbībās pie pieredzējušiem pasniedzējiem.

Ārlietu ministrijas darbinieki kvalifikācijas celšanas nolūkos 2005. gadā ir apmeklējuši gan Valsts administrācijas skolas rīkotos mācību kursus (VAS) par ES projektu vadīšanu, ES koordinēšanas jautājumiem, Angļu valoda darbā, Politikas ietekmes novērtēšana u.c. gan ārvalstu mācību programmas. Ārvalstīs Latvija piedalās Berlīnes jauno diplomātu skolā, Eiropas diplomātu programmā, Klingendāles starptautisko attiecību institūtā, Dž. Māršala Drošības studiju centrā, Ženēvas drošības studiju centrā u.c.

XIII. ARHĪVA DARBS

1.-4. februāris

Pekīnā notika konsultācijas par sadarbību arhīvu jomā starp ĶTR Ārlietu ministrijas un LR Ārlietu ministrijas Arhīvu speciālistiem. Latvijas Ārlietu ministriju pārstāvēja Dokumentācijas pārvaldības departamenta direktore Eva Vijupe un Arhīva nodaļas vadītāja Sarmīte Šāvēja. Konsultācijās piedalījās arī Latvijas vēstniecības Ķīnā darbinieki.

Konsultāciju laikā notika aktīva pieredzes apmaiņa, kurā Ķīnas puse iepazīstināja ar ĶTR Ārlietu ministrijas arhīvu un Valsts arhīvu darbu. Tika sagatavots un ekspertu līmenī parafēts protokols par sadarbību arhīvu jomā starp abu valstu Ārlietu ministrijām. Protokolu abu valstu ārlietu ministri parakstīja 2005. gada 23. maijā, Pekīnā.

15.aprīlis

Latvijas valsts diplomātijas vēsturei, 1905. gada notikumu atceres 100-gadei un diplomāta P. Sējas 125. dzimšanas dienas atcerei veltītā konference "Latvijai atdots mūžs. Pētera Sējas – skolotāja un diplomāta devums Latvijas valstiskuma veidošanā un attīstībā".

Konferenci rīkoja Rīgas rajona Ķekavas pagasta novadpētniecības muzejs sadarbībā ar Ārlietu ministriju, Latvijas Universitāti, Ķekavas pagasta padomi, Ķekavas vidusskolu un P.Sējas brāļa mazdēlu Tāļivaldi Sēju.

Ārlietu ministriju konferencē pārstāvēja Silvija Križevica (referāts – "P.Sēja Latvijas valsts Ārlietu dienestā") un Einars Semanis (referāts – "Jaunā Latvijas ārpolitikas koncepcija").

19. –20.maijs

ES dalībvalstu ĀM Dokumentu pārvaldības departamentu direktoru sanāksme Luksemburgā. Sanāksmes tēma – elektroniskie dokumenti ES institūcijās (datu bāzes, pieejamība, arhivēšana). ĀM pārstāvēja Dokumentācijas pārvaldības departamenta direktore Eva Vijupe un Arhīva nodaļas vadītāja Sarmīte Šāvēja. Sanāksmē tika raksturota ĀM ES informācijas aprites sistēma.

25. maijs

Lielaajos kapos Rīgā tika atklāts Grosvaldu ģimenes piemineklis.

Pieminekļa uzstādīšanas un kapavietas iekārtošanas projektu sadarbībā ar LR Ārlietu ministriju, Rīgas Latviešu biedrību un Latvijas Mākslinieku savienību realizēja vēsturnieks Oļģerts Tāļivaldis Auns.

Pieminekļa atklāšanā Dokumentācijas pārvaldības departamenta vecākā referente Silvija Križevica stāstīja par Grosvaldu ģimenes devumu Latvijas ārlietu resora darbībā.

6.-7. oktobris

Francijas Ārlietu ministrijas Arhīvu direkcija organizēja 8.starptautisko diplomātisko dokumentu izdevēju konferenci, kas notika Parīzē, un tajā pirmo reizi piedalījās arī Latvijas ĀM pārstāve - Arhīva nodaļas vadītāja Sarmīte Šāvēja. Konferencē tika nolasīts referāts par Latvijas Ārlietu ministrijas pieredzi diplomātisko dokumentu publicēšanā.

3.novembris

Latvijas Nacionālajā teātrī notika seminārs "Rainis un Svētā Zeme" un izstādes "Rainis Svētajā Zemē" atklāšana.

Pasākumu rīkoja Ārlietu ministrija, Kultūras ministrija, Izraēlas Valsts vēstniecība Latvijā, Latvijas Nacionālais teātris, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Rakstniecības, teātra un mūzikas muzejs. Semināru atklāja ārlietu ministrs Artis Pabriks.

Seminārā ar referātu "Latvijas Goda konsula Jeruzalemē Mordehaju Kaspi darbība. (1928-1947)" piedalījās Silvija Križevica (ĀM Dokumentācijas pārvaldības departamenta vecākā referente).

ĀM Dokumentācijas pārvaldības departamenta Arhīva nodaļa piedalījās izstādes "Rainis Svētajā Zemē" veidošanā, sagatavojot dokumentu un fotouzņēmumu kopijas par Latvijas goda konsulu Jeruzalemē Mordehaju Kaspi, kuras tika eksponētas izstādē.

14.novembris

Ārlietu ministrijā notika e-izstādes "Latvijas valstiskuma sardzē. Latvijas diplomātiskā un konsulārā dienesta darbinieki okupācijas gados. 1940. gada 17. jūnijs - 1991. gada 21. augusts" kompaktdiska atvēršana. Tajā uzrunu teica ārlietu ministrs Artis Pabriks. Ar e-izstādes kompaktdisku iepazīstināja ministrijas Dokumentācijas pārvaldības departamenta vecākā referente Silvija Križevica un Mārtiņš Pilsētnieks no radošās apvienības MIAU.

16. decembris

Rasma Kārklīņa, politoloģe, profesore Ilinoisas Universitātē ASV, nodeva Ārlietu ministrijas Dokumentācijas pārvaldības departamentam izpētei sava tēva, Latvijas interešu pārstāvja Vācijā (1980-1990) Ādolfa Šildes dokumentus. Saņemtajos dokumentos ir sarakste ar Latvijas diplomātiskā un konsulārā dienesta vadītāju Anatolu Dinbergu Vašingtonā un citiem dienesta darbiniekiem. Dokumenti atspoguļo Latvijas valstij Berlīnē piederošā gruntsgabala uzturēšanas un pārdošanas problēmas, dienesta darbības dažādos aspektus. Nozīmīga ir arī sarakste ar tautiešiem trimdā un sabiedriskajām organizācijām par dažādiem viņus interesējošiem jautājumiem.

Sagatavotas un izsniegtas 14 arhīva izziņas saistītas ar konsulārajiem (pensijas, darba stāžs, nekustamie īpašumi) un politiskajiem jautājumiem (studentu zinātniskie darbi par ārpolitikas tēmām, muzeju izstādes par ārpolitikas jautājumiem).

2005. gadā reģistrētas 53 vēstules privātpersonām.

IEKŠĒJAIS AUDITS

Ar 2003. gada LR Ārlietu ministrijas rīkojumu Nr. 57 "Par izmaiņām LR Ārlietu ministrijas centrālā aparātā un LR diplomātisko pārstāvniecību struktūrā un štatu sarakstos" tika izveidota Iekšējā audita nodaļa. Nodaļā pēc štata saraksta paredzēti divi darbinieki, 2004. 13. maijā gadā štata saraksts bija pilnībā nokomplektēts, bet no 2005.gada maija ĀM Iekšējā auditā strādā viens darbinieks.

Iekšējais audits atbilstoši audita apstiprinātajam plānam analizē, vērtē un pārbauda ministrijā funkcionējošās iekšējās kontroles sistēmas.

Ministrijas iekšējā audita 2005. gada darba plāns apstiprināts 2005. gada 13. janvārī. Sakarā ar Iekšējā audita štata izmaiņām, ĀM audita plāns 2005. gadam tika aktualizēts 2005. gada 20. jūlijā. Aktualizētais plāns tika izpildīts un par tā rezultātiem ir iesniegti ziņojumi. Atskaites gada laikā veikti četri auditi, viens vidējā apjoma audits "Komunālie pakalpojumi", viens mazā apjoma audits "Diplomātiskais un kurjerpasts" un divi lielā apjoma auditi "Budžeta plānošana, izpilde, kontrole" un "Personas datu aizsardzība", un trīs pretpārbaudes "Slimības lapu reģistrācijas kārtība, ikgadēja atvaļinājuma plānošana", "Valsts protokols" un "Datortehnikas iegāde un uzskaitē". Ārlietu ministrijas Iekšējā audita nodaļas darbinieki 2005. gadā piedalījās uzdevumu izpildes plānošanā un kontrolē sakarā ar valsts korupcijas novēršanas un apkarošanas programmu 2004. – 2008. gadam, par sadarbības līguma par Šengenas konvencijas finanšu programmas īstenošanas – projektu ieviešanas procedūru rokasgrāmatu izveidošanā, ministrijas ētikas kodeksa un iekšējo darba kārtības noteikumu izstrādē.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas salīdzinošās pārbaudes ieteikumiem Iekšējā audita nodaļā ir izstrādāta un 2005. gada 18. maijā ar rīkojumu Nr. 188 apstiprināta instrukcija "Iekšējā audita veikšanas kārtība Ārlietu ministrijas struktūrvienībās". Iekšējā audita darbinieki 2005. gadā ir piedalījušies četros mācībuursos.

Pamatojoties uz veikto audita un pretpārbažu rezultātiem, kā arī auditoru iesaistīšanos citu, plānā neparedzēto uzdevumu veikšanā, var izdarīt secinājumu, ka ministrijas iekšējās kontroles sistēmas kopumā darbojas sekmīgi. Auditā gaitā apzinātās nepilnības neliecināja, ka tās varētu būtiski ietekmēt ministrijas sistēmas. Jāatzīmē, ka joprojām dažu problēmu risināšana saistīta ar budžeta (papildus finansēšanas) jautājumiem, piemēram, darbinieku skaita palielināšana, telpu un iekārtu nodrošinājums utt.

2006. gada audita aktualizētā plānā paredzēti četri auditi: "Padotības iestāžu darba koordinēšana un uzraudzība – Latvijas institūts", "Pavairošana (pārrakstīšana, kopēšana)", "Darbinieku mācības un kvalifikācijas celšanas plānošana, kontrole" un "Šengenas konvencijas Finanšu programmu plānošana un izpilde", kā arī iepriekšējos gados veikto auditu pretpārbaudes.

FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS**Valsts budžeta līdzekļu izlietojums 2005.gadā****Aktīvi un pasīvi (latos)**

1.tabula

Nr.p.k.		Gada sākumā	Gada beigās
1	Aktīvi:	33 383 497	54 652 352
1.1.	ilgtermiņa ieguldījumi	27 960 484	47 963 758
1.2.	apgrozāmie līdzekļi	5 423 013	6 688 594
2	Pasīvi:	33 383 497	54 652 352
2.1.	pašu kapitāls	32 721 589	46 479 082
2.2.	kreditori	661 908	8 173 270

2.tabula

(pielikums MK 2006.gada
17.janvāra noteikumiem
Nr.44)

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2005.gadā (latos)

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	18 104 093	22 128 671	22 131 845
1.1.	Dotācijas	16 993 746	20 515 256	20 507 644
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	350 620	411 000	416 267
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	759 727	1 202 415	1 207 934
2.	Izdevumi (kopā):	14 946 828	21 717 157	21 824 080
2.1.	Uzturēšanas izdevumi kopā	14 445 319	19 763 496	20 260 007
2.1.1.	Subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	653 083	861 070	850 597
2.1.2.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	13 792 236	18 902 426	19 409 410
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem)	501 509	1 953 661	1 564 073
2.2.1.	Kapitālās iegādes	501 509	1 953 661	1 564 073
2.2.2.	Kapitālais remonts	---	---	---
2.2.3.	Investīcijas	---	---	---

Maksas pakalpojumi un to izcenojumi, citi pašu ieņēmumi

3.tabula

Nr.p. k.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	Izcenojumi	Faktiskie ieņēmumi
1	Maksa par konsulārajiem pakalpojumiem	8.59	230 932
2	Citi pašu ieņēmumi		185 335
3	Kopā		416 267

Iemaksas starptautiskajās organizācijās 2005.gadā (latos)

4.tabula

Nr.p .k.	Organizācijas nosaukums	Iepriekšējā gadā	Pārskata gadā
1.	ANO	66 111	142 272
2.	UNESCO	26 241	29 742
3.	Pasaules Tirdzniecības Organizācija	34 217	38 800
4.	Baltijas jūras valstu padome	20 011	26 707
6.	Eiropas padome	166 232	205 266
7.	Eiropas padomes jaunatnes fonds	0	2339
8.	EDSO	93 447	34 582
9.	Kodolizmēģinājumu aizliegumu sagatavošanas komisija CTBTO	5 106	8 553
10.	UNESCO WHF	246	247
11.	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Baltijas Reģionālā programma OECD	19 590	
12.	OECD CIME	0	2108
13.	ANO ēku rekonstrukcijas plāns	0	1583
14.	Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācija (OPCW)	5 970	4 433
15.	Holokausta darba grupa	0	13500
16.	Baltic 21 sekretariāts	0	2481
17.	Hāgas privāttiesību konference HCCH	3 132	3 382
18.	NATO civilais budžets	167 119	150 496
19.	NATO pensiju fonds	24 501	15 119
20.	EDSO Atvērto Debesu Konsultatīvā Padome	1 818	1 729
21.	Otavas konvencijas Pārskata konference		1
	Kopā	633 740	683 340

**Pārskats par budžeta programmas rezultatīvo rādītāju izpildi
Ārlietu ministrijā (latos)**

5.tabula

Rezultatīvie rādītāji	2005.gada plāns	Faktiski
Iestāžu skaits	45	44
Štatu vienību skaits	638	622
Izdoto vīzu skaits	130 950	132 439
Konsulāro pakalpojumu skaits	17 550	26 885
Izdotās stratēģiskās nozīmes preču eksporta, importa un tranzīta licences	880	965

2005.gadā netika izlietoti līdzekļi valsts investīciju programmām.

2005.gadā Ārlietu ministrija no valsts budžeta līdzekļiem dažādu pētījumu veikšanai iztērēja 13 049.79 latos.

Prognozes un plāni

Ārlietu ministrijas ilgtermiņa finanšu saistības 2006.gadam

- iemaksas Starptautiskajās organizācijās (826 440 latu apmērā),
- LR vīzu ielīmju iegāde (71 690 latu apmērā),
- par ēkas piebūvi LR vēstniecībā Dānijā 17 421 latu apmērā (2007.-2023.gads 291 032 latu);
- par vēstnieka rezidenci ASV, Vašingtonā 437 456 latu apmērā (2007.-2013.gads 174 745 latu) – pēc Latvijas Bankas USD valūtas kursa uz 31.12.2005.;
- par pārstāvniecības ēkas iegādi Beļģijā, Briselē 258 651 latu apmērā (2007.-2015.gads 6 034 959 latu)) – pēc Latvijas Bankas EUR valūtas kursa uz 31.12.2005.